

DM503

Forelæsning 1

Indhold

- Introduktion til kurset
- Repetition af DM502
 - Rekursion
 - Fakultet $n!$
 - Fibonaccitalle
 - Hanois tårne

Introduktion

- Forelæser
 - Peter Schneider-Kamp (petersk@imada.sdu.dk)
- Instruktører
 - M1/S1: Alessandro Maddaloni (maddaloni@imada.sdu.dk)
 - S7: Philipp Peters (phpeters@imada.sdu.dk)
- Hjemmeside
 - <http://www.imada.sdu.dk/~petersk/DM503/>
 - Kan også findes på BlackBoard

Introduktion

- 3 typer undervisning
 - Forelæsninger - ca. 2 gange om ugen
 - Slides vil være tilgængelige før forelæsningen
 - Labøvelser - 3 gange i løbet af kurset
 - Få hjælp til at programmere foran skærmen
 - Foregår i IMADAs terminalrum
 - Eksaminatorietimer - 1 gang om ugen
 - Blanding af teori og programmering
 - Klasseundervisning med tavle
 - Suppleret med praktiske øvelser
 - Ringe udbytte uden forberedelse

Introduktion

- For information om kuset, se hjemmesiden!
 - Information på hjemmesiden har præcedens
 - Fx er tid og sted for øvelsesholdene som angivet på hjemmesiden og IKKE som angivet på fakultetets hjemmeside
 - Kan i øvrigt ændre sig løbende
- Ugesedler udkommer hver uge
 - Indeholder information til ugen efter
 - Hvad der bliver gennemgået til forelæsningerne
 - Hvad der skal læses
 - Opgaverne til øvelserne og eksaminatorietimerne

Introduktion

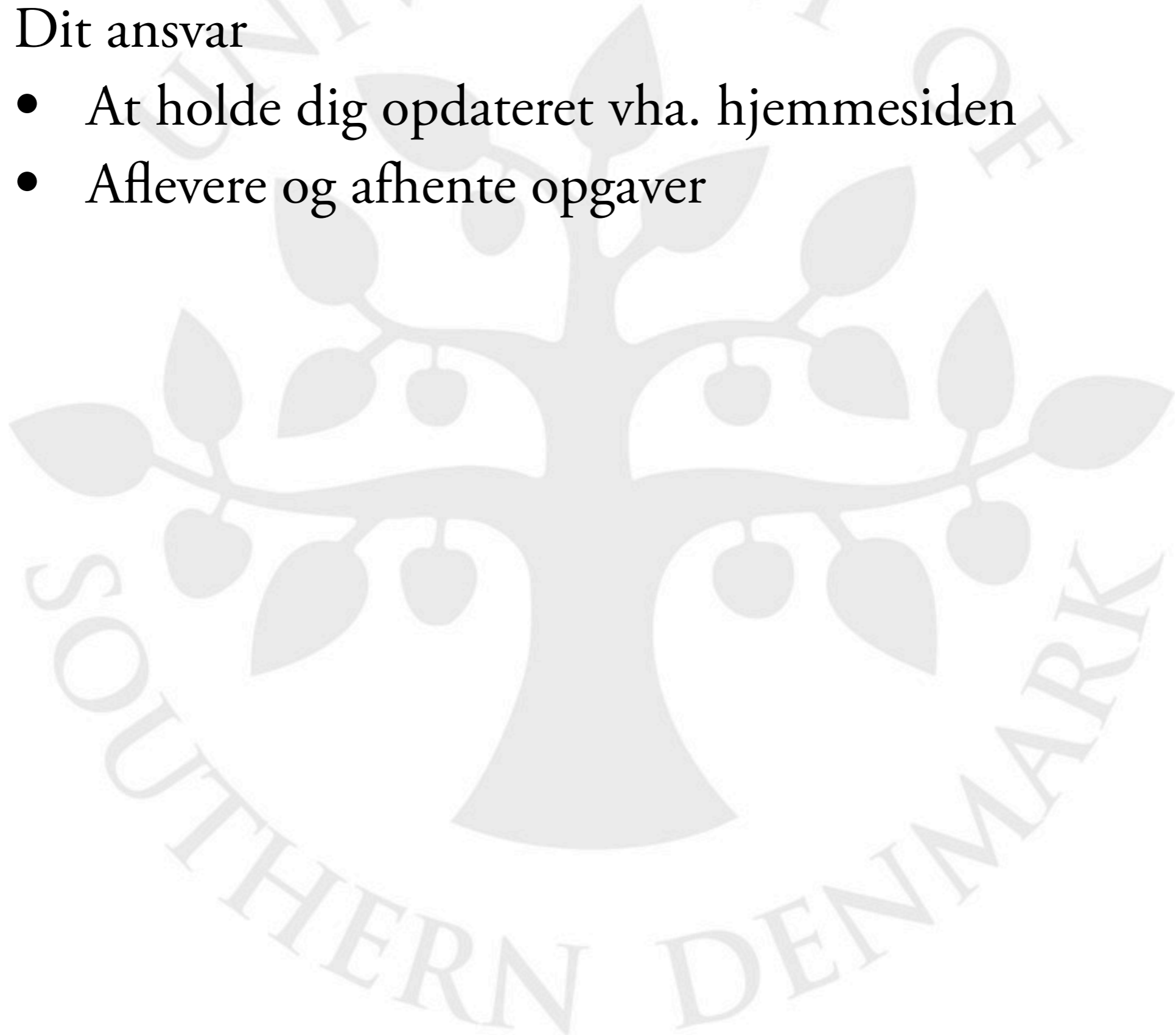
- Litteratur
 - “Det samme som i DM502”
 - Lewis & Loftus: Java Software Solutions - Foundations of Program Design, 6. udgave
 - 5. udgave kan også bruges, men på eget ansvar
 - Niels Kjeldsen & Jacob Aae Mikkelsen: Noter og opgaver
 - Derudover diverse noter
 - Allerede flere tilgængelig på hjemmesiden

Introduktion

- Evaluering
 - Ét projekt der er delt i to uafhængige dele
 - 1. delprojekt
 - Udleveres torsdag i næste uge
 - Afleveres torsdag den 2. december
 - 2. delprojekt
 - Udleveres torsdag den 9. december
 - Afleveres mandag den 10. januar
- Bedømmelse - B/IB
 - Begge delprojekter skal godkendes
 - Kun mulighed for genaflevering af 1. delprojekt

Introduktion

- Dit ansvar
 - At holde dig opdateret vha. hjemmesiden
 - Aflevere og afhente opgaver

Rekursion

Rekursion

- Prøv at definere “en liste af tal” uden at bruge ordet “liste”
- Svært, ik?
- “En liste af tal er en lis... øhh... sekvens af tal?”
 - “Sekvens” er bare et andet ord for “liste”
- Man behøver måske ikke undgå at bruge ordet “liste”

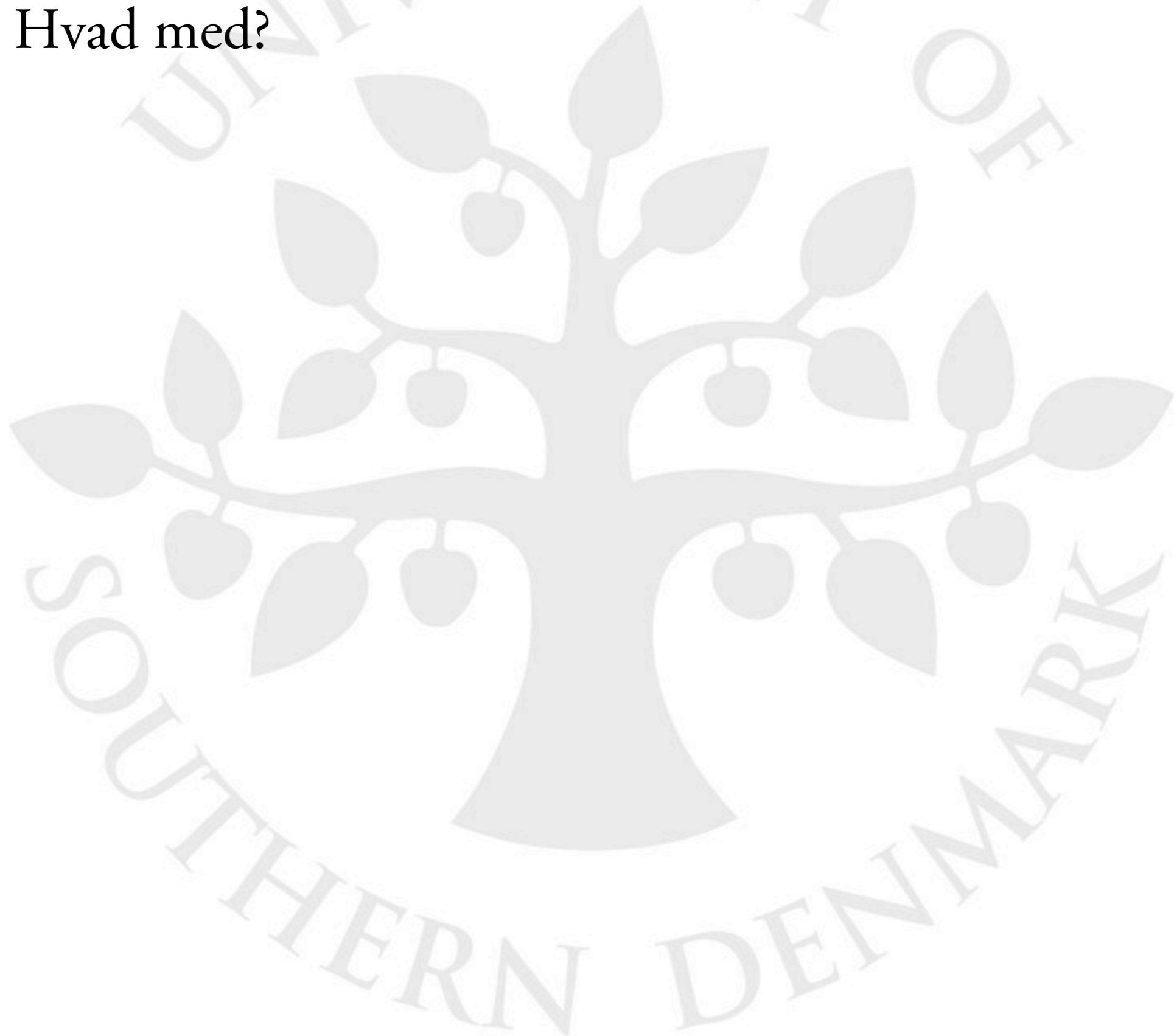

Rekursion

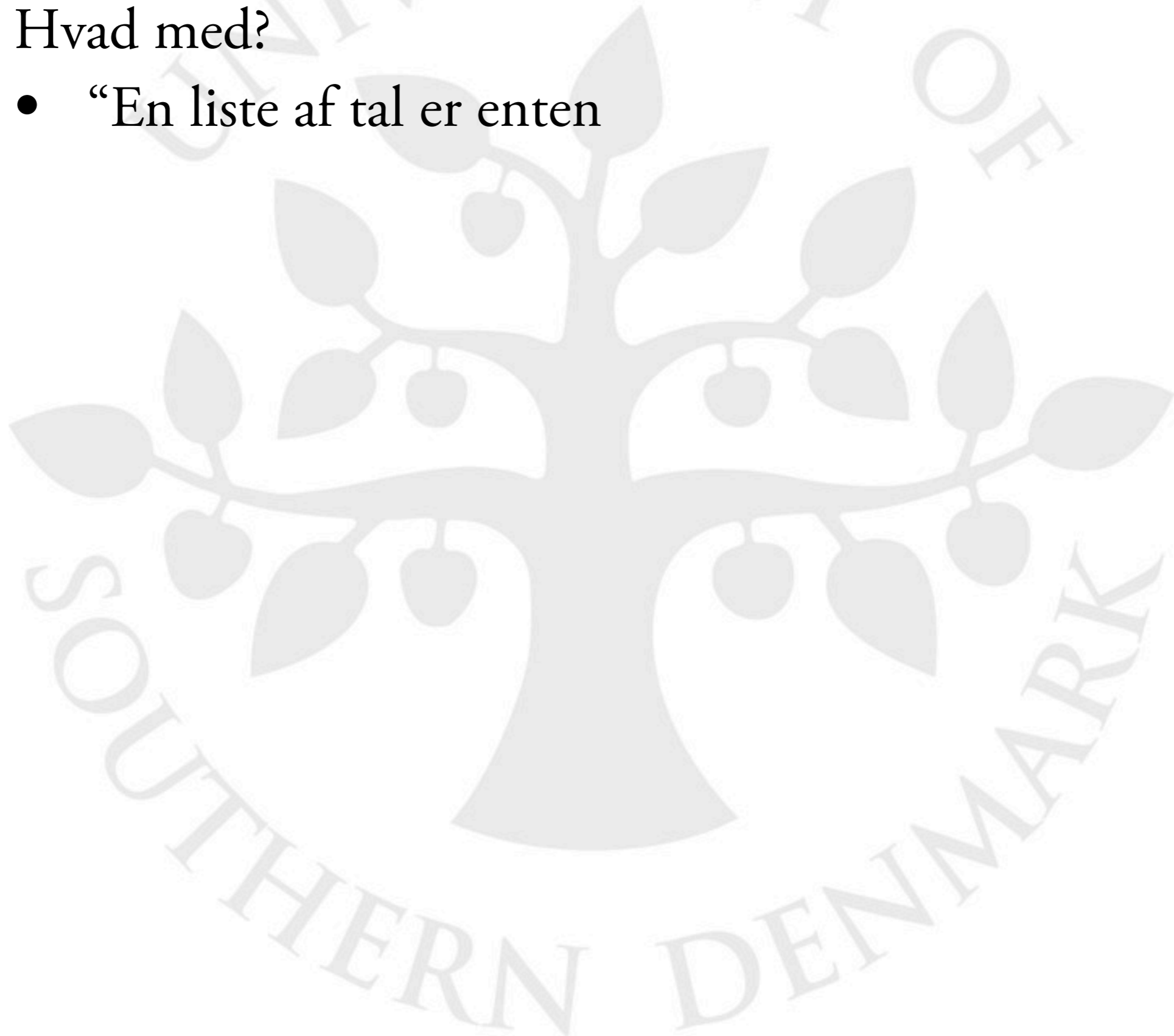
Rekursion

- Hvad med?

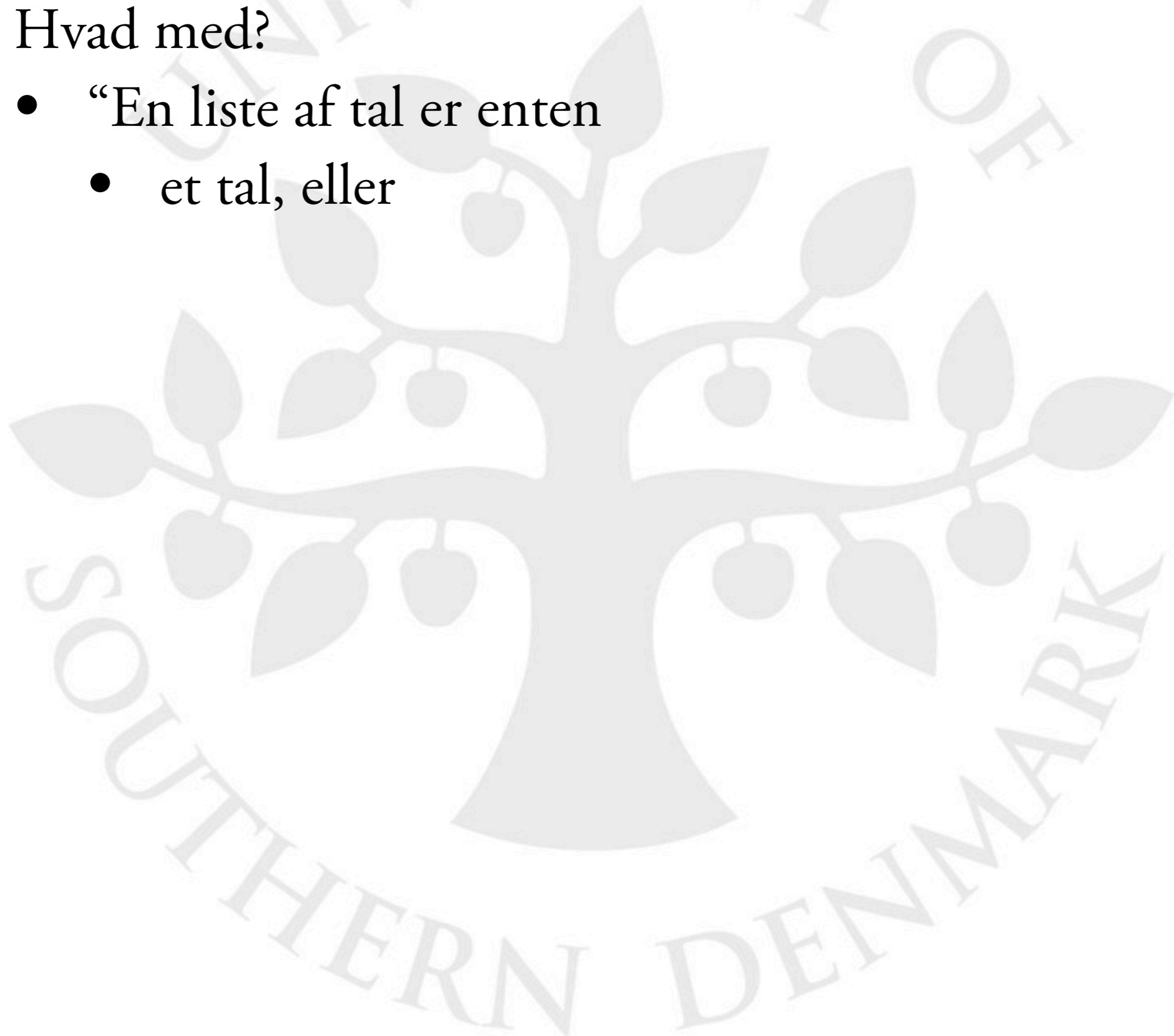
Rekursion

- Hvad med?
 - “En liste af tal er enten

Rekursion

- Hvad med?
 - “En liste af tal er enten
 - et tal, eller

Rekursion

- Hvad med?
 - “En liste af tal er enten
 - et tal, eller
 - et tal efterfulgt af en liste af tal”

Rekursion

- Hvad med?
 - “En liste af tal er enten
 - et tal, eller
 - et tal efterfulgt af en liste af tal”
- Lister af tal

Rekursion

- Hvad med?
 - “En liste af tal er enten
 - et tal, eller
 - et tal efterfulgt af en liste af tal”
- Lister af tal
 - 42

Rekursion

- Hvad med?
 - “En liste af tal er enten
 - et tal, eller
 - et tal efterfulgt af en liste af tal”
- Lister af tal
 - 42
 - Et tal

Rekursion

- Hvad med?
 - “En liste af tal er enten
 - et tal, eller
 - et tal efterfulgt af en liste af tal”
- Lister af tal
 - 42
 - Et tal
 - 7, 9, 13

Rekursion

- Hvad med?
 - “En liste af tal er enten
 - et tal, eller
 - et tal efterfulgt af en liste af tal”
- Lister af tal
 - 42
 - Et tal
 - 7, 9, 13
 - et tal (7) efterfulgt af en liste af tal (9, 13)

Rekursion

- Hvad med?
 - “En liste af tal er enten
 - et tal, eller
 - et tal efterfulgt af en liste af tal”
- Lister af tal
 - 42
 - Et tal
 - 7, 9, 13
 - et tal (7) efterfulgt af en liste af tal (9, 13)
 - ...

Rekursion

- Hvad med?
 - “En liste af tal er enten
 - et tal, eller
 - et tal efterfulgt af en liste af tal”
- Lister af tal
 - 42
 - Et tal
 - 7, 9, 13
 - et tal (7) efterfulgt af en liste af tal (9, 13)
 - ...
 - Et tal (7) efterfulgt af et tal (9) efterfulgt af et tal (13)

Rekursion

- En liste af tal kan altså defineres i termer af sig selv
 - Definitionen kaldes rekursiv
 - En liste af tal er defineret rekursivt
- Rekursion
 - Når noget er defineret ved brug af sig selv

Rekursion

- Vi kender funktioner der kalder andre funktioner
 - Fx `main`-metoden der kalder `power(x, y)`
 - Osv...

Power eksempel

```
public class PowerExample {
    public static void main( String[] args ) {
        int result;
        int a, b;

        a = 2;
        b = 4;
        result = power( a, b );
        System.out.println( result );

        result = power( b, 0 );
        System.out.println( result );

        System.out.println( power( 1, 2 ) );
    }

    public static int power( int x, int y ) {
        int result = 1;
        int i;

        for( i = 1; i <= y; ++i ) {
            result = result * x;
        }

        return result;
    }
}
```

Rekursion

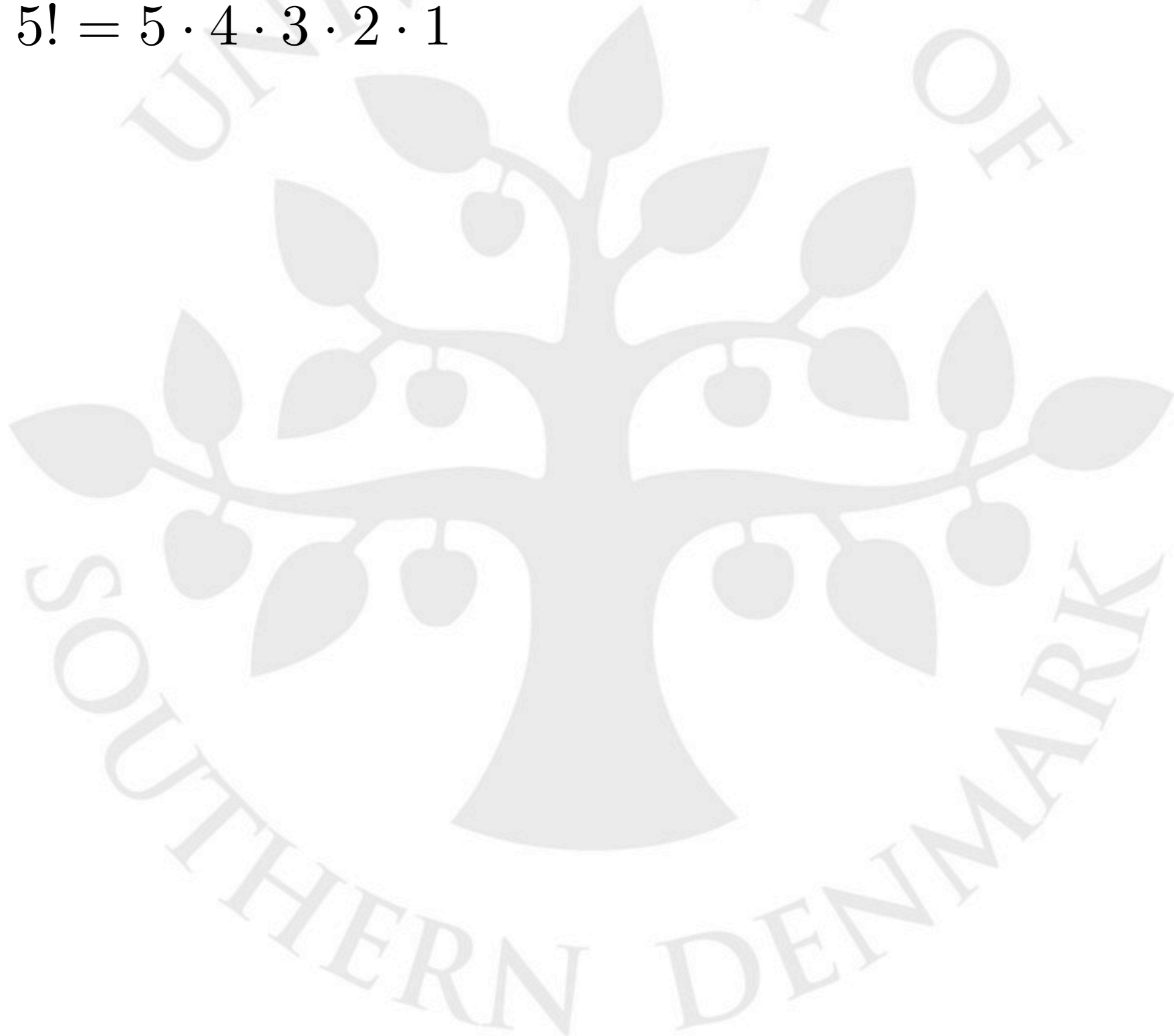
- Rekursion i programmering
 - Når en funktion kalder sig selv
 - Vi skal se tre eksempler på anvendelse af rekursion
- Fakultet
 - $5! = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1$
 - $n! = n \cdot (n - 1)!$
- Fibonacci-tallene
 - $f(5) = 5$
 - $f(n) = f(n-1) + f(n-2)$
- Hanois tårne

Fakultet

Fakultet

- $5! = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1$

Fakultet

- $5! = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1$

- Skrives normalt som:

$$n! = n \cdot (n - 1) \cdot (n - 2) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1$$

Fakultet

- $5! = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1$
- Skrives normalt som:
$$n! = n \cdot (n - 1) \cdot (n - 2) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1$$
- Fakultet kan også skrives som:
$$n! = n \cdot (n - 1)!$$

Fakultet

- $5! = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1$
- Skrives normalt som:
$$n! = n \cdot (n - 1) \cdot (n - 2) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1$$
- Fakultet kan også skrives som:
$$n! = n \cdot (n - 1)!$$
- Bemærk at definitionen er rekursiv

Fakultet

- $5! = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1$
- Skrives normalt som:
$$n! = n \cdot (n - 1) \cdot (n - 2) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1$$
- Fakultet kan også skrives som:
$$n! = n \cdot (n - 1)!$$
- Bemærk at definitionen er rekursiv
 - Vi har defineret fakultet i termer af sig selv

Fakultet

- Et første forsøg

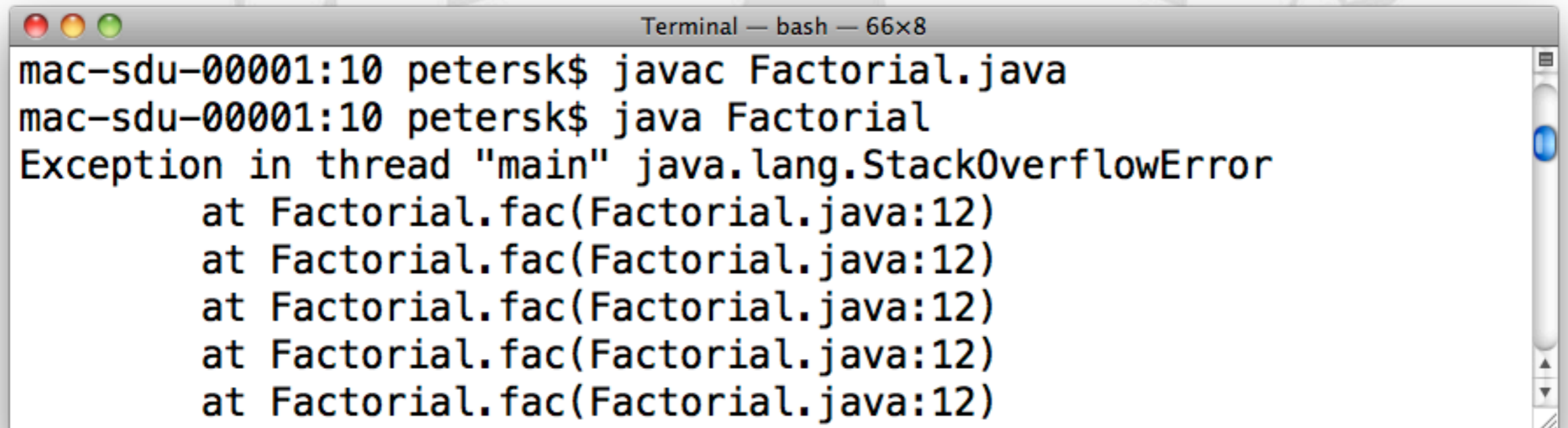
```
public class Factorial {  
    public static void main( String[] args ) {  
        System.out.println( "5! = " + fac(5) );  
    }  
  
    public static int fac( int n ) {  
        int n1 = fac( n-1 );  
        return n * n1;  
    }  
}
```


Fakultet

- Et første forsøg

```
public class Factorial {  
    public static void main( String[] args ) {  
        System.out.println( "5! = " + fac(5) );  
    }  
  
    public static int fac( int n ) {  
        int n1 = fac( n-1 );  
        return n * n1;  
    }  
}
```

A terminal window titled "Terminal — bash — 66x8" showing the execution of a Java program. The user runs 'javac Factorial.java' and then 'java Factorial'. The output shows a 'StackOverflowError' in the 'main' thread, with the stack trace pointing to the 'fac' method in 'Factorial.java' at line 12, indicating a recursive loop.

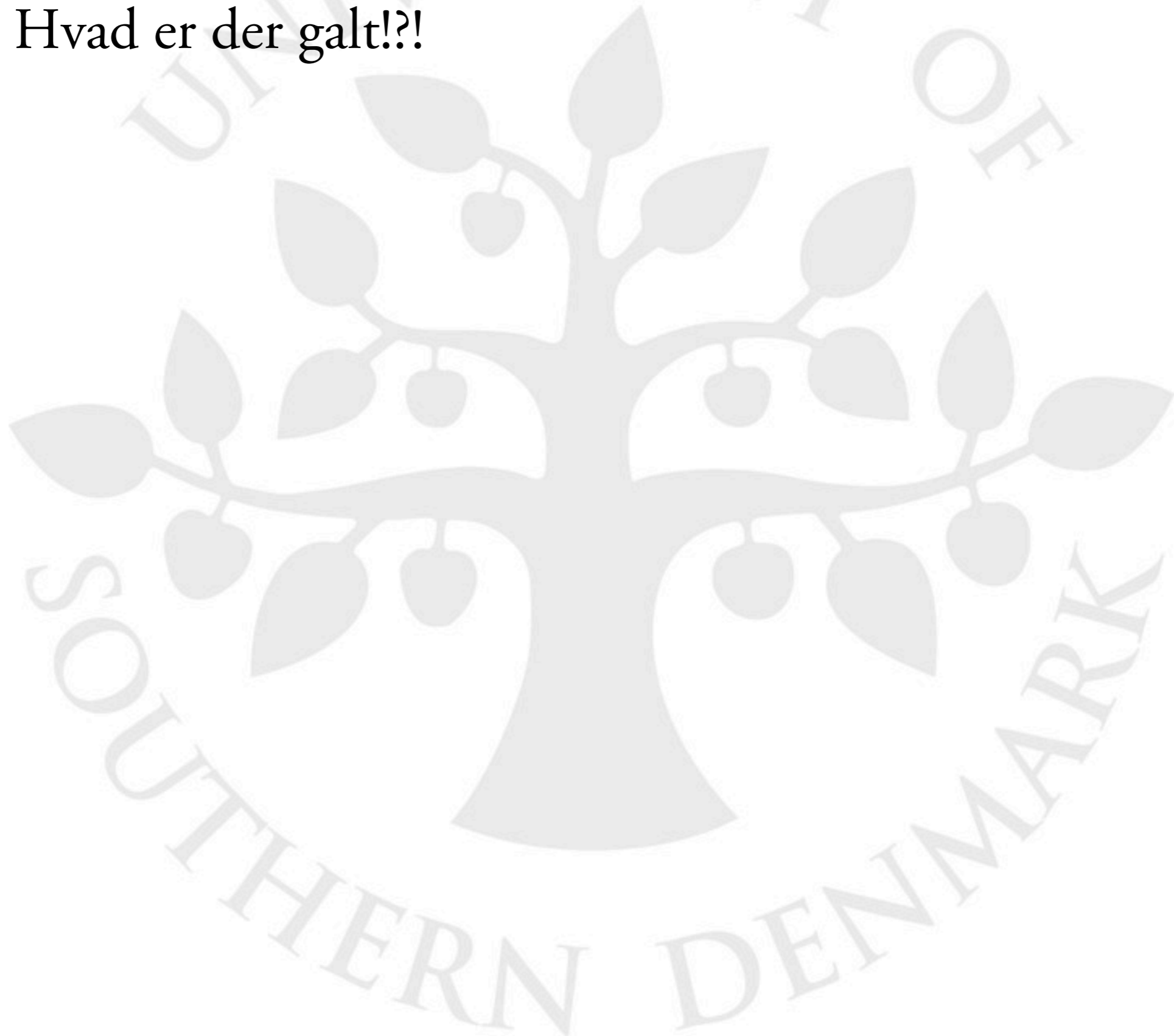
```
mac-sdu-00001:10 petersk$ javac Factorial.java  
mac-sdu-00001:10 petersk$ java Factorial  
Exception in thread "main" java.lang.StackOverflowError  
    at Factorial.fac(Factorial.java:12)  
    at Factorial.fac(Factorial.java:12)  
    at Factorial.fac(Factorial.java:12)  
    at Factorial.fac(Factorial.java:12)  
    at Factorial.fac(Factorial.java:12)
```

Fakultet

Fakultet

- Hvad er der galt!?!

Fakultet

- Hvad er der galt!?!
- $fac(5) = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 \cdot 0 \cdot -1 \cdot -2 \cdot -3 \cdot \dots$

Fakultet

- Hvad er der galt!?!
- $fac(5) = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 \cdot 0 \cdot -1 \cdot -2 \cdot -3 \cdot \dots$
- Rekursionen stopper aldrig

Fakultet

- Hvad er der galt!?!
- $fac(5) = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 \cdot 0 \cdot -1 \cdot -2 \cdot -3 \cdot \dots$
- Rekursionen stopper aldrig
- Basistilfælde

Fakultet

- Hvad er der galt!?!
- $fac(5) = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 \cdot 0 \cdot -1 \cdot -2 \cdot -3 \cdot \dots$
- Rekursionen stopper aldrig
- Basistilfælde
 - $1! = 1$

Fakultet

- Et nyt forsøg

```
public class Factorial {
    public static void main( String[] args ) {
        System.out.println( "5! = " + fac(5) );
    }

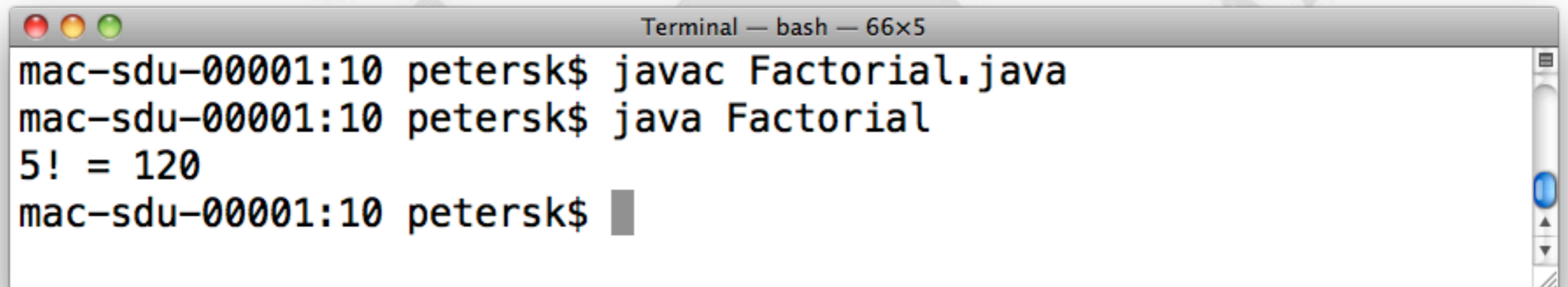
    public static int fac( int n ) {
        int n1;
        if( n == 1 ) {
            return 1;
        } else {
            n1 = fac( n-1 );
            return n * n1;
        }
    }
}
```


Fakultet

- Et nyt forsøg

```
public class Factorial {  
    public static void main( String[] args ) {  
        System.out.println( "5! = " + fac(5) );  
    }  
  
    public static int fac( int n ) {  
        int n1;  
        if( n == 1 ) {  
            return 1;  
        } else {  
            n1 = fac( n-1 );  
            return n * n1;  
        }  
    }  
}
```



```
Terminal — bash — 66x5  
mac-sdu-00001:10 petersk$ javac Factorial.java  
mac-sdu-00001:10 petersk$ java Factorial  
5! = 120  
mac-sdu-00001:10 petersk$
```

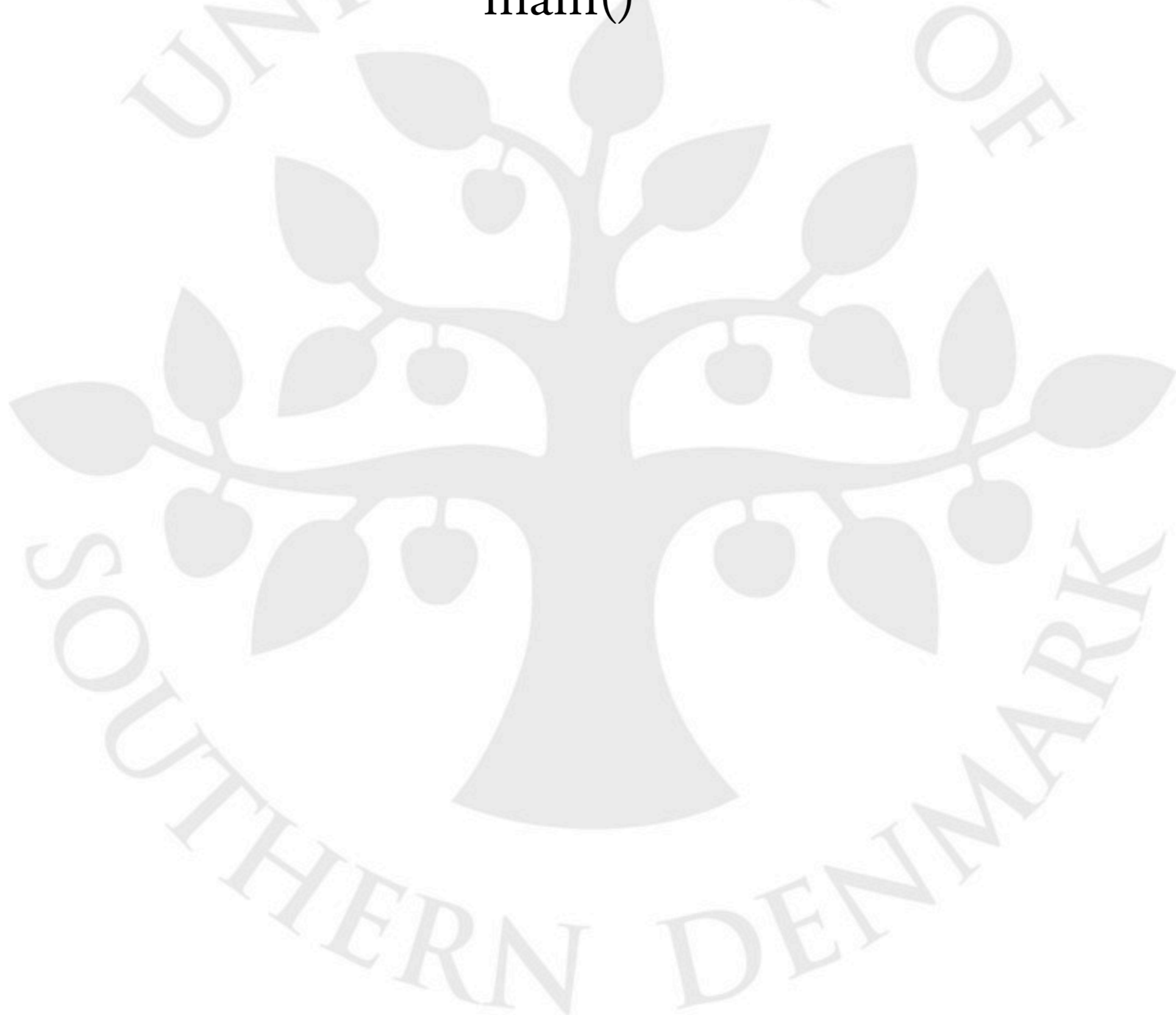
Fakultet

Fakultet

main()

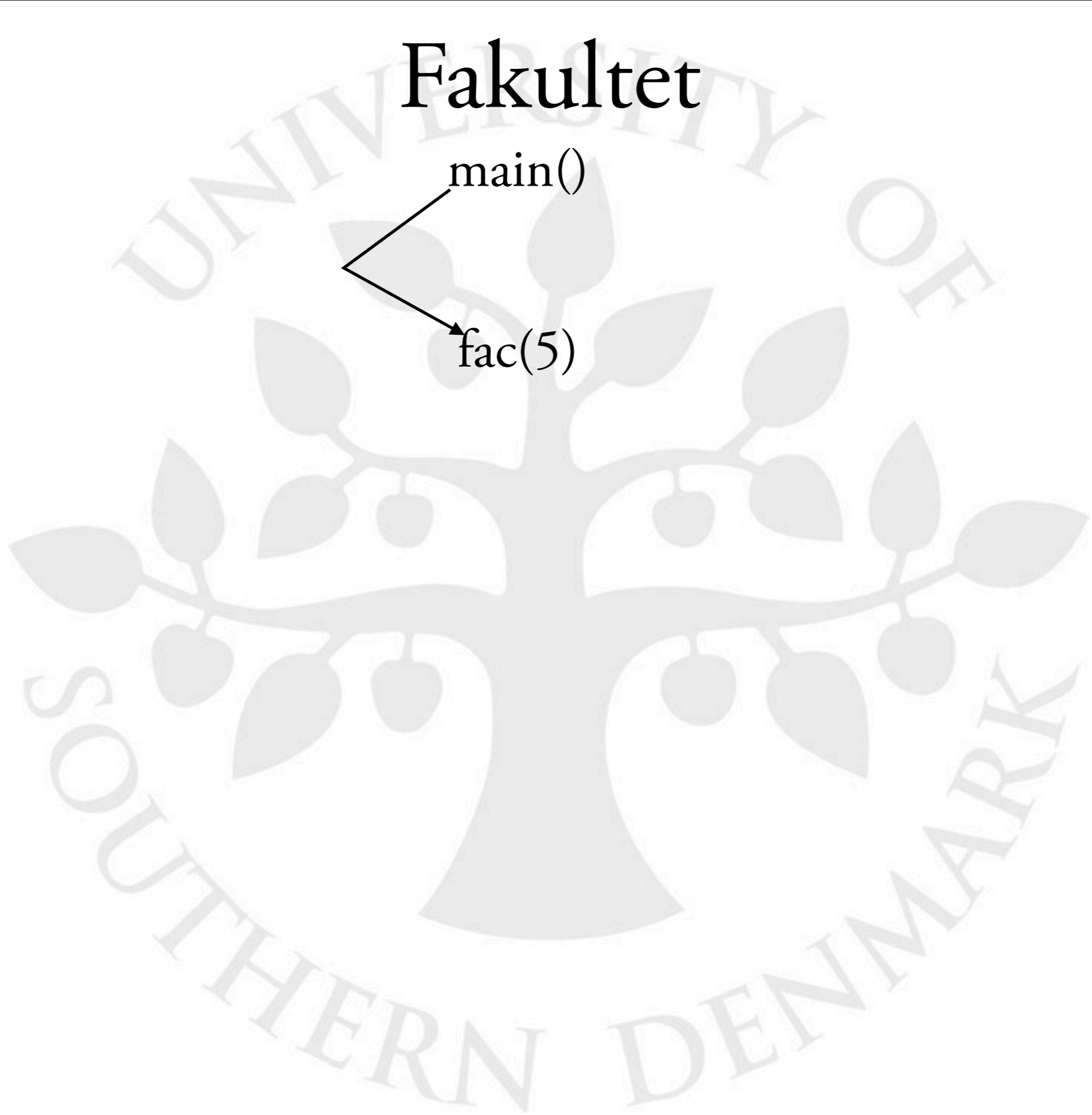
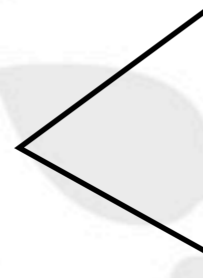

Fakultet

main()

fac(5)

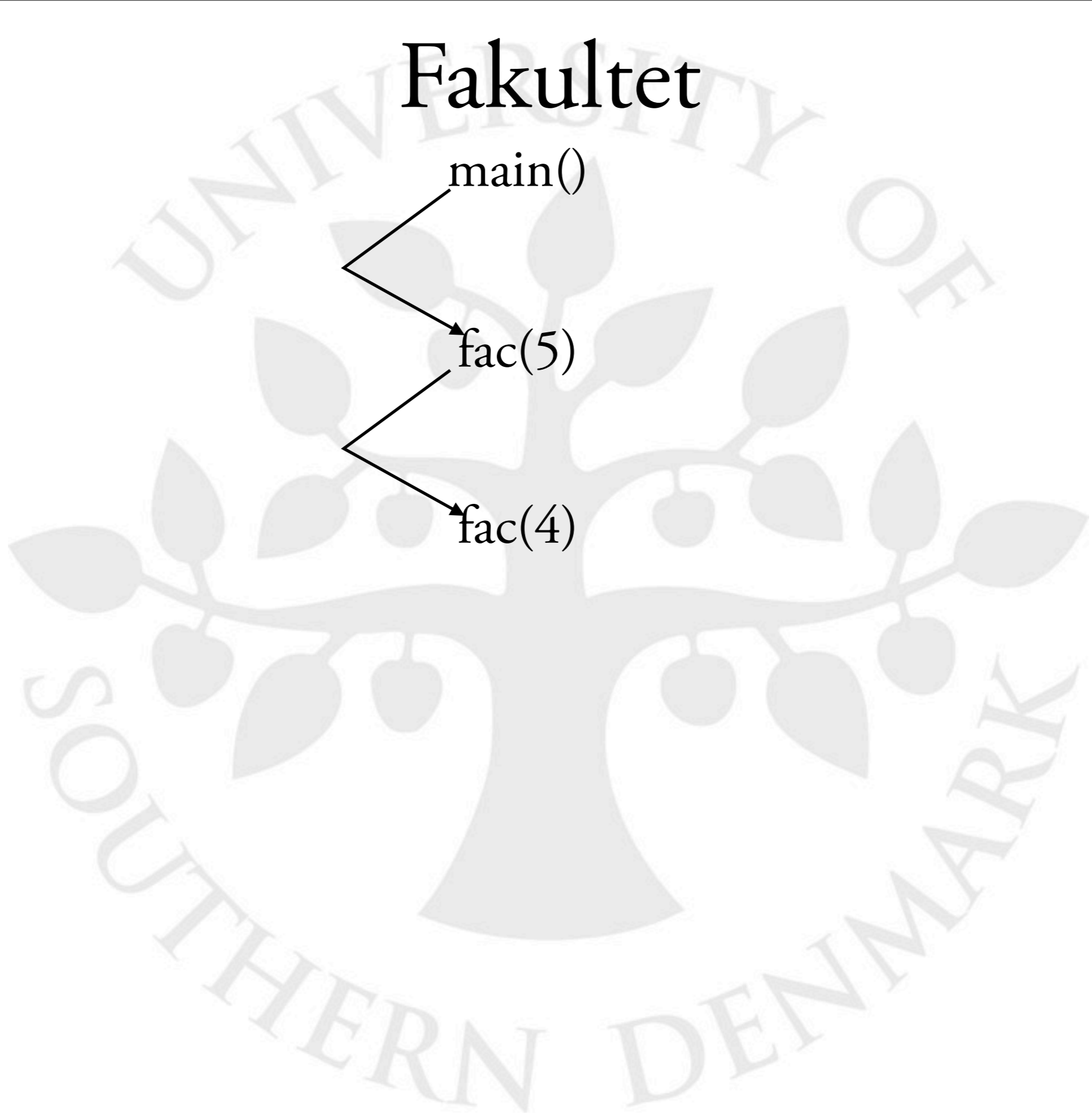

Fakultet

main()

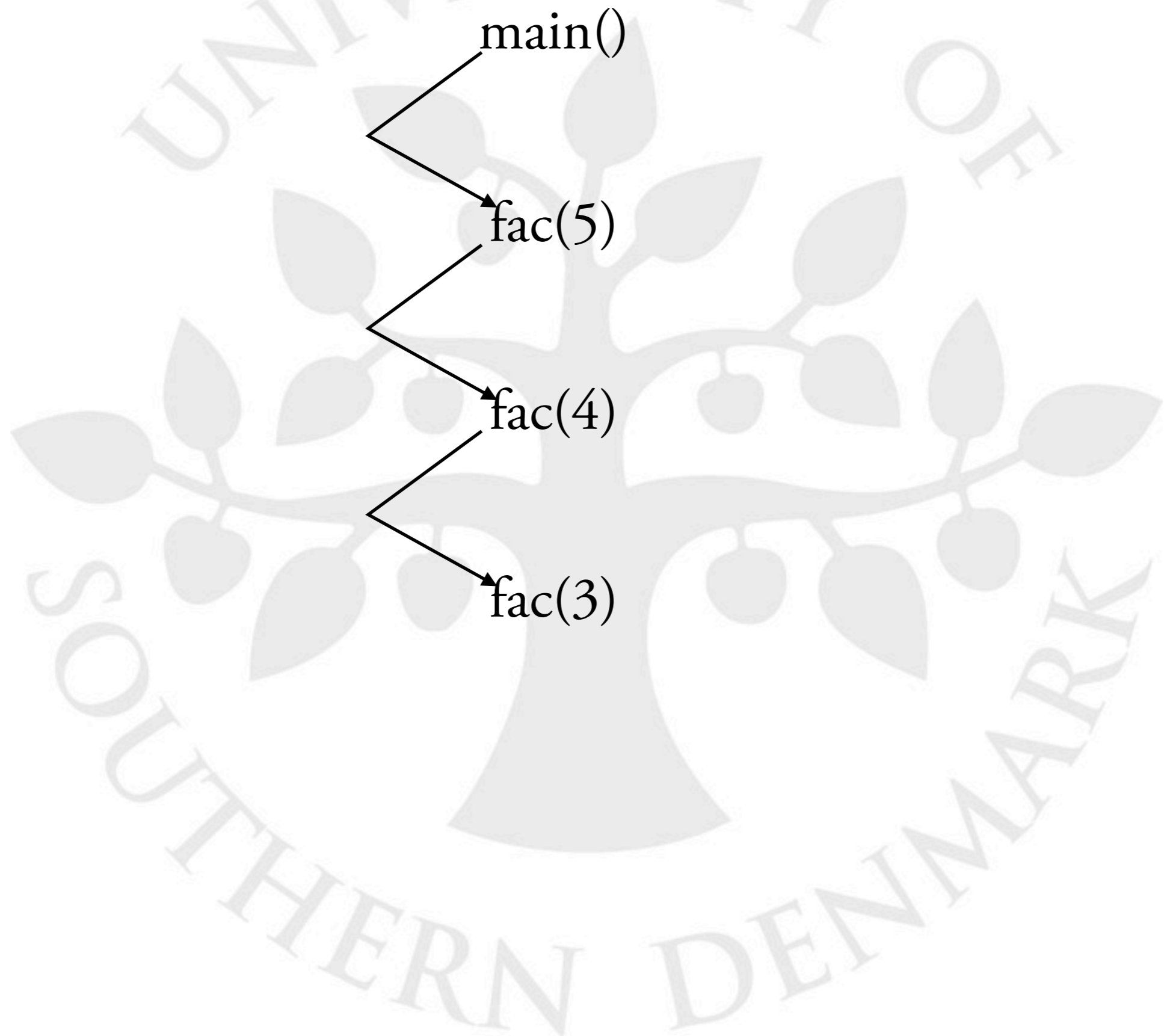
fac(5)

fac(4)

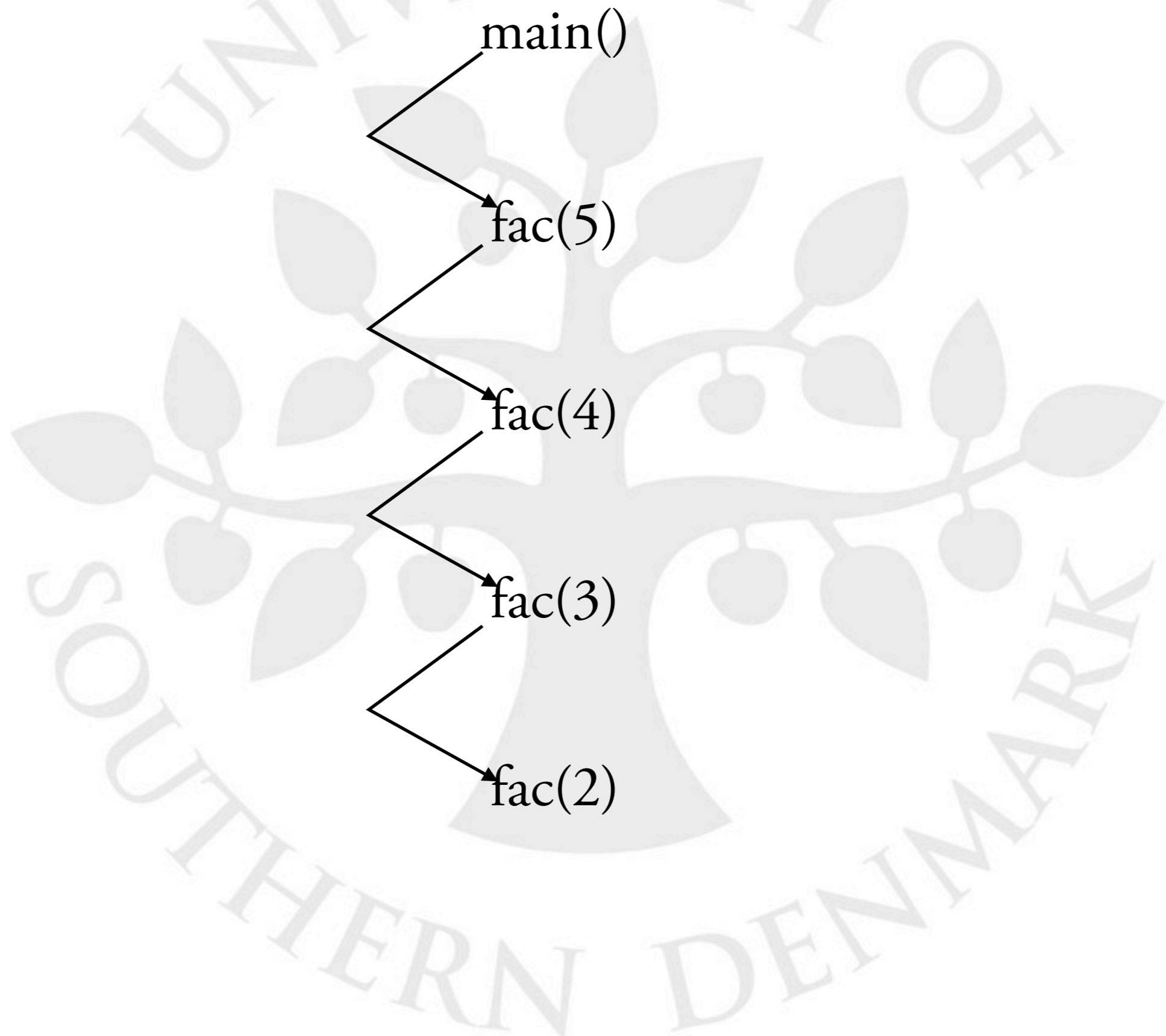

Fakultet

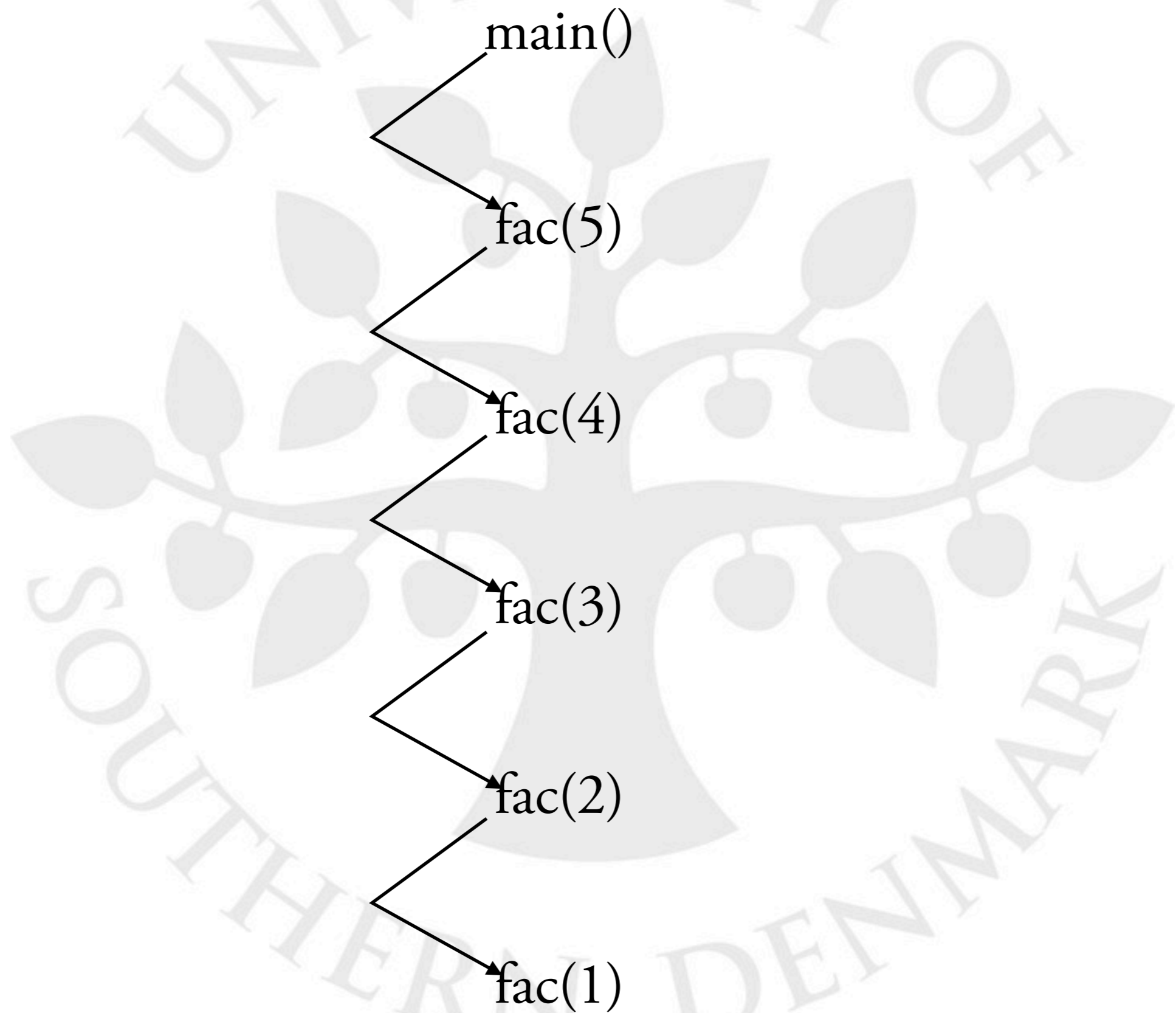

Fakultet

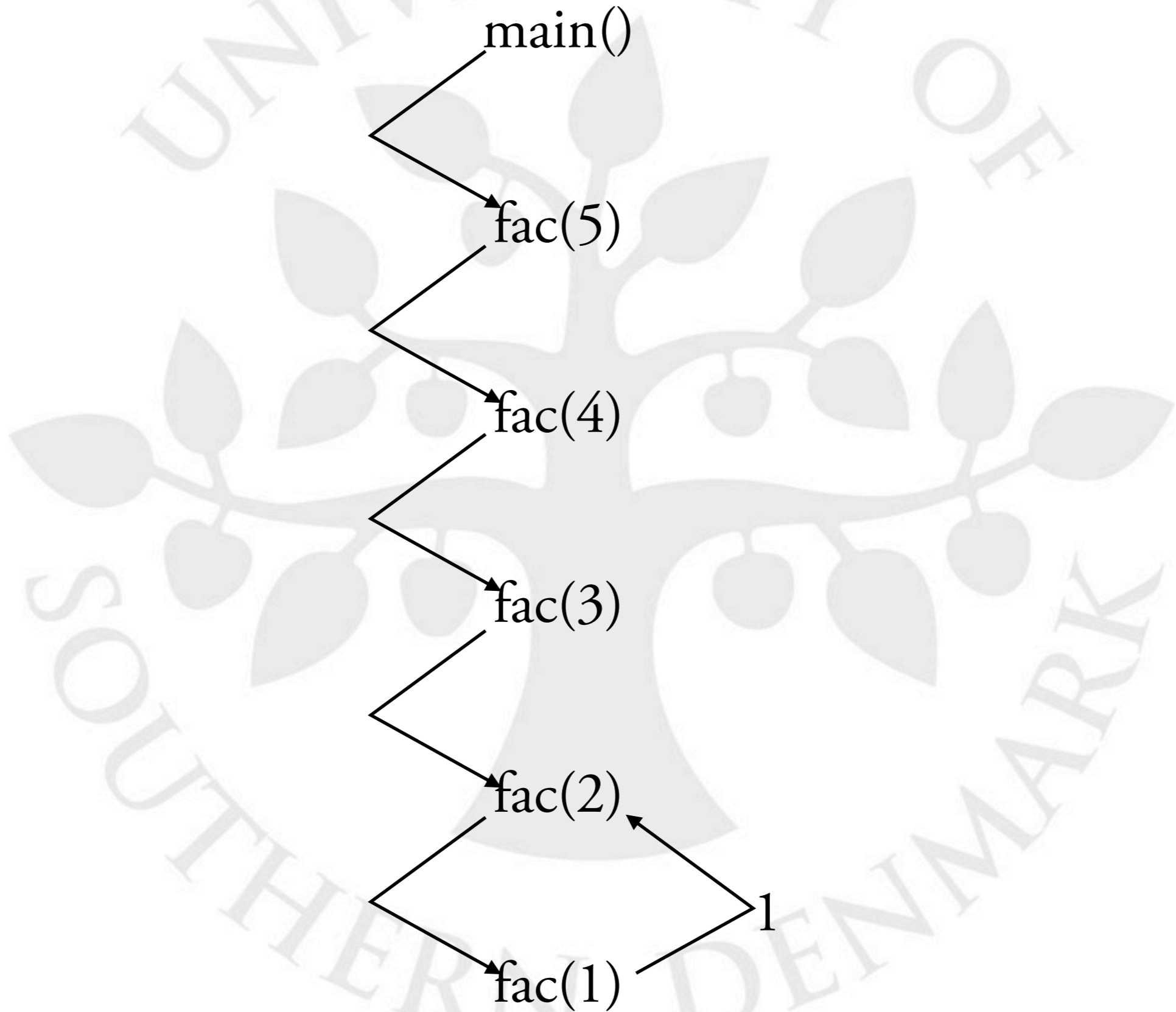

Fakultet

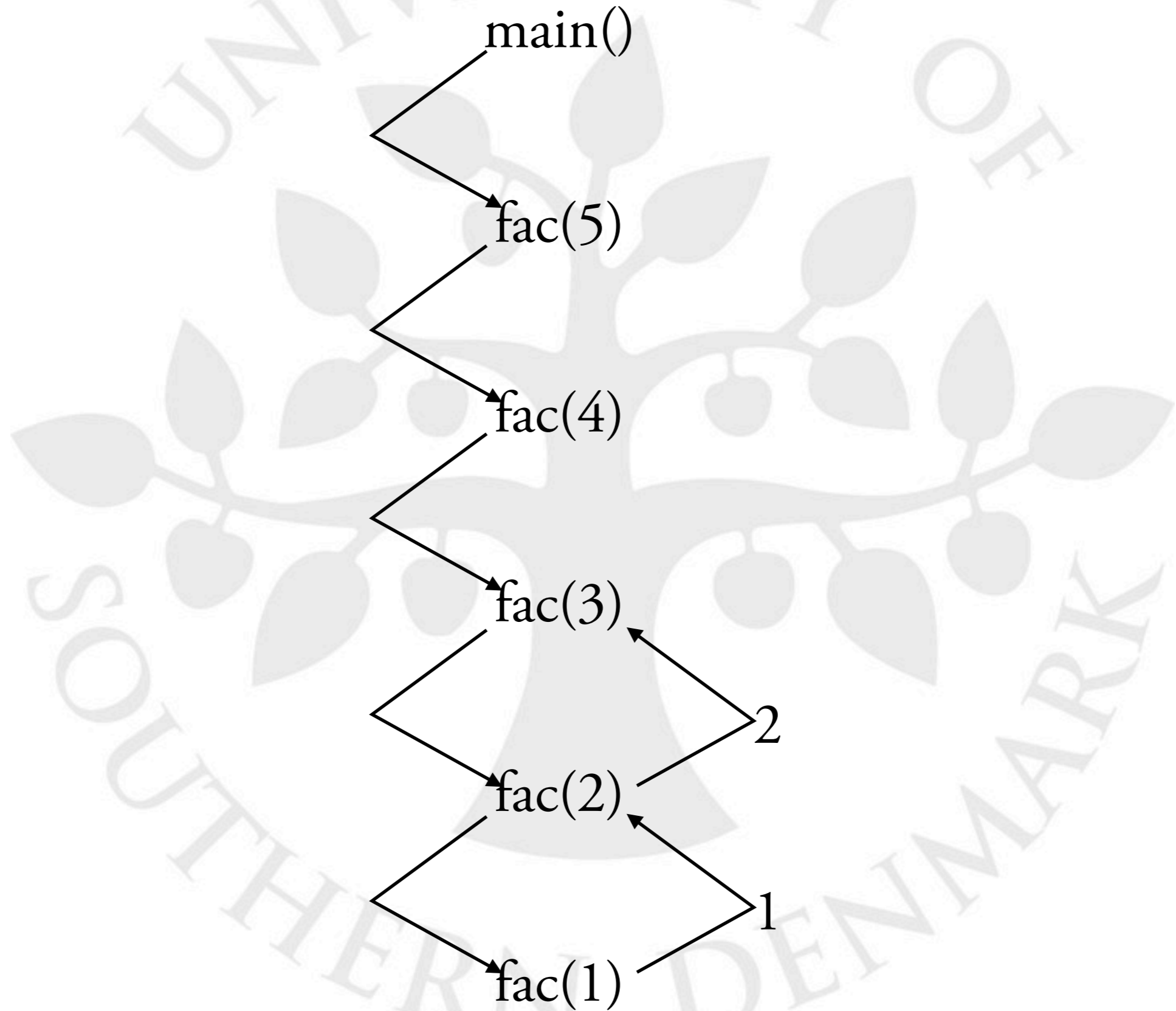

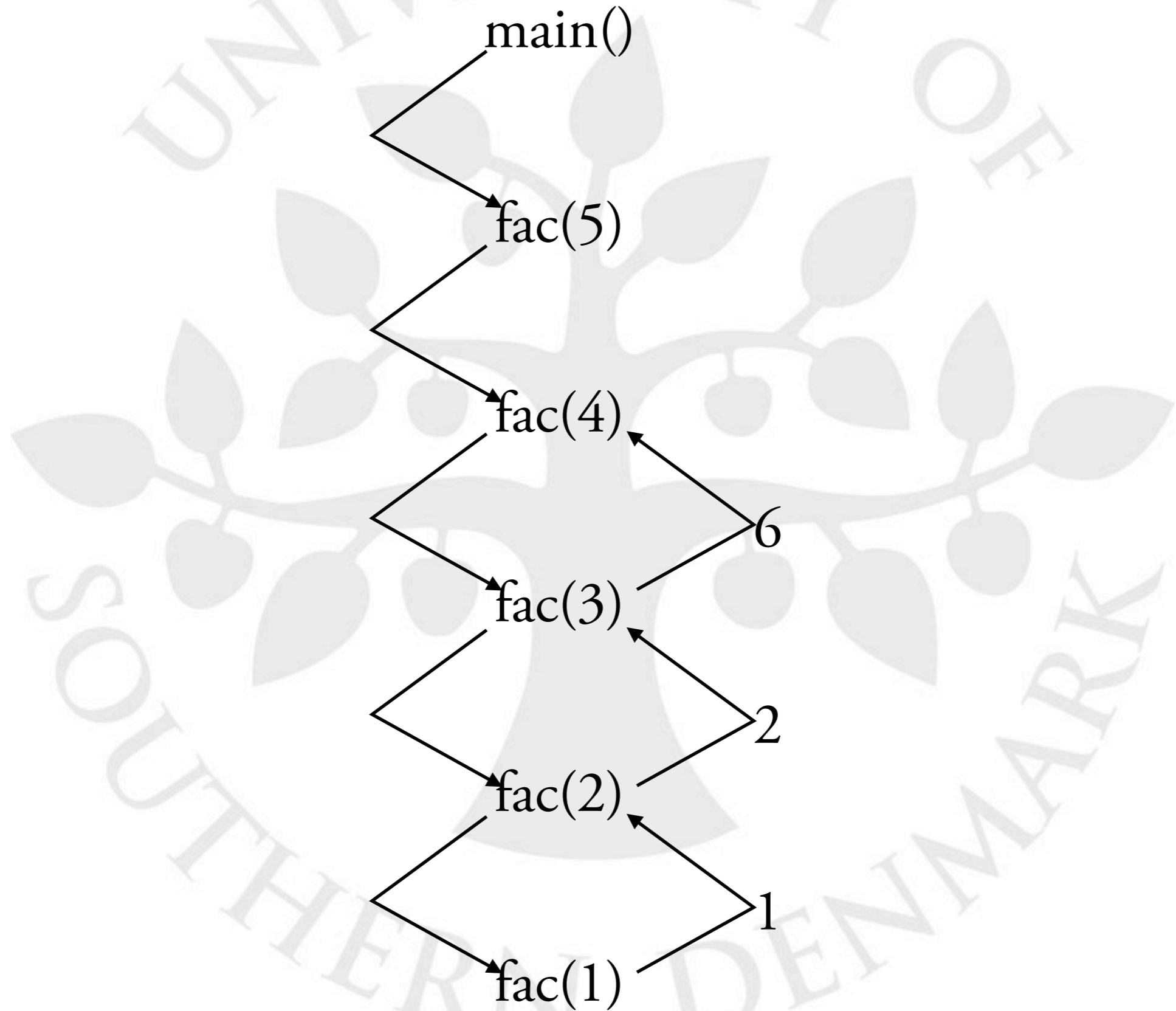
Fakultet

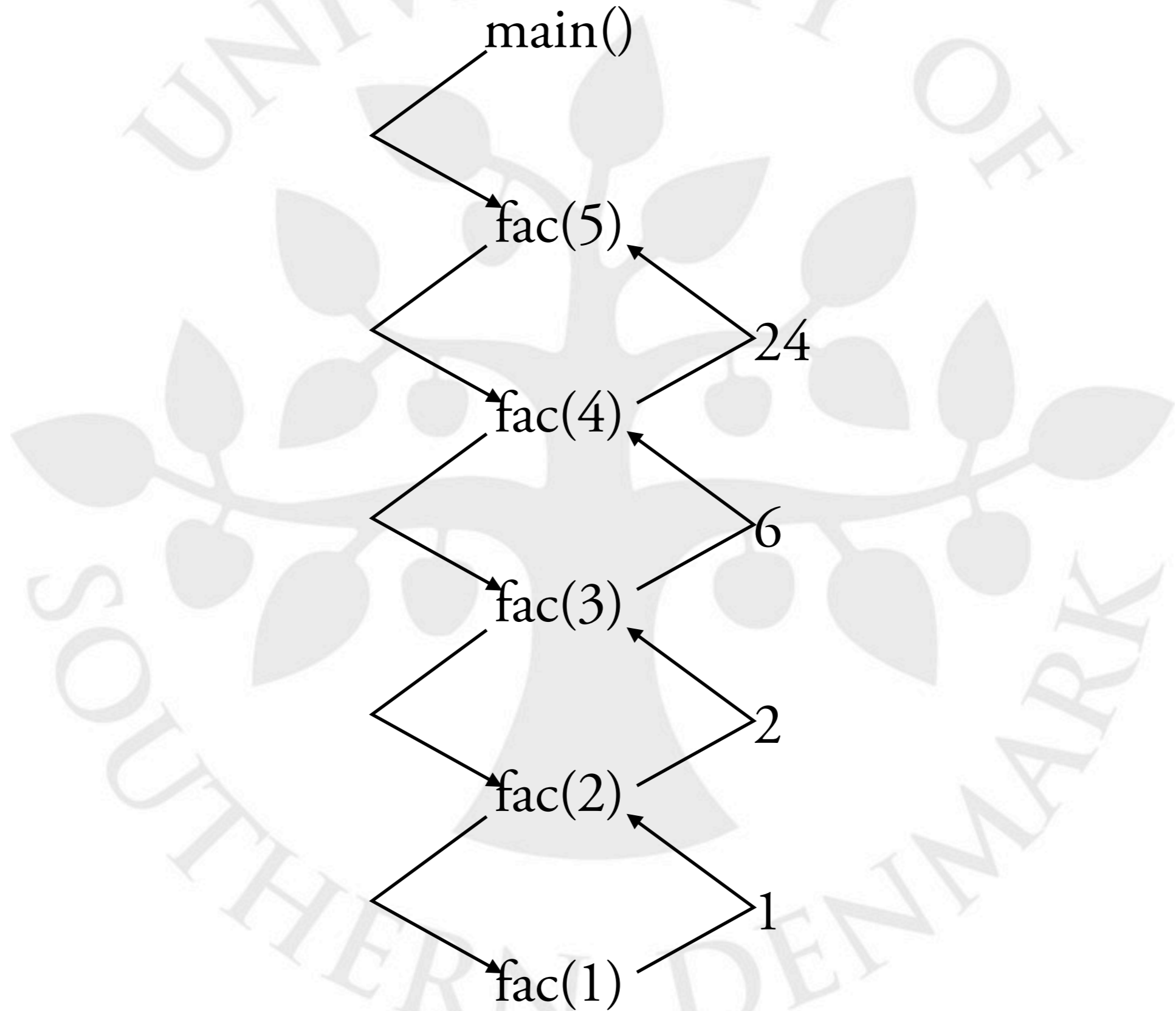
Fakultet

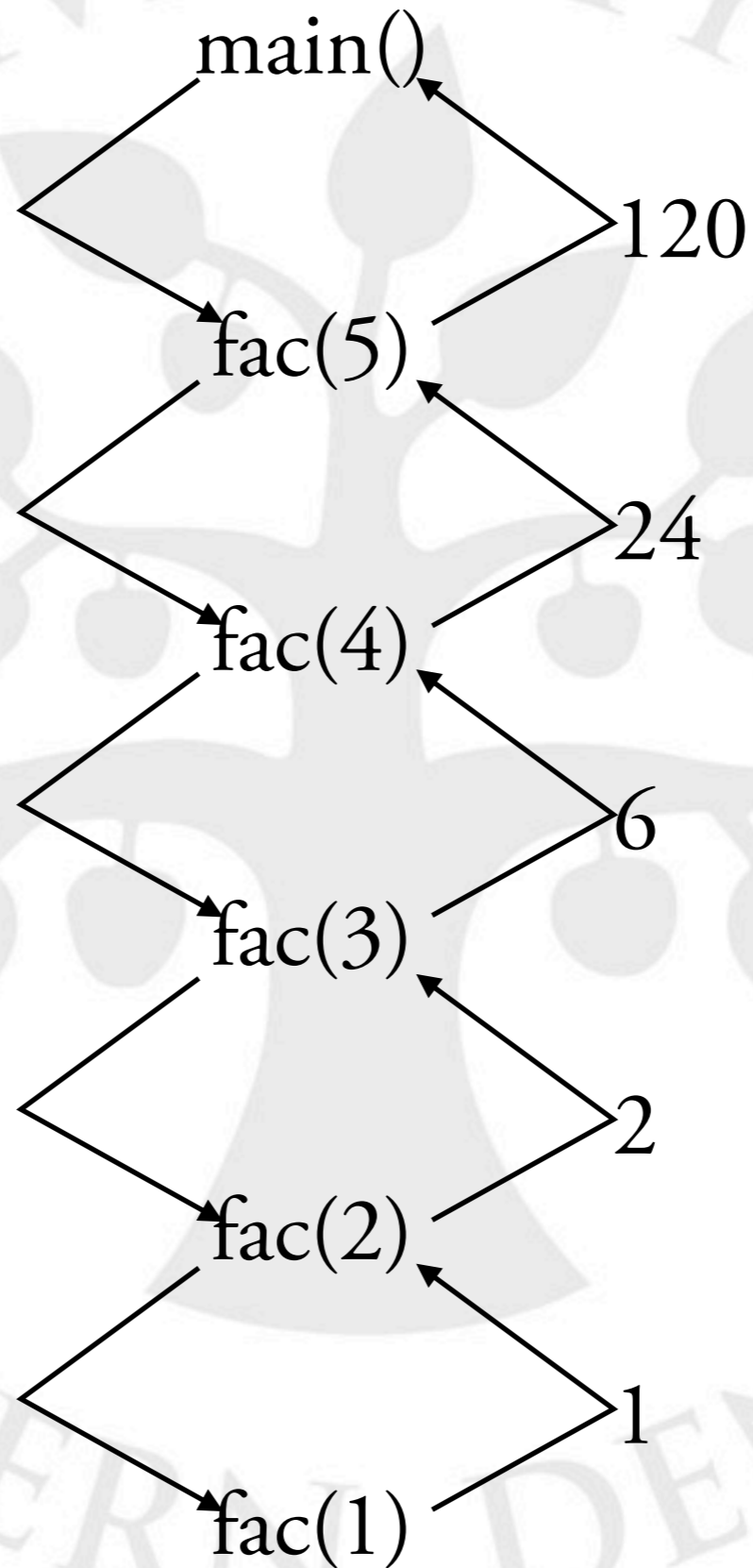
Fakultet

Fakultet

Fakultet

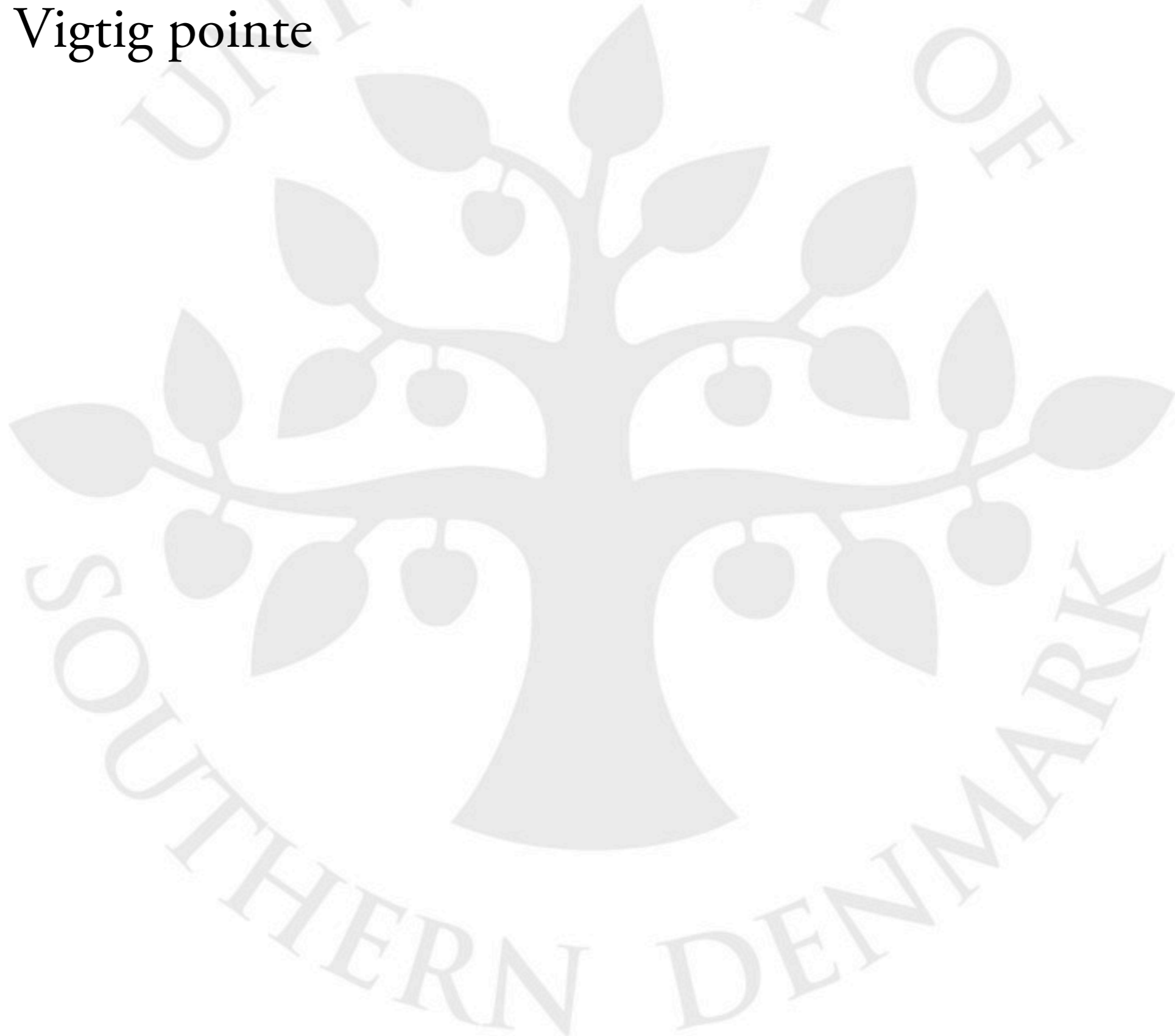

Fakultet

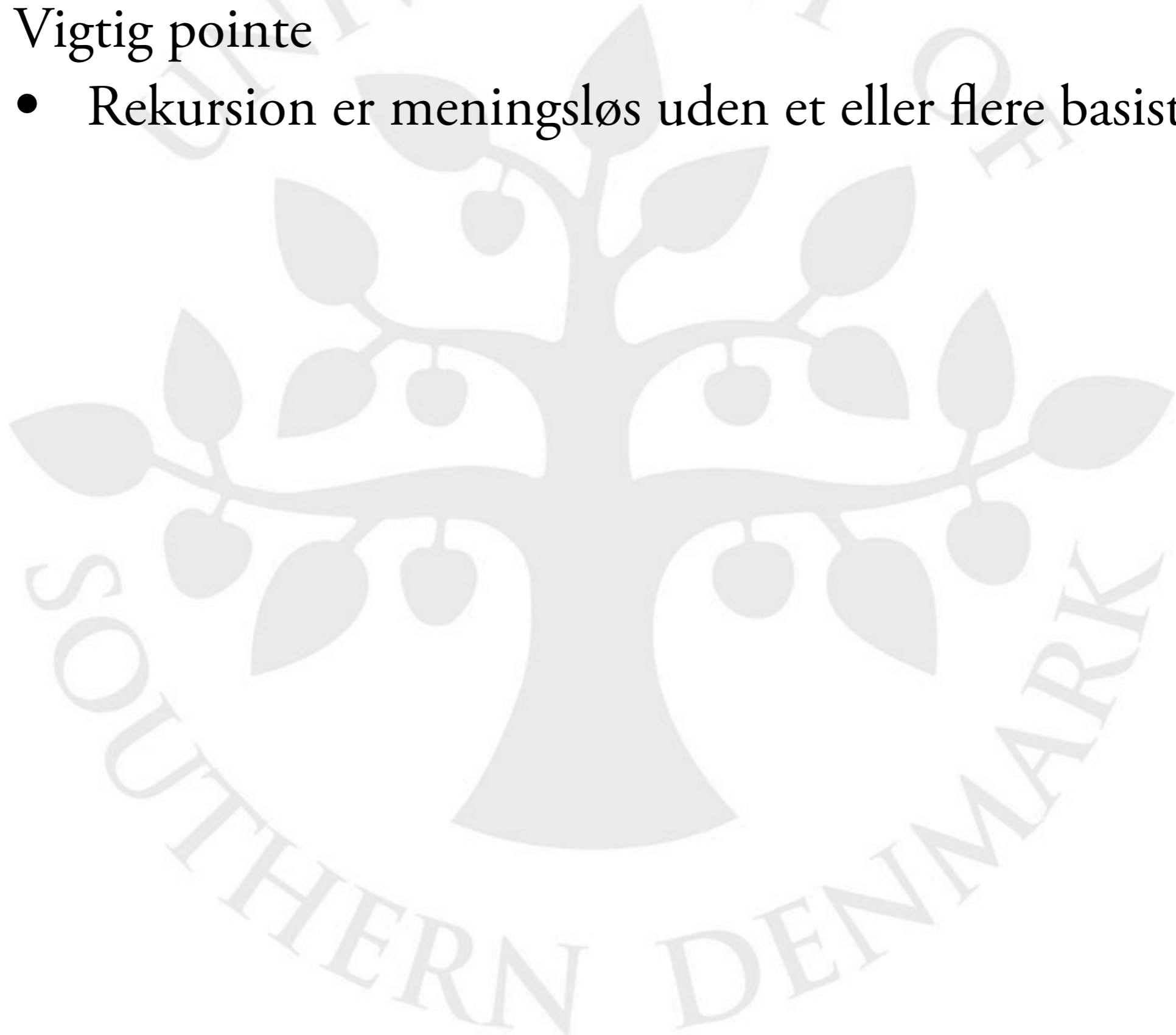
Fakultet

- Vigtig pointe

Fakultet

- Vigtig pointe
 - Rekursion er meningsløs uden et eller flere basistilfælde

Fakultet

- Vigtig pointe
 - Rekursion er meningsløs uden et eller flere basistilfælde
 - Det giver ikke mening at definere noget i termer af sig selv, medmindre man har en (eller flere) mindste “byggesten”

Fakultet

- Vigtig pointe
 - Rekursion er meningsløs uden et eller flere basistilfælde
 - Det giver ikke mening at definere noget i termer af sig selv, medmindre man har en (eller flere) mindste “byggesten”
 - For lister er basistilfældet “et tal”

Fakultet

- Vigtig pointe
 - Rekursion er meningsløs uden et eller flere basistilfælde
 - Det giver ikke mening at definere noget i termer af sig selv, medmindre man har en (eller flere) mindste “byggesten”
 - For lister er basistilfældet “et tal”
 - “En liste af tal er enten et tal, eller et tal efterfulgt af en liste af tal”

Fakultet

- Vigtig pointe
 - Rekursion er meningsløs uden et eller flere basistilfælde
 - Det giver ikke mening at definere noget i termer af sig selv, medmindre man har en (eller flere) mindste “byggesten”
 - For lister er basistilfældet “et tal”
 - “En liste af tal er enten et tal, eller et tal efterfulgt af en liste af tal”
 - Ellers ville definitionen bare sige:
“En liste af tal er et tal efterfulgt af en liste af tal”

Fakultet

- Vigtig pointe
 - Rekursion er meningsløs uden et eller flere basistilfælde
 - Det giver ikke mening at definere noget i termer af sig selv, medmindre man har en (eller flere) mindste “byggesten”
 - For lister er basistilfældet “et tal”
 - “En liste af tal er enten et tal, eller et tal efterfulgt af en liste af tal”
 - Ellers ville definitionen bare sige:
“En liste af tal er et tal efterfulgt af en liste af tal”
 - Uendeligt lange lister

Fakultet

- Vigtig pointe
 - Rekursion er meningsløs uden et eller flere basistilfælde
 - Det giver ikke mening at definere noget i termer af sig selv, medmindre man har en (eller flere) mindste “byggesten”
 - For lister er basistilfældet “et tal”
 - “En liste af tal er enten et tal, eller et tal efterfulgt af en liste af tal”
 - Ellers ville definitionen bare sige:
“En liste af tal er et tal efterfulgt af en liste af tal”
 - Uendeligt lange lister
 - For fakultet er basistilfældet at $1! = 1$

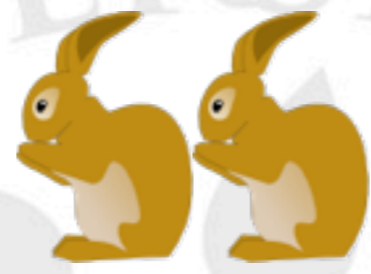
Fakultet

- Vigtig pointe
 - Rekursion er meningsløs uden et eller flere basistilfælde
 - Det giver ikke mening at definere noget i termer af sig selv, medmindre man har en (eller flere) mindste “byggesten”
 - For lister er basistilfældet “et tal”
 - “En liste af tal er enten et tal, eller et tal efterfulgt af en liste af tal”
 - Ellers ville definitionen bare sige:
“En liste af tal er et tal efterfulgt af en liste af tal”
 - Uendeligt lange lister
 - For fakultet er basistilfældet at $1! = 1$
 - Kunne lige så godt være $0! = 1$

Fibonacci-tallene

- Introduceret i vesten af Leonardo af Pisa (Fibonacci) i en bog fra 1202
 - Kendt tidligere og kommer oprindeligt fra Indien
- Betragt en (urealistisk) kanin-population
 - Der starter med at være et kanin-par
 - Et nyt kanin-par kan ikke få unger, før de er 1 måned gammel
 - Et kanin-par kan få to unger på 1 måned

Fibonacci-tallene

Fibonacci-tallene

Fibonacci-tallene

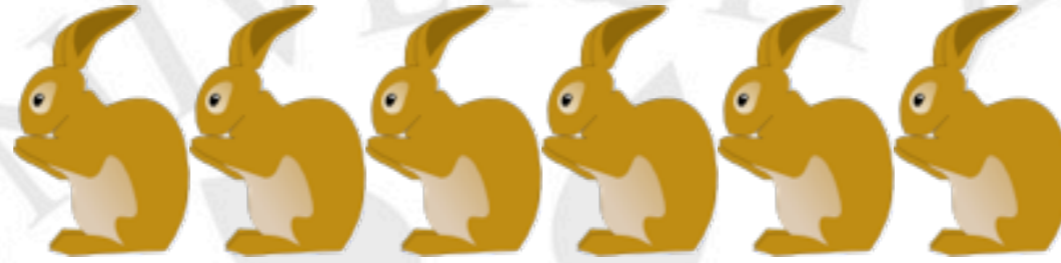
Fibonacci-tallene

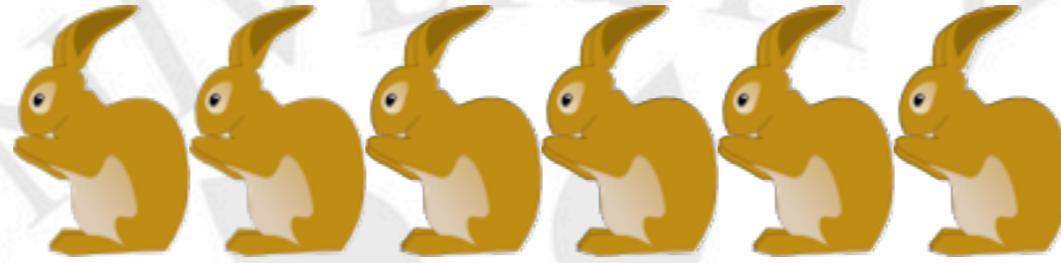
Fibonacci-tallene

Fibonacci-tallene

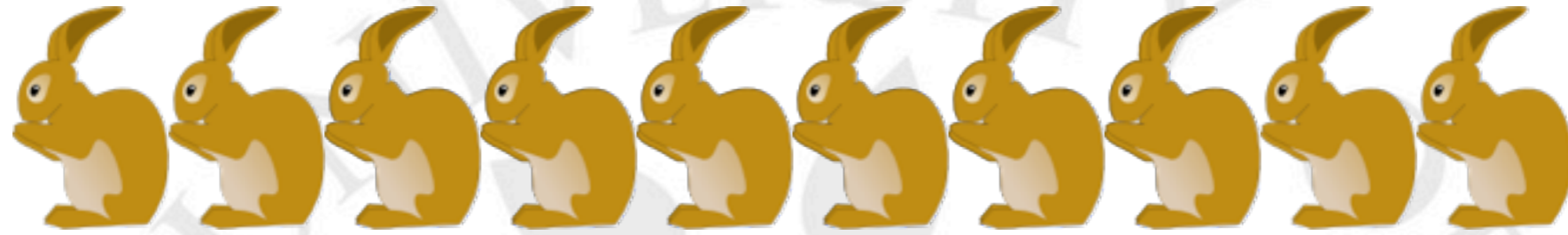
Fibonacci-tallene

Fibonacci-tallene

Fibonacci-tallene

Fibonacci-tallene

Fibonacci-tallene

- 1. måned - 1 par kaniner
- 2. måned - 1 par kaniner
- 3. måned - 2 par kaniner
- 4. måned - 3 par kaniner
- 5. måned - 5 par kaniner
- 6. måned - 8 par kaniner
- 7. måned - ?

Fibonacci-tallene

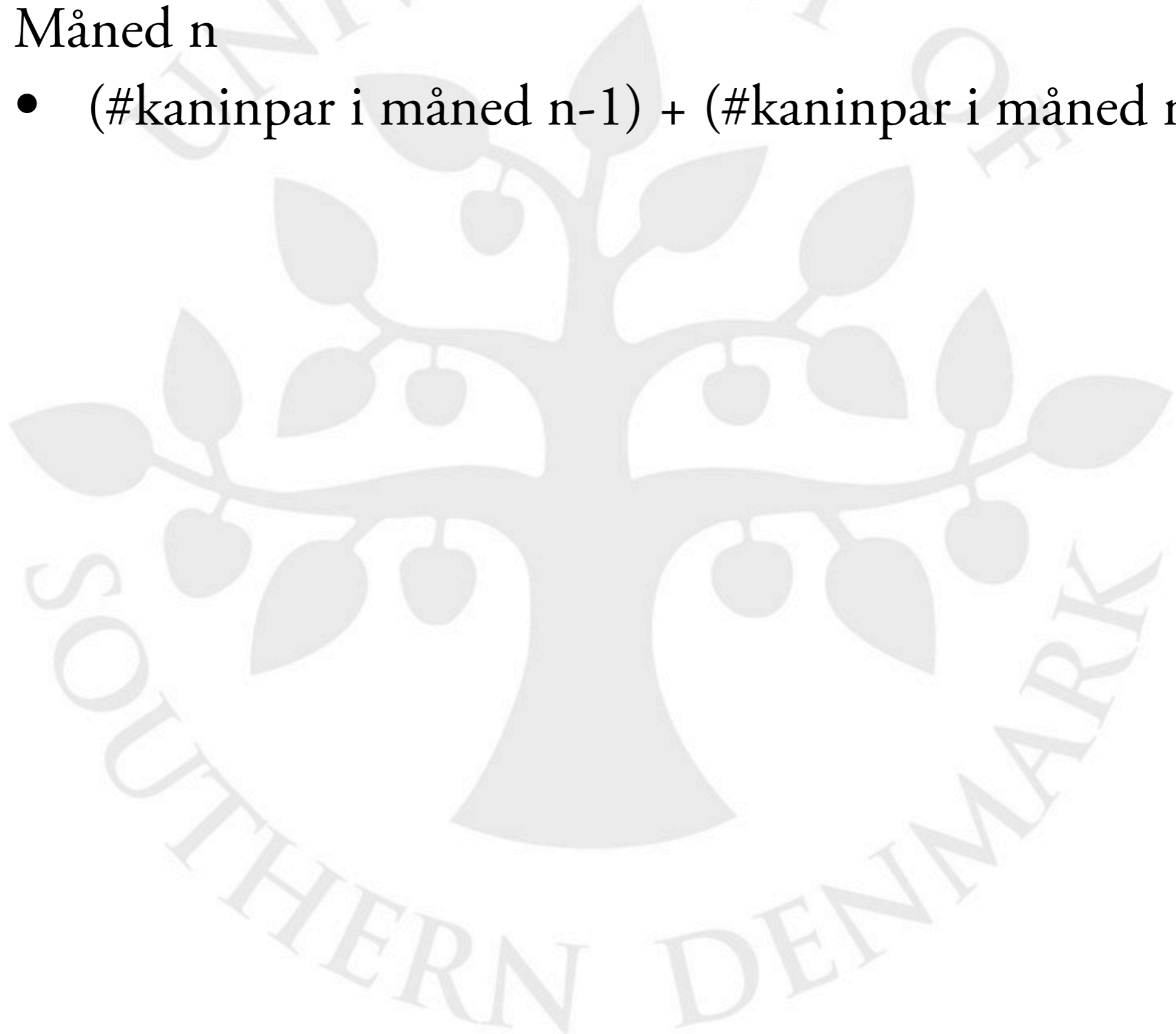
Fibonacci-tallene

- Måned n

Fibonacci-tallene

- Måned n
 - $(\text{\#kaninpar i måned } n-1) + (\text{\#kaninpar i måned } n-2)$

Fibonacci-tallene

- Måned n
 - (#kaninpar i måned $n-1$) + (#kaninpar i måned $n-2$)
 - Alle kaniner der var der i måned $n-1$ er der også i måned n

Fibonacci-tallene

- Måned n
 - $(\# \text{kaninpar i måned } n-1) + (\# \text{kaninpar i måned } n-2)$
 - Alle kaniner der var der i måned $n-1$ er der også i måned n
 - Alle kaniner der var der i måned $n-2$ får unger i måned n

Fibonacci-tallene

- Måned n
 - $(\# \text{kaninpar i måned } n-1) + (\# \text{kaninpar i måned } n-2)$
 - Alle kaniner der var der i måned $n-1$ er der også i måned n
 - Alle kaniner der var der i måned $n-2$ får unger i måned n
- Lad $f(n)$ være antallet af kaninpar i måned n

Fibonacci-tallene

- Måned n
 - (#kaninpar i måned $n-1$) + (#kaninpar i måned $n-2$)
 - Alle kaniner der var der i måned $n-1$ er der også i måned n
 - Alle kaniner der var der i måned $n-2$ får unger i måned n
- Lad $f(n)$ være antallet af kaninpar i måned n
 - $f(n) = f(n-1) + f(n-2)$

Fibonacci-tallene

- Måned n
 - (#kaninpar i måned $n-1$) + (#kaninpar i måned $n-2$)
 - Alle kaniner der var der i måned $n-1$ er der også i måned n
 - Alle kaniner der var der i måned $n-2$ får unger i måned n
- Lad $f(n)$ være antallet af kaninpar i måned n
 - $f(n) = f(n-1) + f(n-2)$
 - $f(n)$ - det n 'te fibonacci-tal

Fibonacci-tallene

- Måned n
 - $(\# \text{kaninpar i måned } n-1) + (\# \text{kaninpar i måned } n-2)$
 - Alle kaniner der var der i måned $n-1$ er der også i måned n
 - Alle kaniner der var der i måned $n-2$ får unger i måned n
- Lad $f(n)$ være antallet af kaninpar i måned n
 - $f(n) = f(n-1) + f(n-2)$
 - $f(n)$ - det n 'te fibonacci-tal
 - $f(1) = 1, f(2) = 1, f(3) = 2, f(4) = 3, f(5) = 5, f(6) = 8,$
OSV...

Fibonacci-tallene

- Måned n
 - ($\#$ kaninpar i måned $n-1$) + ($\#$ kaninpar i måned $n-2$)
 - Alle kaniner der var der i måned $n-1$ er der også i måned n
 - Alle kaniner der var der i måned $n-2$ får unger i måned n
- Lad $f(n)$ være antallet af kaninpar i måned n
 - $f(n) = f(n-1) + f(n-2)$
 - $f(n)$ - det n 'te fibonacci-tal
 - $f(1) = 1, f(2) = 1, f(3) = 2, f(4) = 3, f(5) = 5, f(6) = 8,$
osv...
 - Bemærk definitionen er rekursiv
 $f(n)$ afhænger af $f(n-1)$ og $f(n-2)$

Fibonacci-tallene

- $f(n) = f(n-1) + f(n-2)$

$$= (f(n-2) + f(n-3)) + (f(n-3) + f(n-4))$$

$$= (f(n-3) + f(n-4)) + (f(n-4) + f(n-5)) +$$

$$(f(n-4) + f(n-5)) + (f(n-5) + f(n-6))$$

$$= \text{OSV...}$$
- F.eks.
 - $f(5) = f(4) + f(3)$

$$= (f(3) + f(2)) + (f(2) + f(1))$$

$$= ((f(2) + f(1)) + f(2)) + (f(2) + f(1))$$

$$= ((1 + 1) + 1) + (1 + 1)$$

$$= 5$$

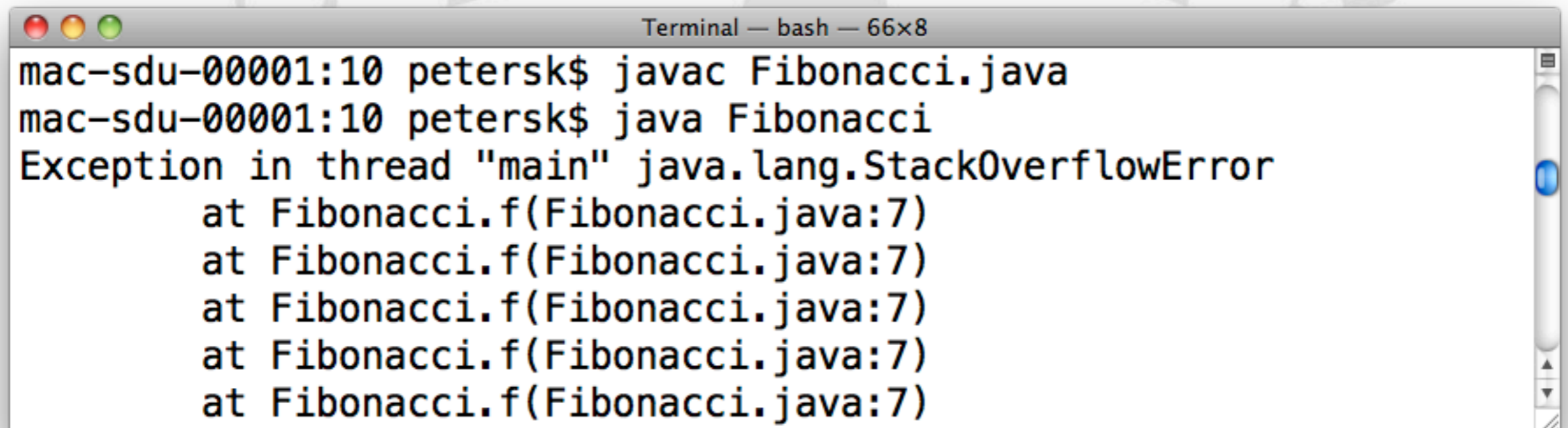
Fibonacci-tallene

```
public class Fibonacci {  
    public static void main( String[] args ) {  
        System.out.println( f(6) );  
    }  
  
    public static int f( int n ) {  
        return f(n-1) + f(n-2);  
    }  
}
```


Fibonacci-tallene

```
public class Fibonacci {  
    public static void main( String[] args ) {  
        System.out.println( f(6) );  
    }  
  
    public static int f( int n ) {  
        return f(n-1) + f(n-2);  
    }  
}
```

A terminal window titled "Terminal — bash — 66x8" showing the execution of a Java program. The user runs 'javac Fibonacci.java' and then 'java Fibonacci'. The output shows a 'StackOverflowError' in the 'main' thread, with the stack trace pointing to the recursive 'f' method in 'Fibonacci.java' at line 7, indicating a stack overflow due to infinite recursion.

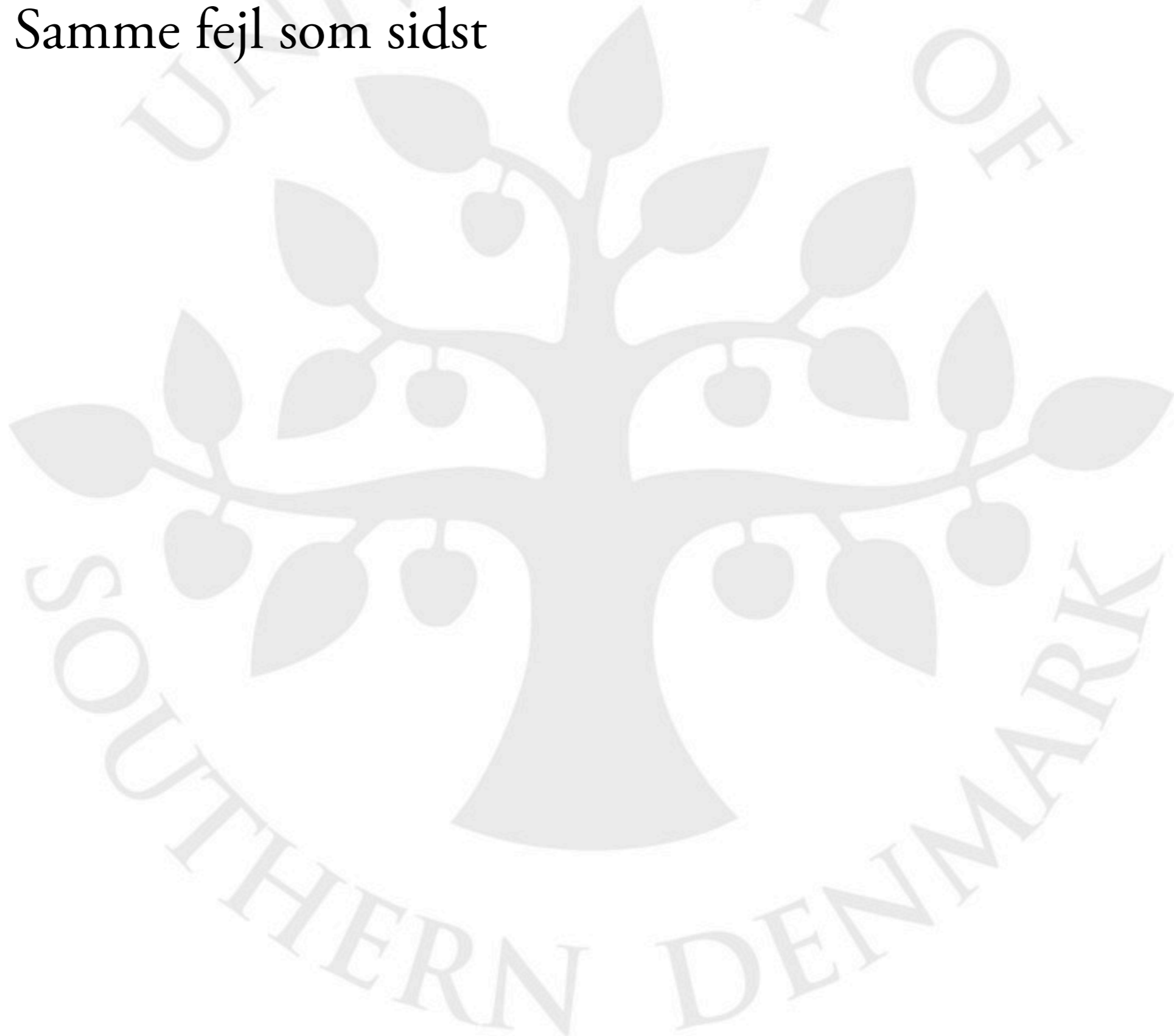
```
mac-sdu-00001:10 petersk$ javac Fibonacci.java  
mac-sdu-00001:10 petersk$ java Fibonacci  
Exception in thread "main" java.lang.StackOverflowError  
    at Fibonacci.f(Fibonacci.java:7)  
    at Fibonacci.f(Fibonacci.java:7)  
    at Fibonacci.f(Fibonacci.java:7)  
    at Fibonacci.f(Fibonacci.java:7)  
    at Fibonacci.f(Fibonacci.java:7)
```

Fibonacci-tallene

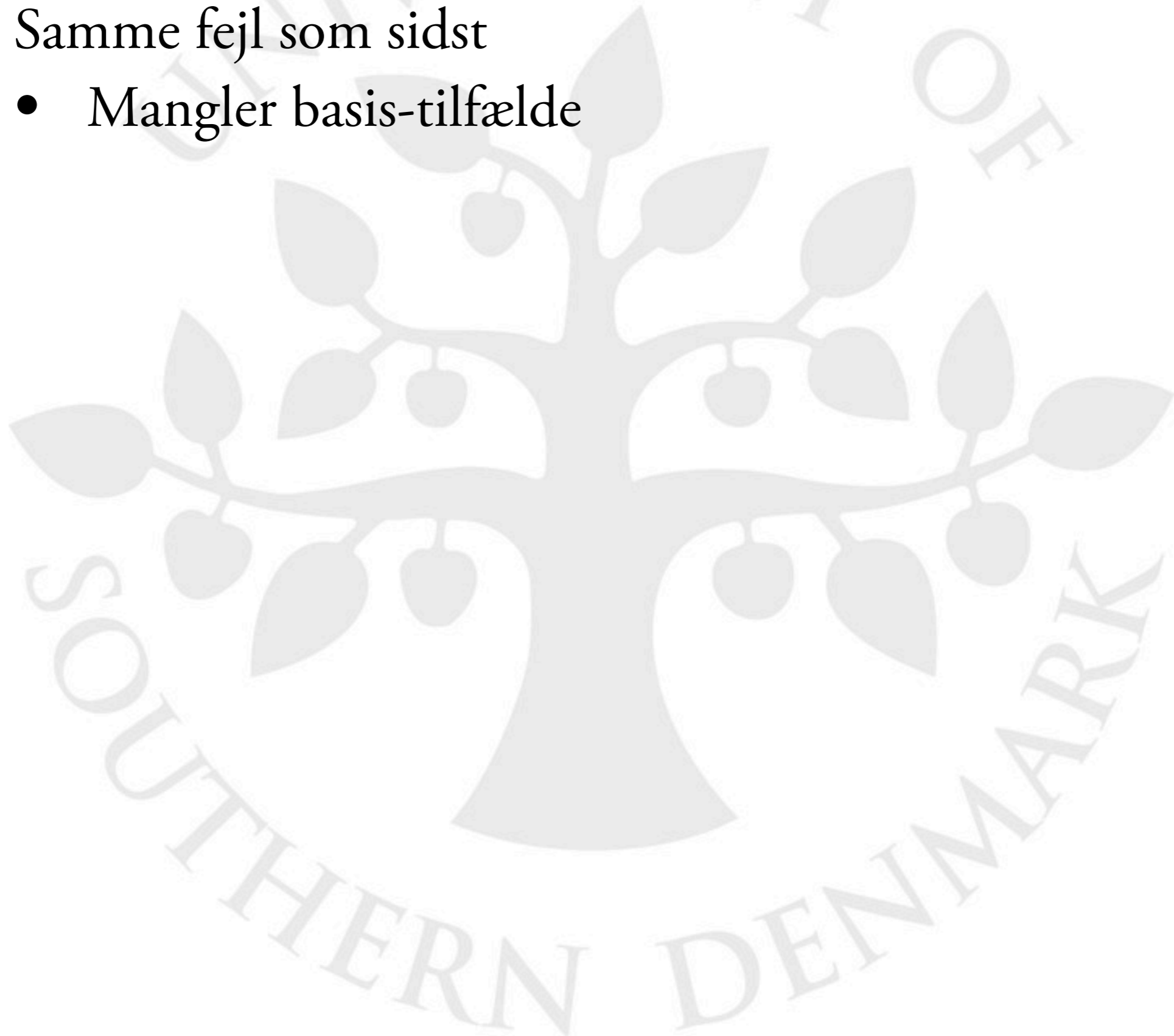
Fibonacci-tallene

- Samme fejl som sidst

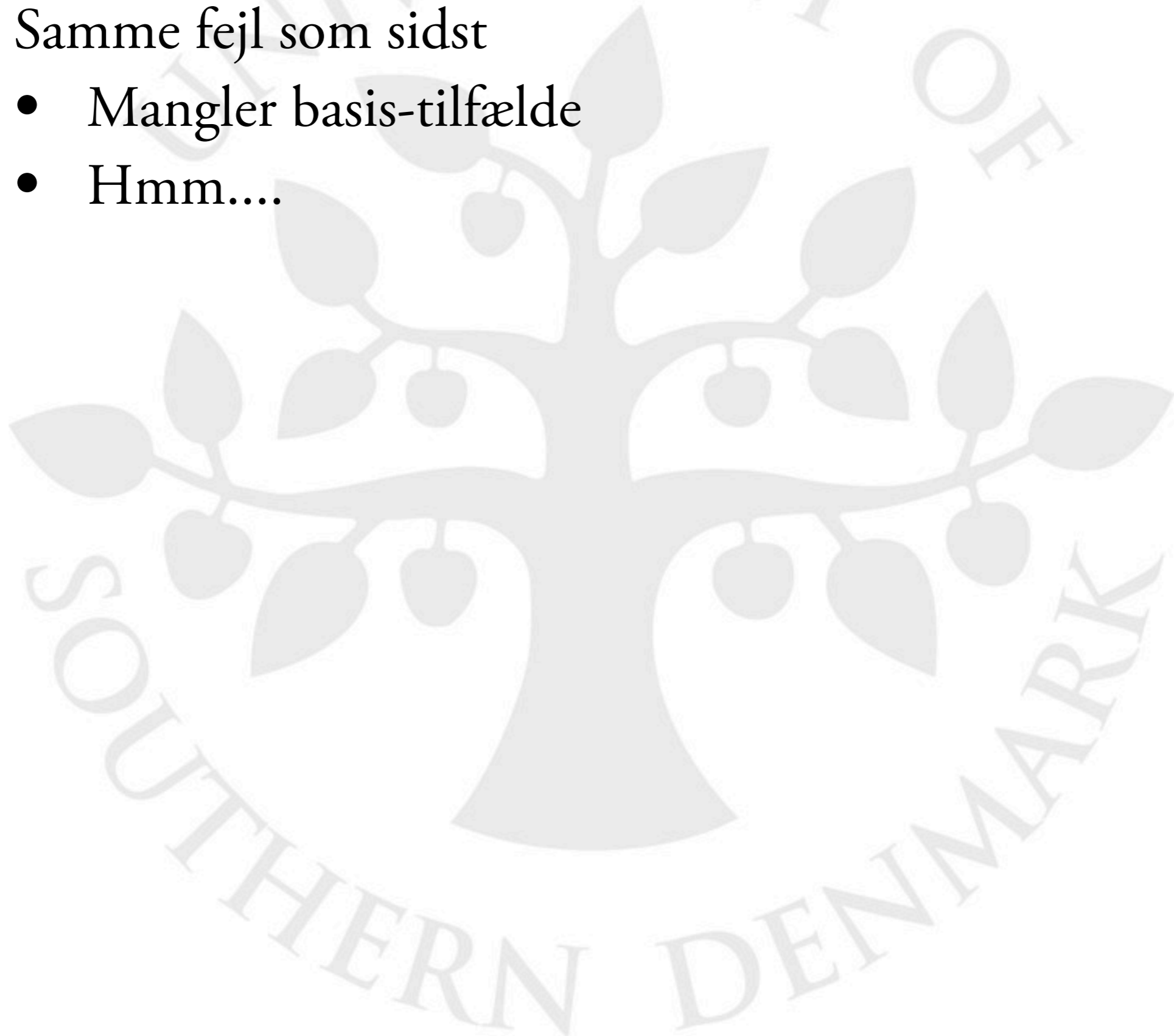
Fibonacci-tallene

- Samme fejl som sidst
 - Mangler basis-tilfælde

Fibonacci-tallene

- Samme fejl som sidst
 - Mangler basis-tilfælde
 - Hmm....

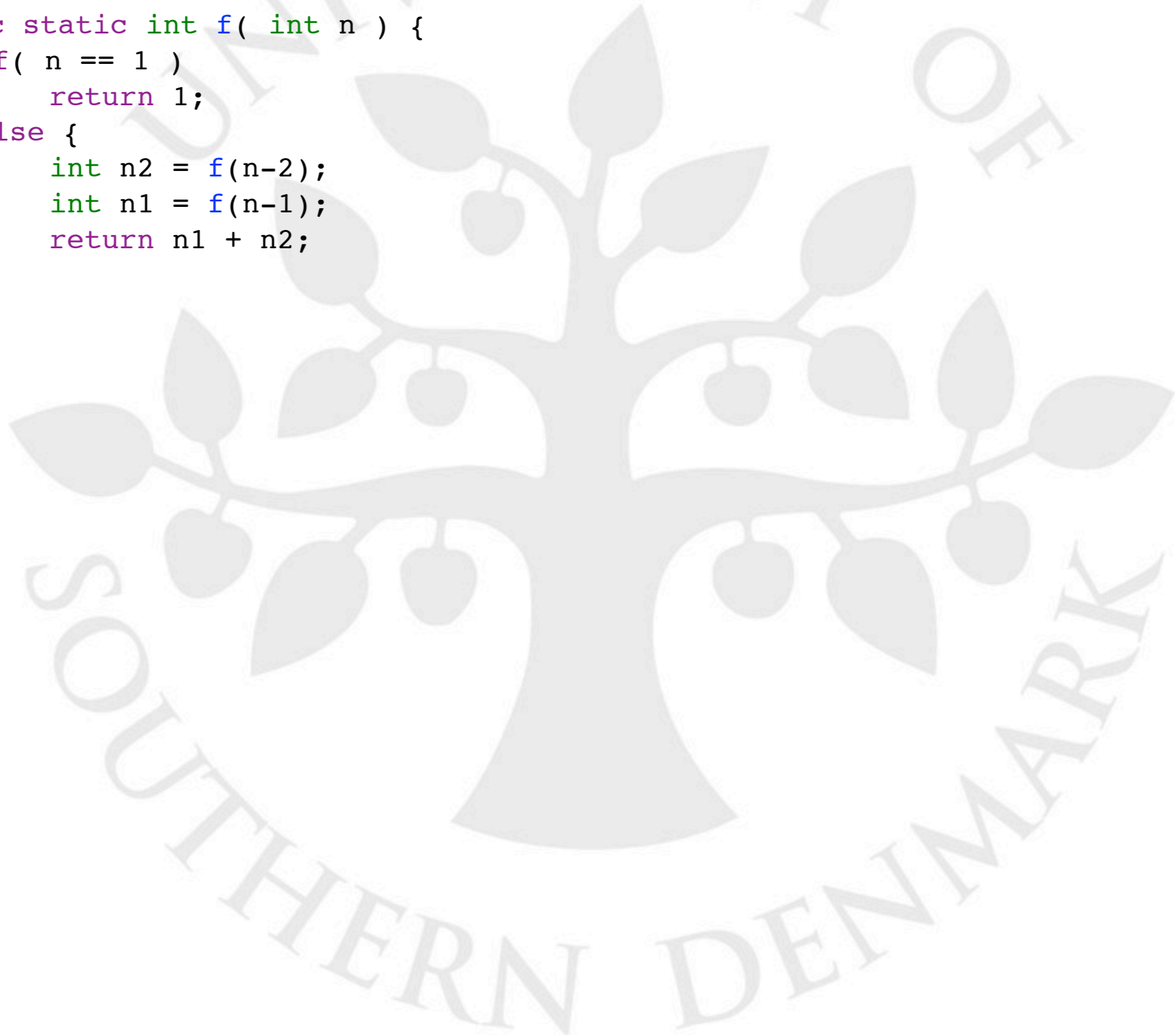
Fibonacci-tallene

- Samme fejl som sidst
 - Mangler basis-tilfælde
 - Hmm....
 - Vi ved at $f(1) = 1$

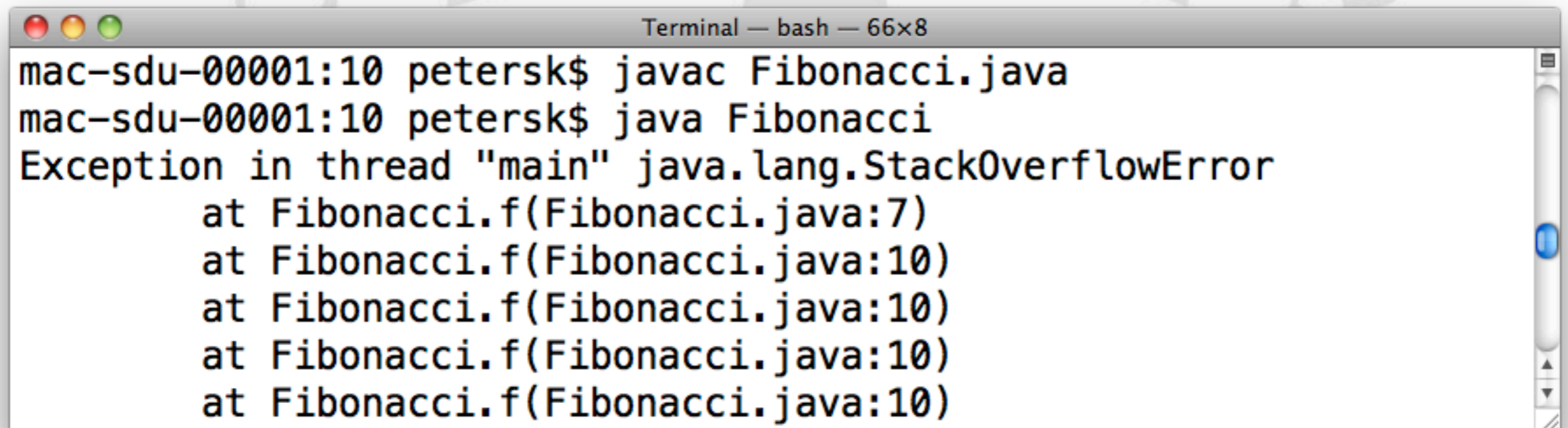
Fibonacci-tallene

```
public static int f( int n ) {  
    if( n == 1 )  
        return 1;  
    else {  
        int n2 = f(n-2);  
        int n1 = f(n-1);  
        return n1 + n2;  
    }  
}
```


Fibonacci-tallene

```
public static int f( int n ) {  
    if( n == 1 )  
        return 1;  
    else {  
        int n2 = f(n-2);  
        int n1 = f(n-1);  
        return n1 + n2;  
    }  
}
```


Terminal — bash — 66x8

```
mac-sdu-00001:10 petersk$ javac Fibonacci.java  
mac-sdu-00001:10 petersk$ java Fibonacci  
Exception in thread "main" java.lang.StackOverflowError  
    at Fibonacci.f(Fibonacci.java:7)  
    at Fibonacci.f(Fibonacci.java:10)  
    at Fibonacci.f(Fibonacci.java:10)  
    at Fibonacci.f(Fibonacci.java:10)  
    at Fibonacci.f(Fibonacci.java:10)
```


Fibonacci-tallene

- Stadig fejl...?!?
 - Lad os prøve at debugge det
 - Hmm...
 - $f(2)$ burde give 1

Fibonacci-tallene

- Stadig fejl...?!?
 - Lad os prøve at debugge det
 - Hmm...
 - $f(2)$ burde give 1

main()

Fibonacci-tallene

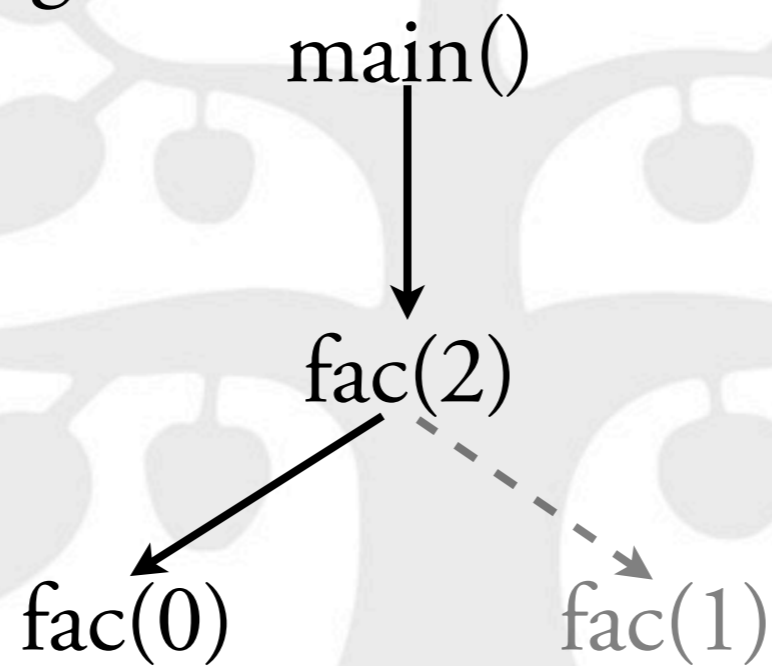
- Stadig fejl...?!?
 - Lad os prøve at debugge det
 - Hmm...
 - $f(2)$ burde give 1

main()
↓
fac(2)

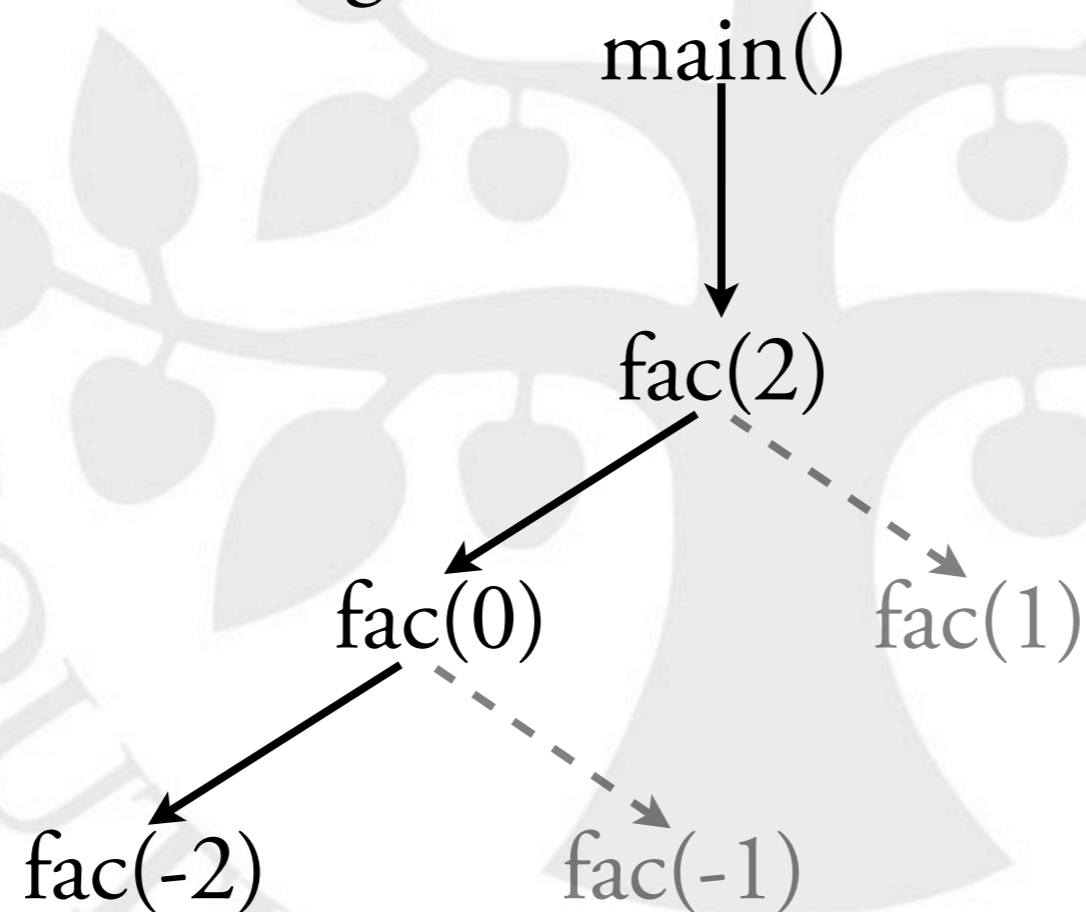
Fibonacci-tallene

- Stadig fejl...?!?
 - Lad os prøve at debugge det
 - Hmm...
 - $f(2)$ burde give 1

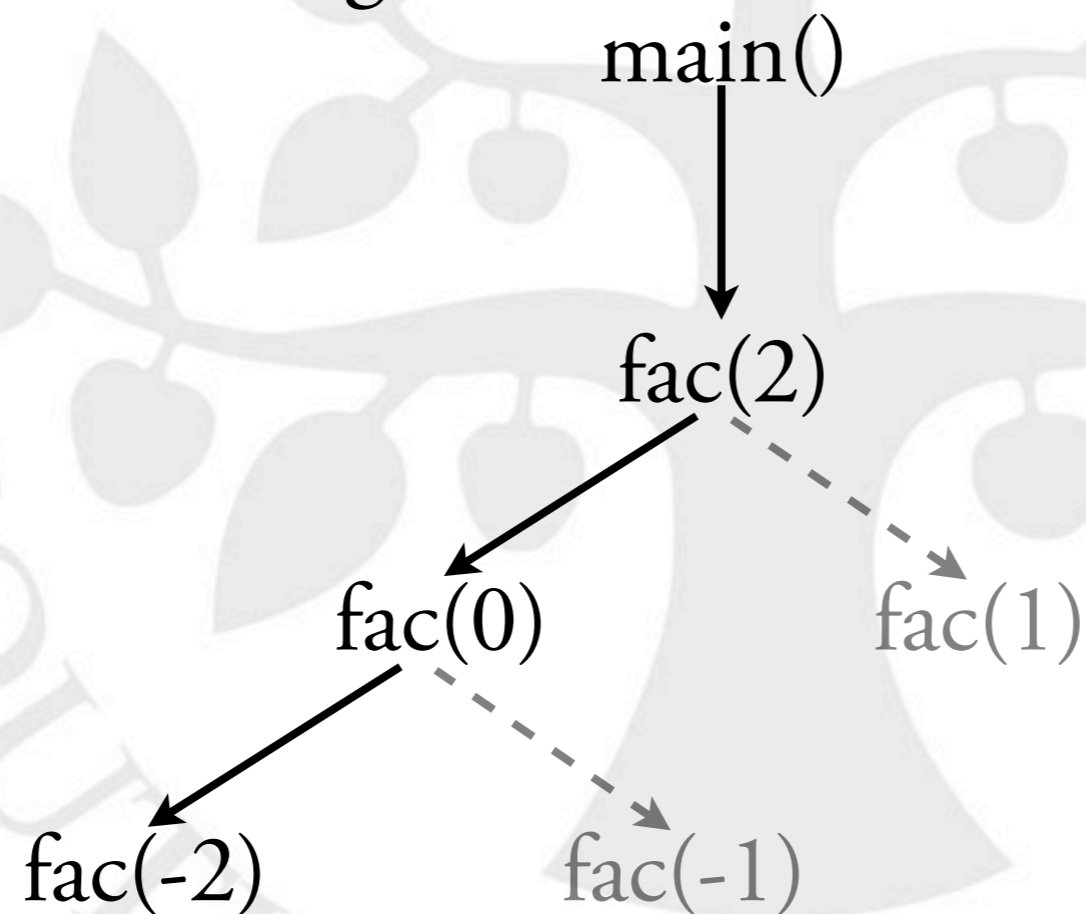
Fibonacci-tallene

- Stadig fejl...?!?
 - Lad os prøve at debugge det
 - Hmm...
 - $f(2)$ burde give 1

Fibonacci-tallene

- Stadig fejl...?!?
 - Lad os prøve at debugge det
 - Hmm...
 - $f(2)$ burde give 1

Ups....

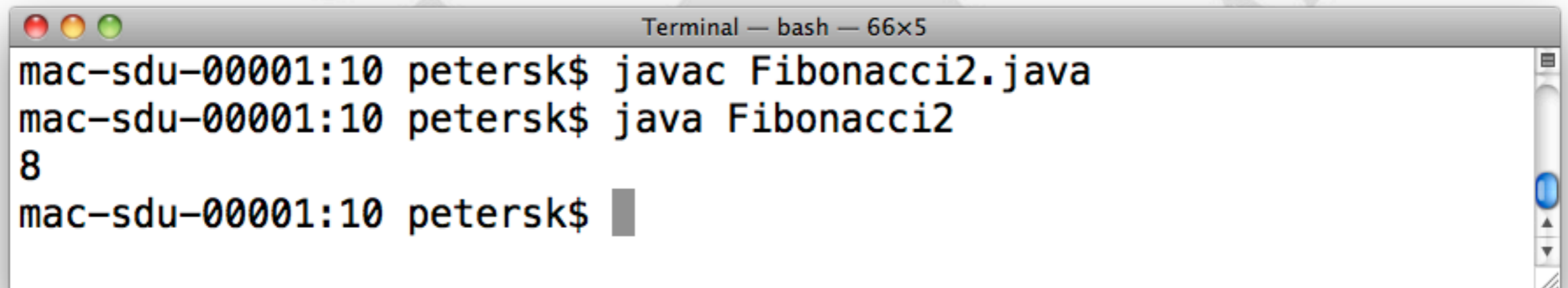
Fibonacci-tallene

```
public static int f( int n ) {  
    if( n == 1 )  
        return 1;  
    else if( n == 2 )  
        return 1;  
    else  
        return f(n-1) + f(n-2);  
}
```


Fibonacci-tallene

```
public static int f( int n ) {  
    if( n == 1 )  
        return 1;  
    else if( n == 2 )  
        return 1;  
    else  
        return f(n-1) + f(n-2);  
}
```


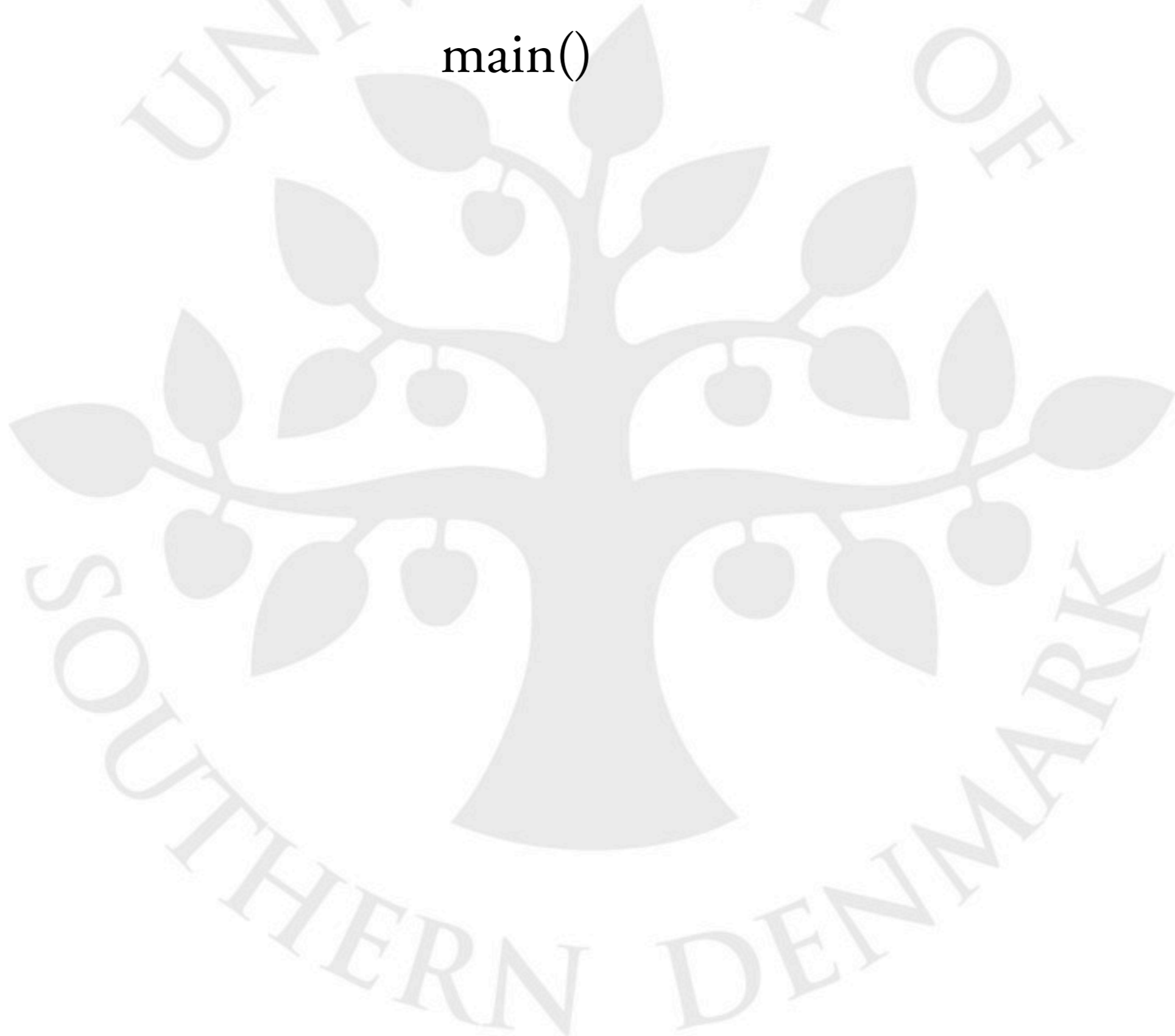
```
Terminal — bash — 66x5  
mac-sdu-00001:10 petersk$ javac Fibonacci2.java  
mac-sdu-00001:10 petersk$ java Fibonacci2  
8  
mac-sdu-00001:10 petersk$
```


Fibonacci-tallene

Fibonacci-tallene

main()

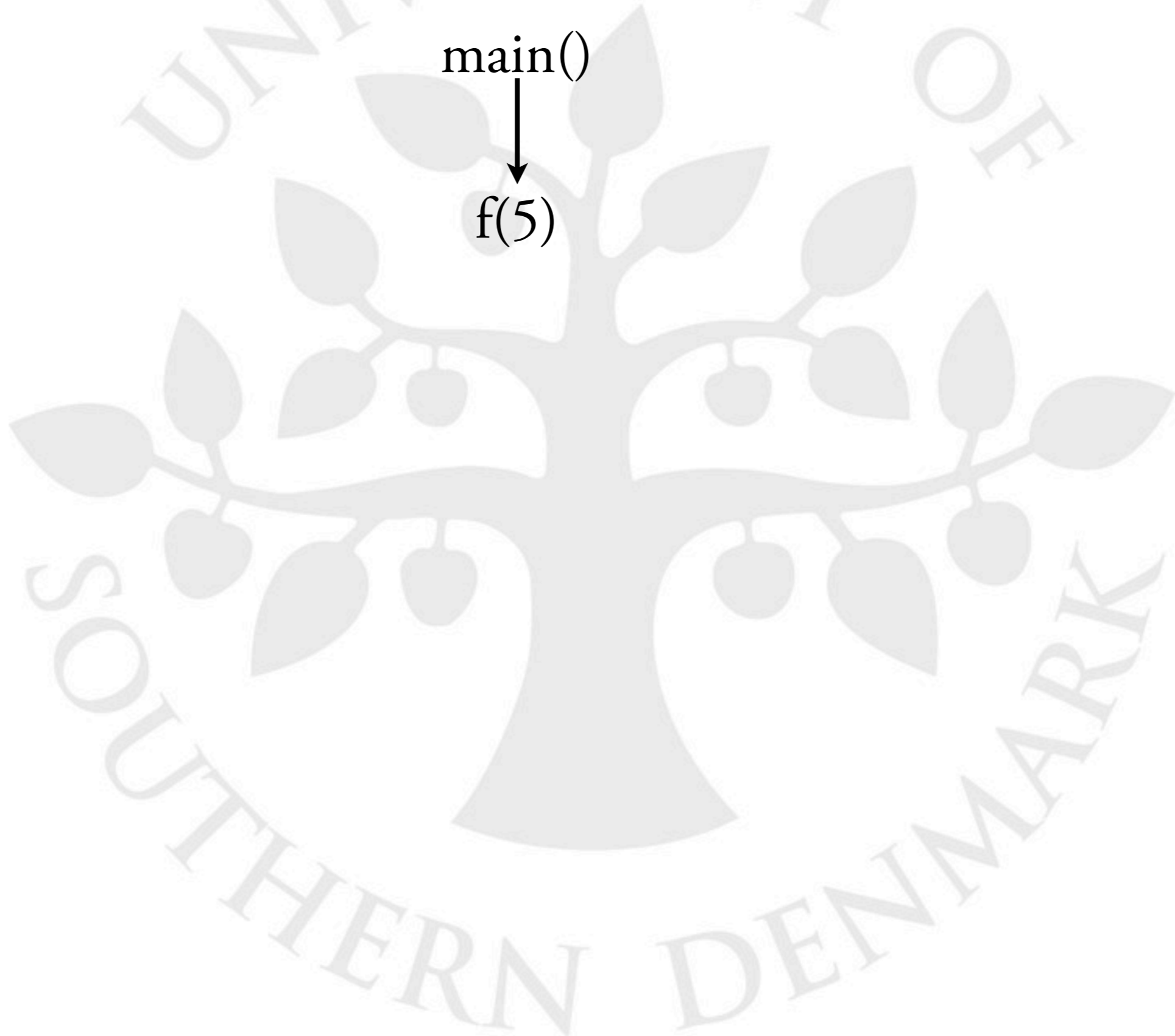

Fibonacci-tallene

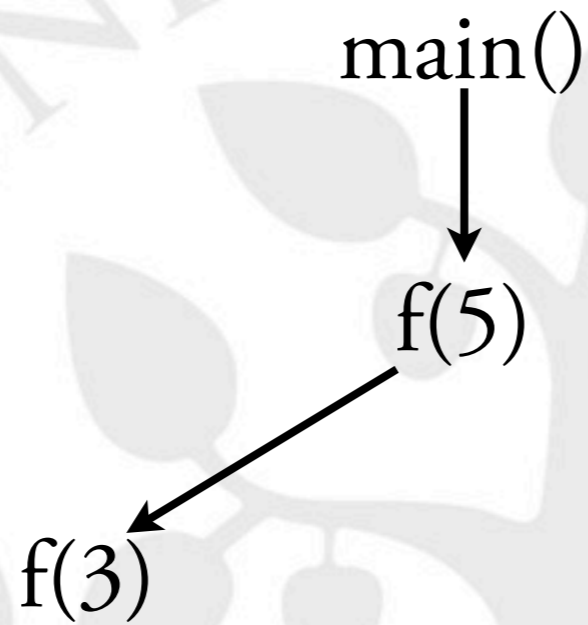
main()

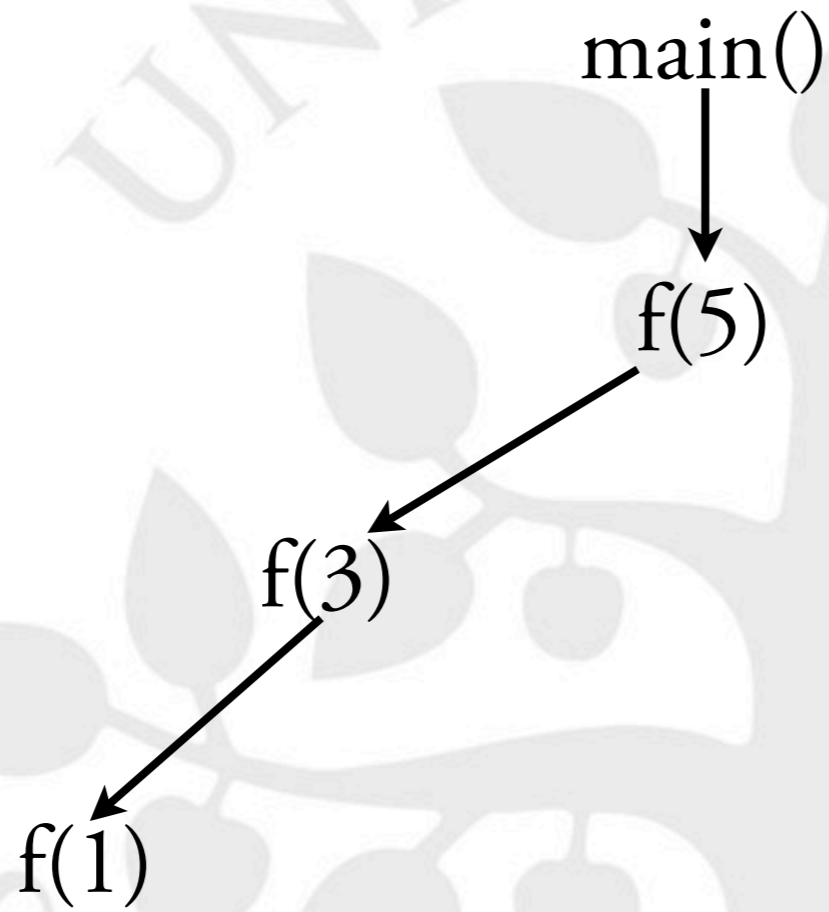
f(5)

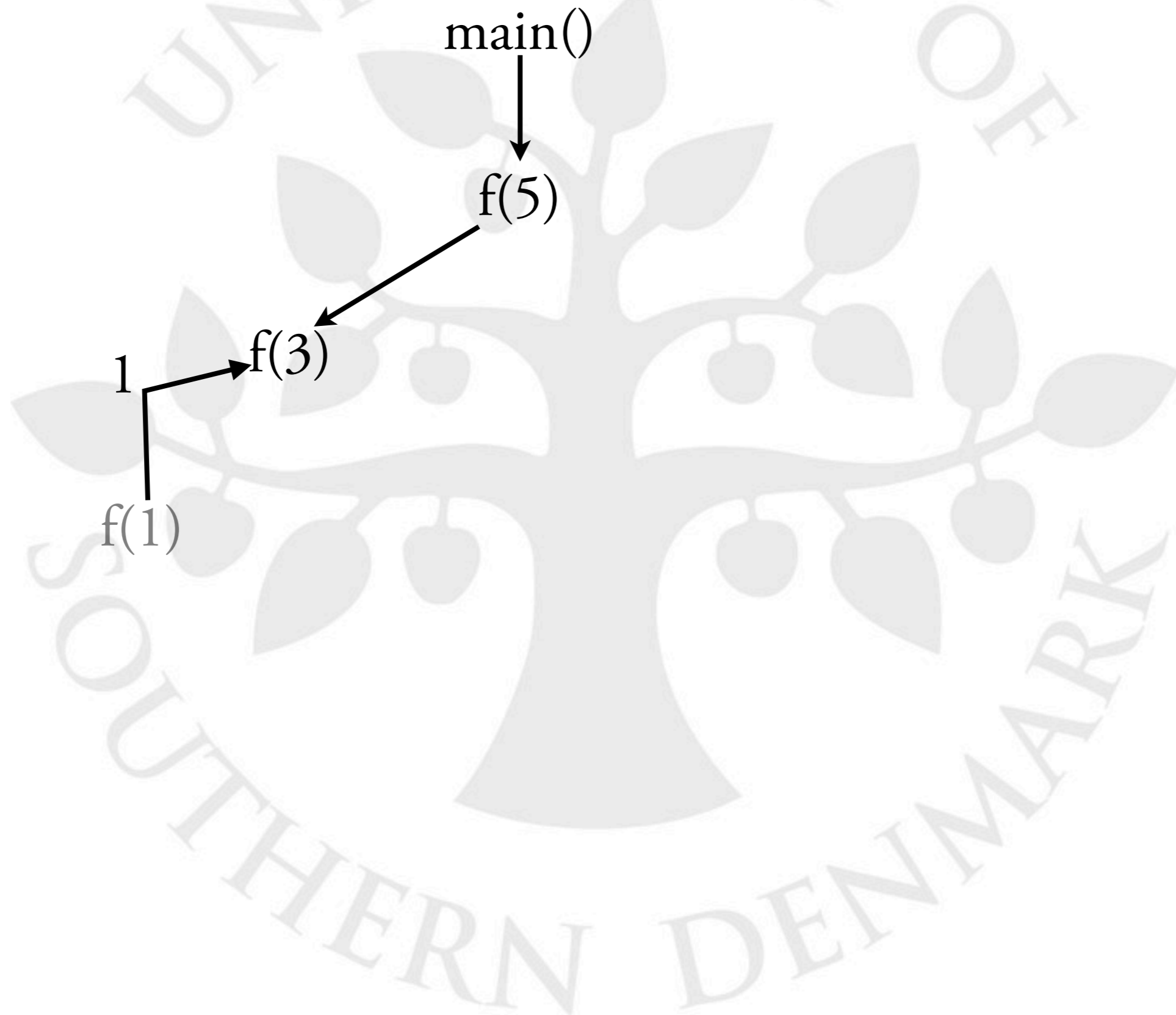
Fibonacci-tallene

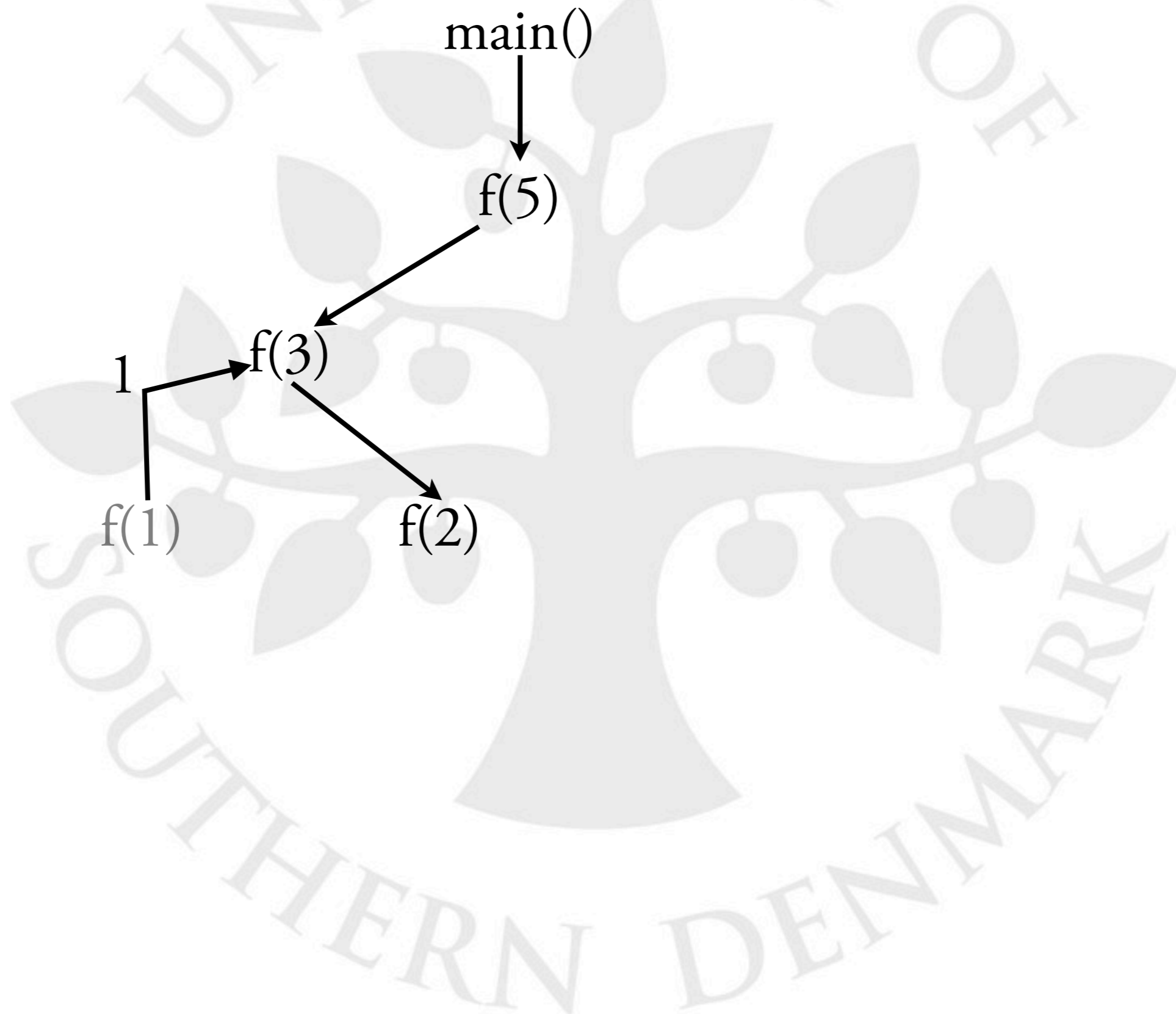
Fibonacci-tallene

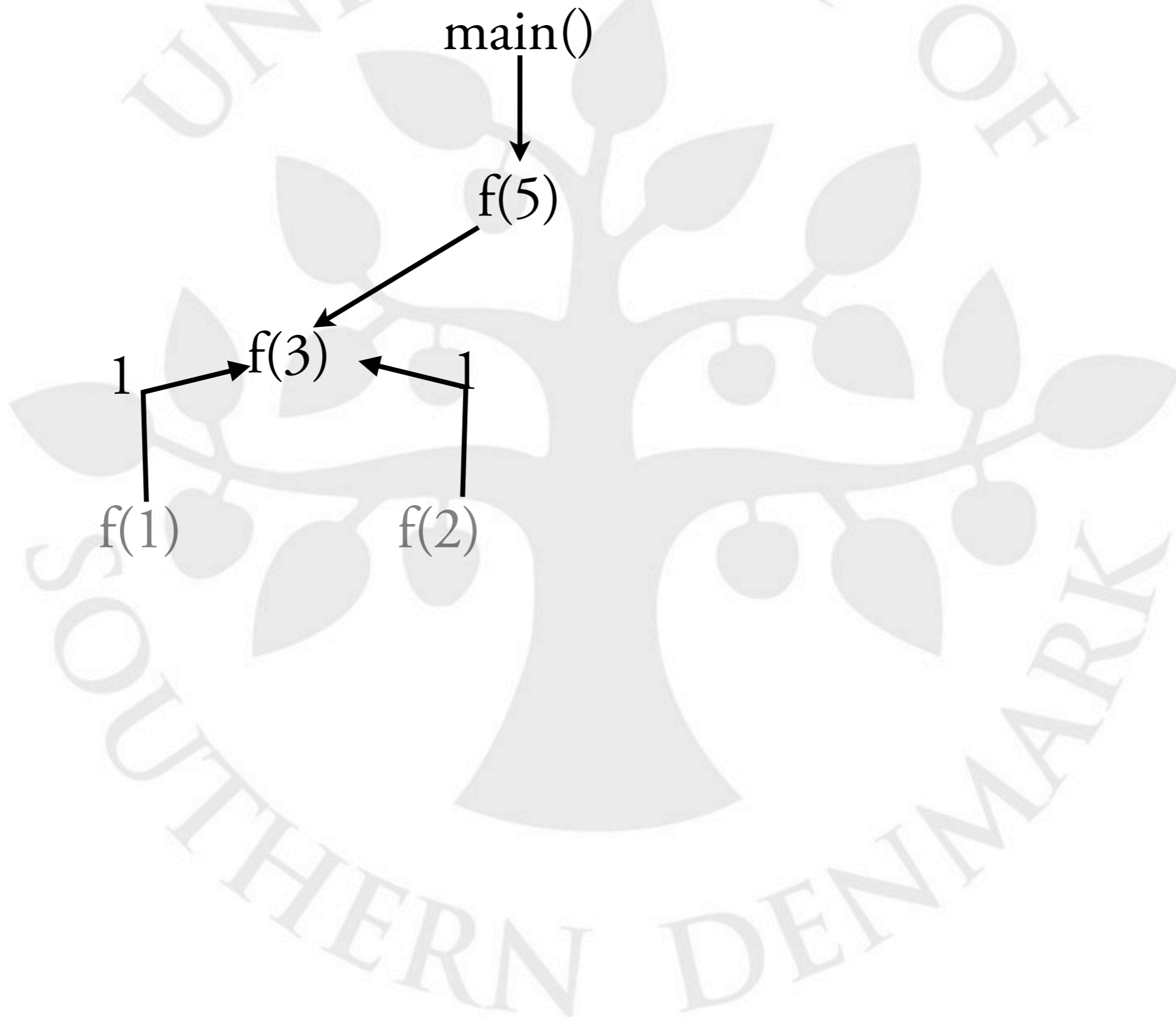
Fibonacci-tallene

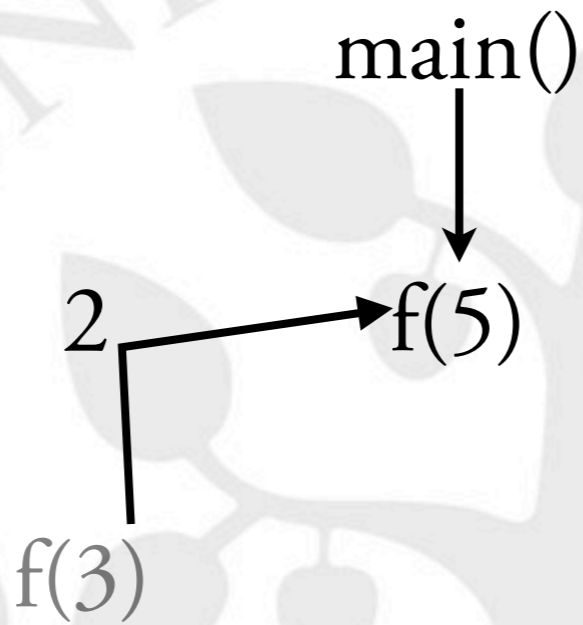
Fibonacci-tallene

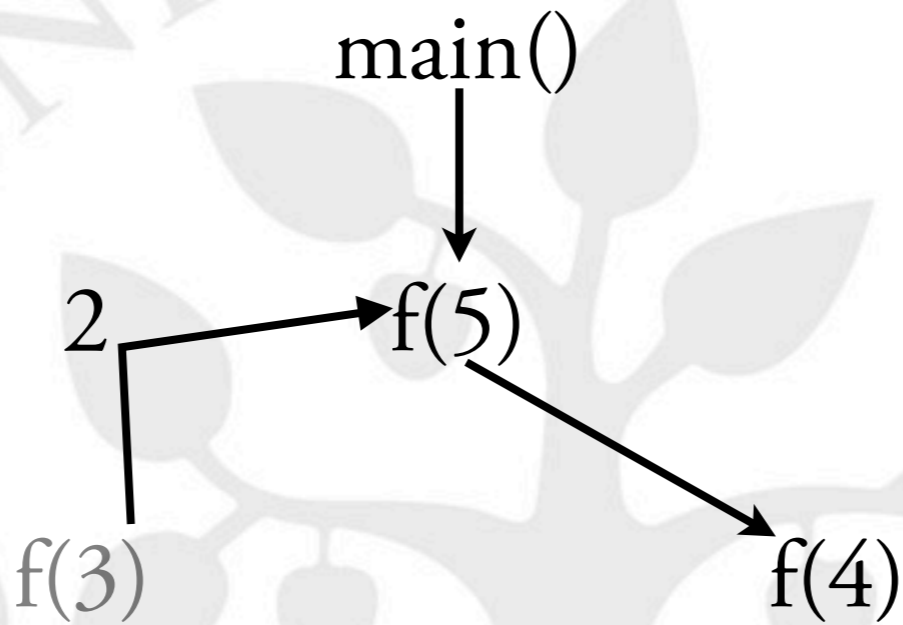
Fibonacci-tallene

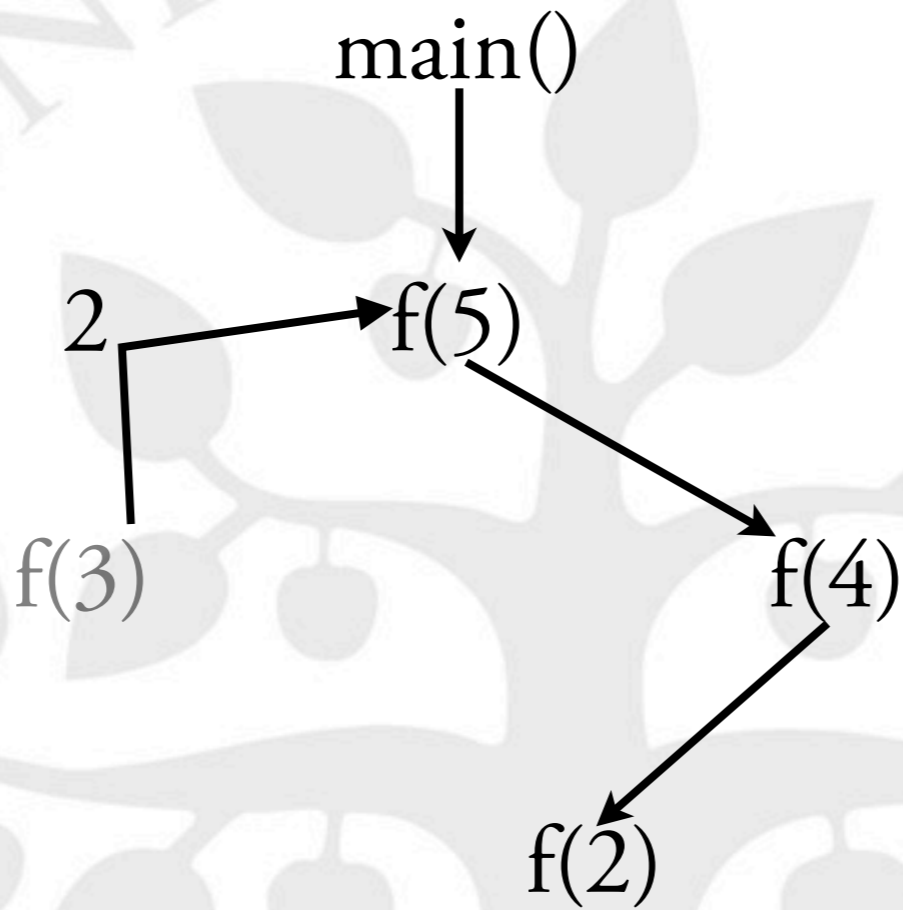
Fibonacci-tallene

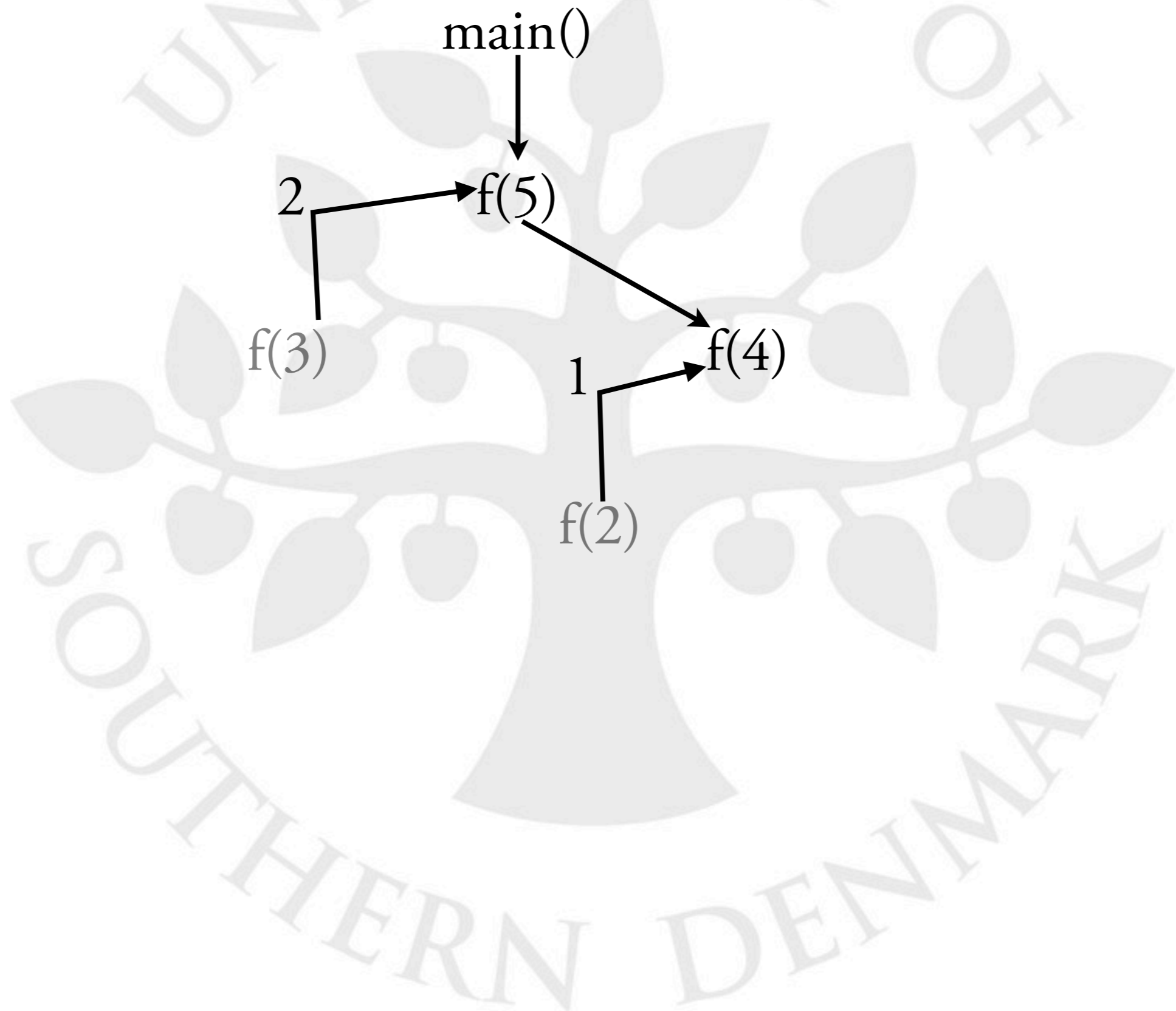
Fibonacci-tallene

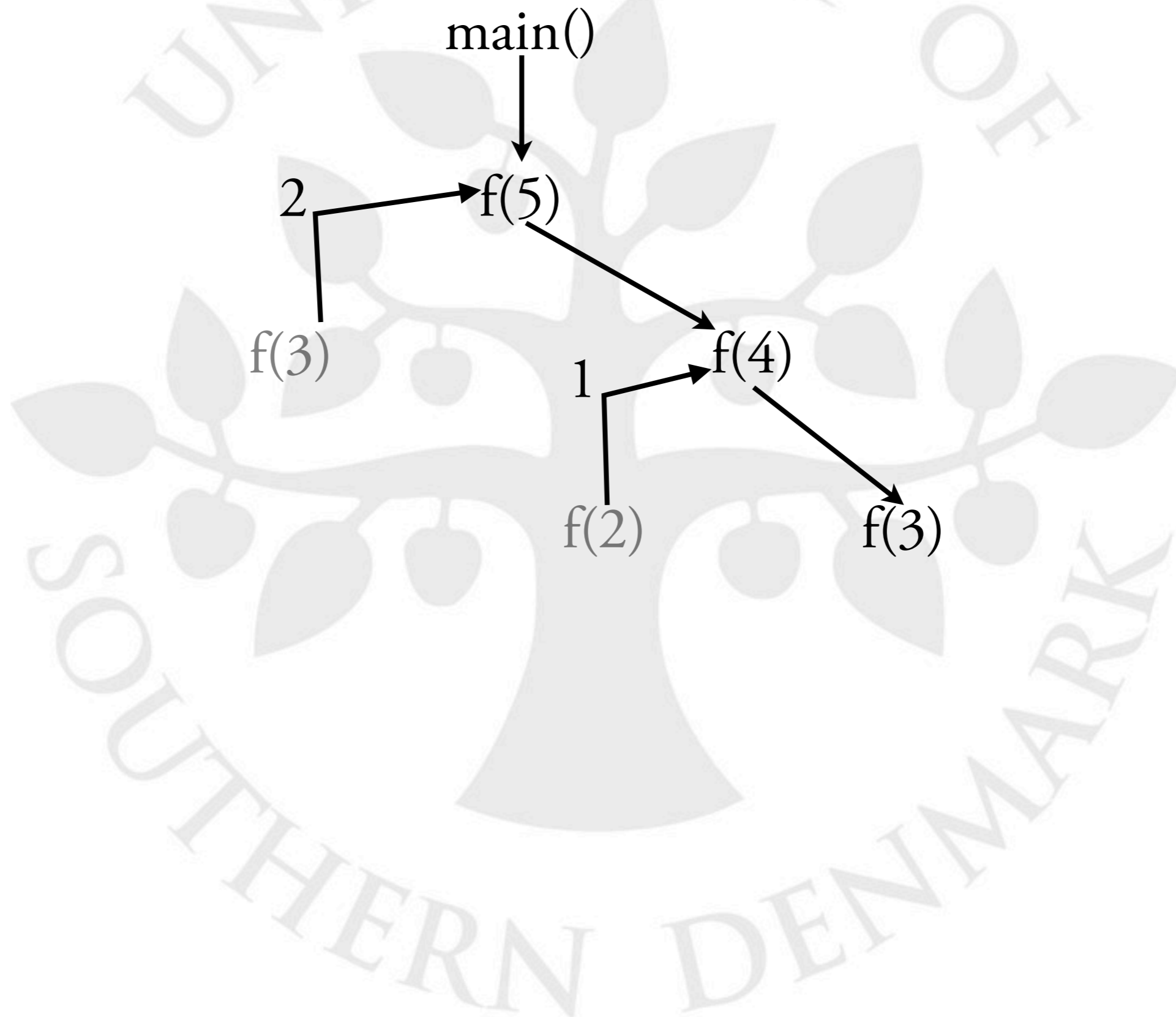
Fibonacci-tallene

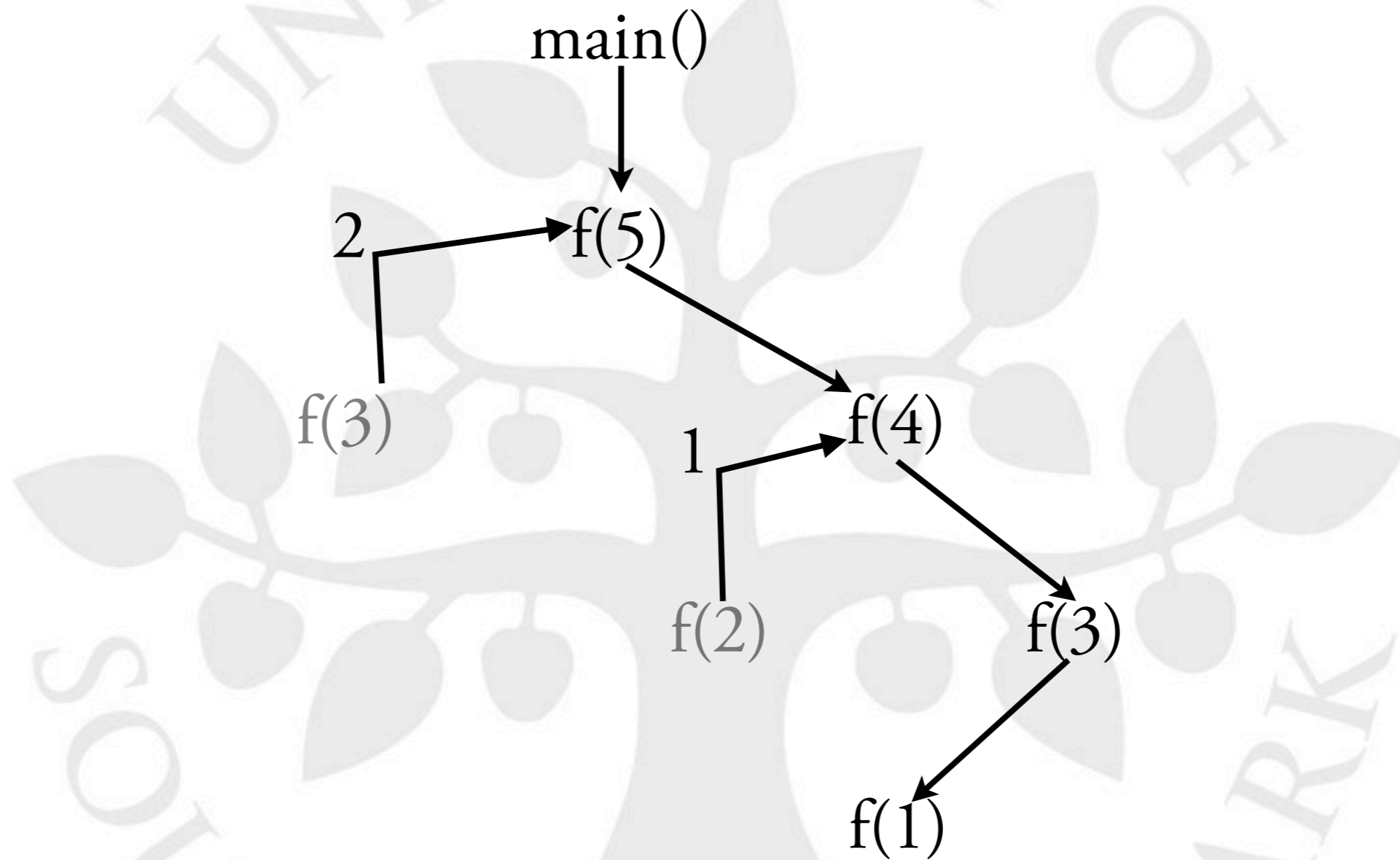
Fibonacci-tallene

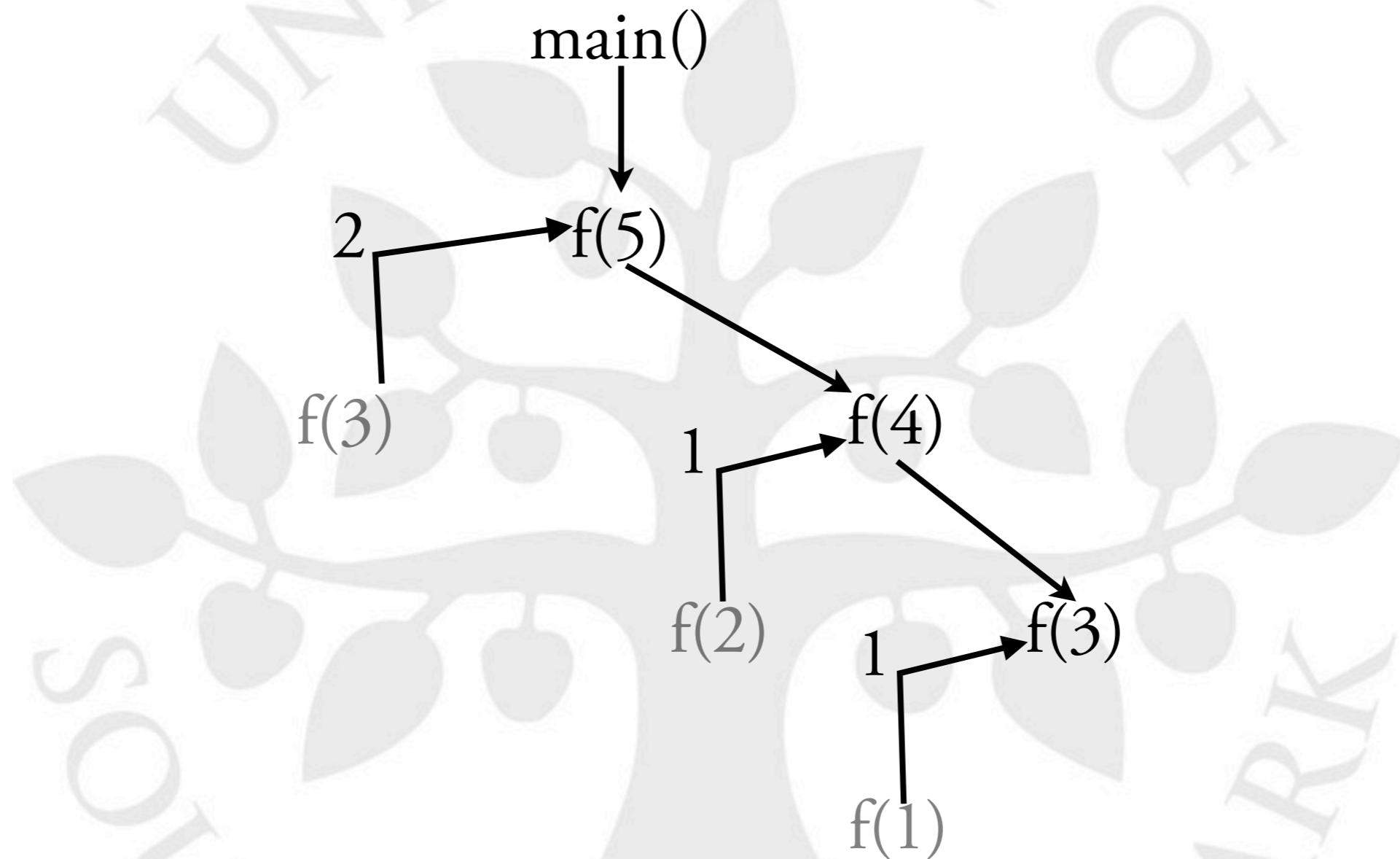
Fibonacci-tallene

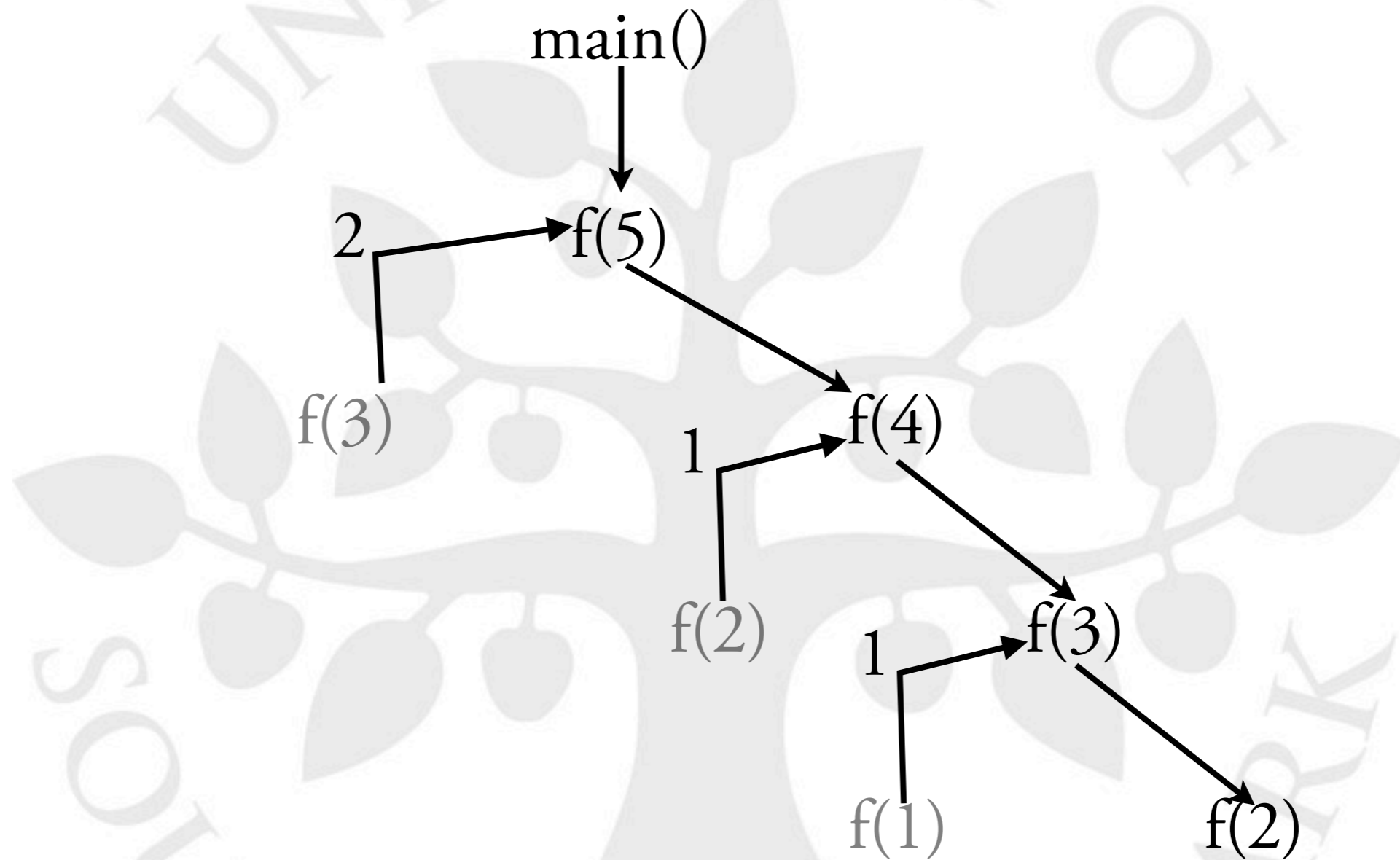
Fibonacci-tallene

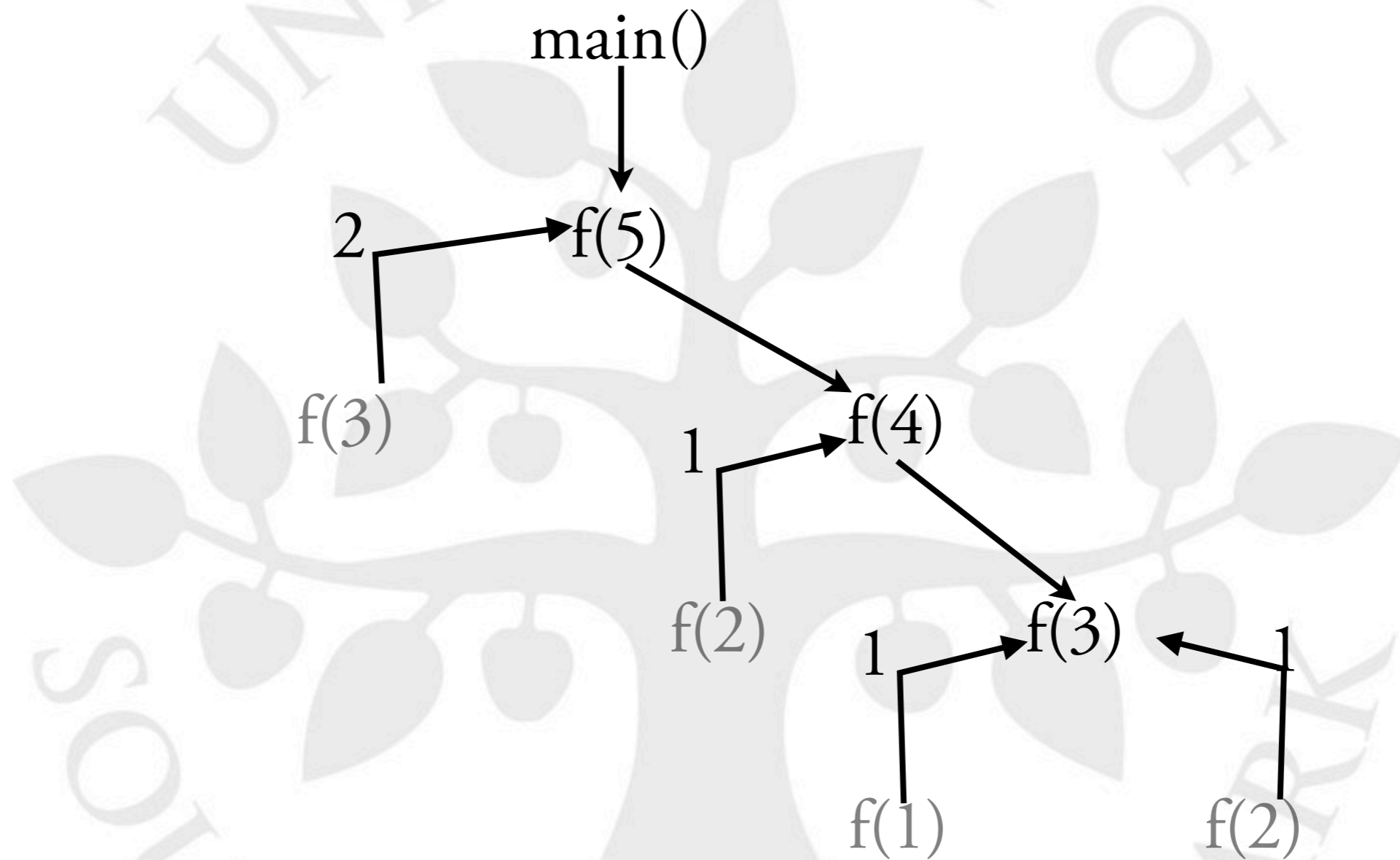
Fibonacci-tallene

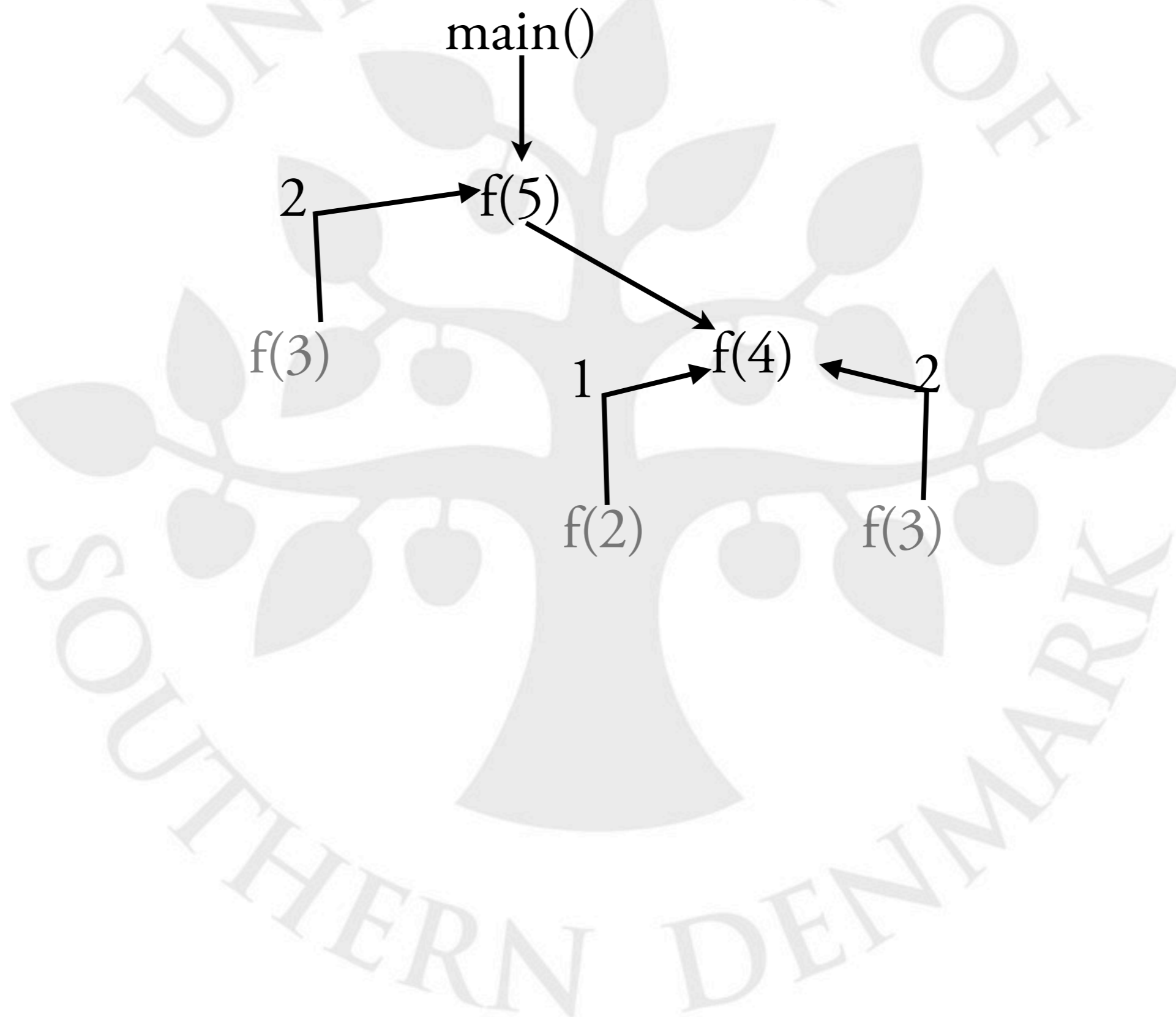
Fibonacci-tallene

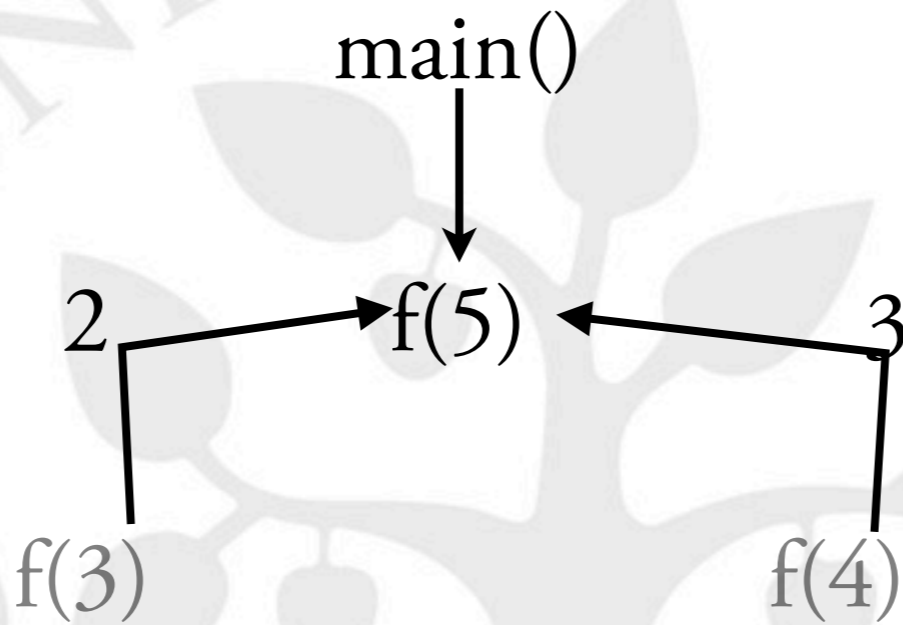
Fibonacci-tallene

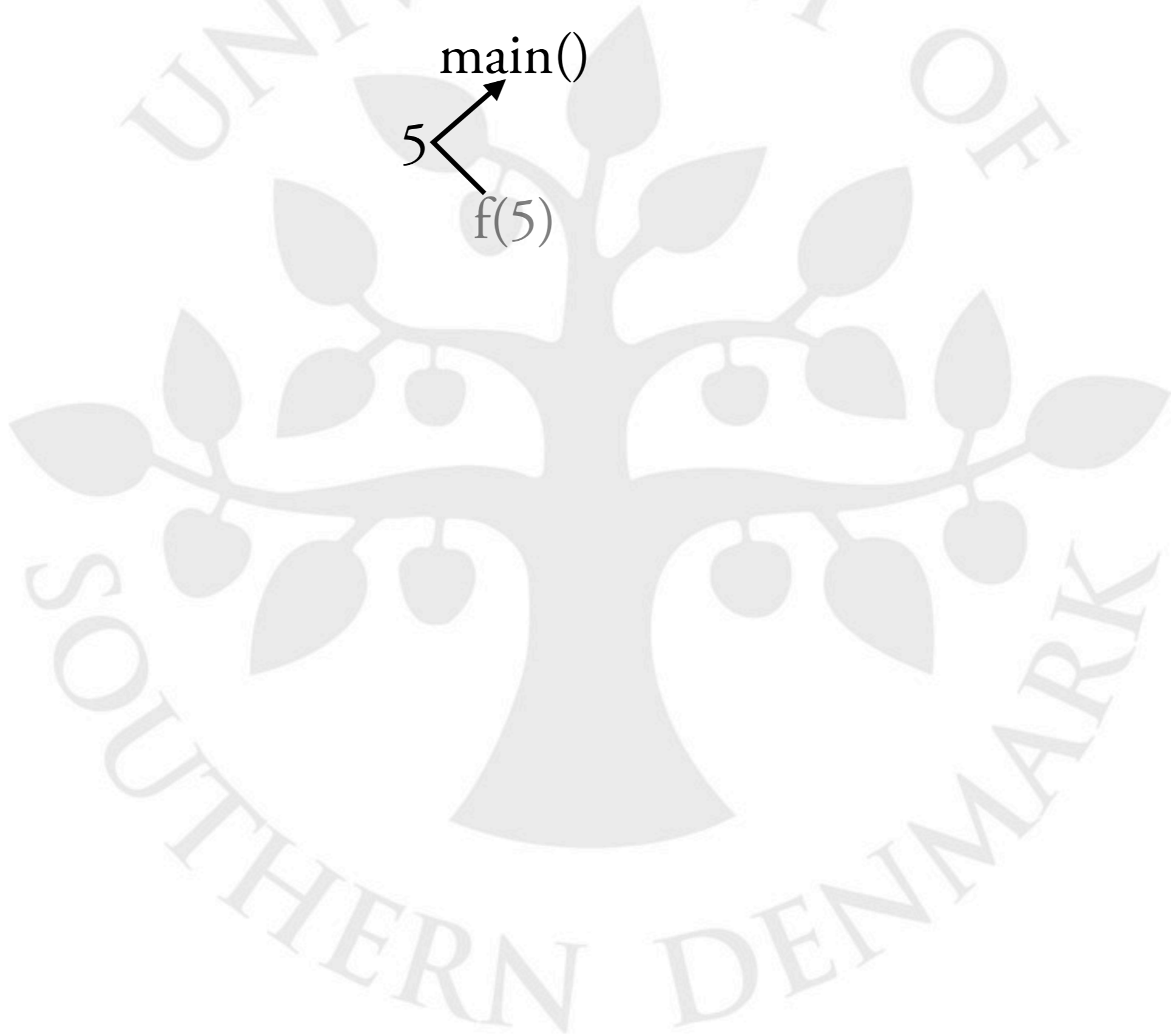
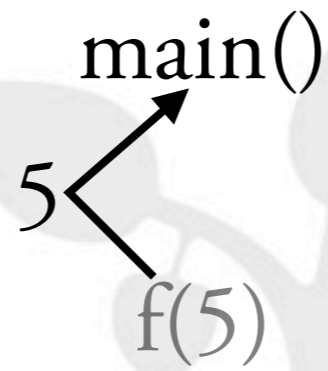
Fibonacci-tallene

Fibonacci-tallene

Fibonacci-tallene

Fibonacci-tallene

- Fibonacci-tallene kan ses mange steder i naturen

- Solsikker

- Grankogler

- OSV...

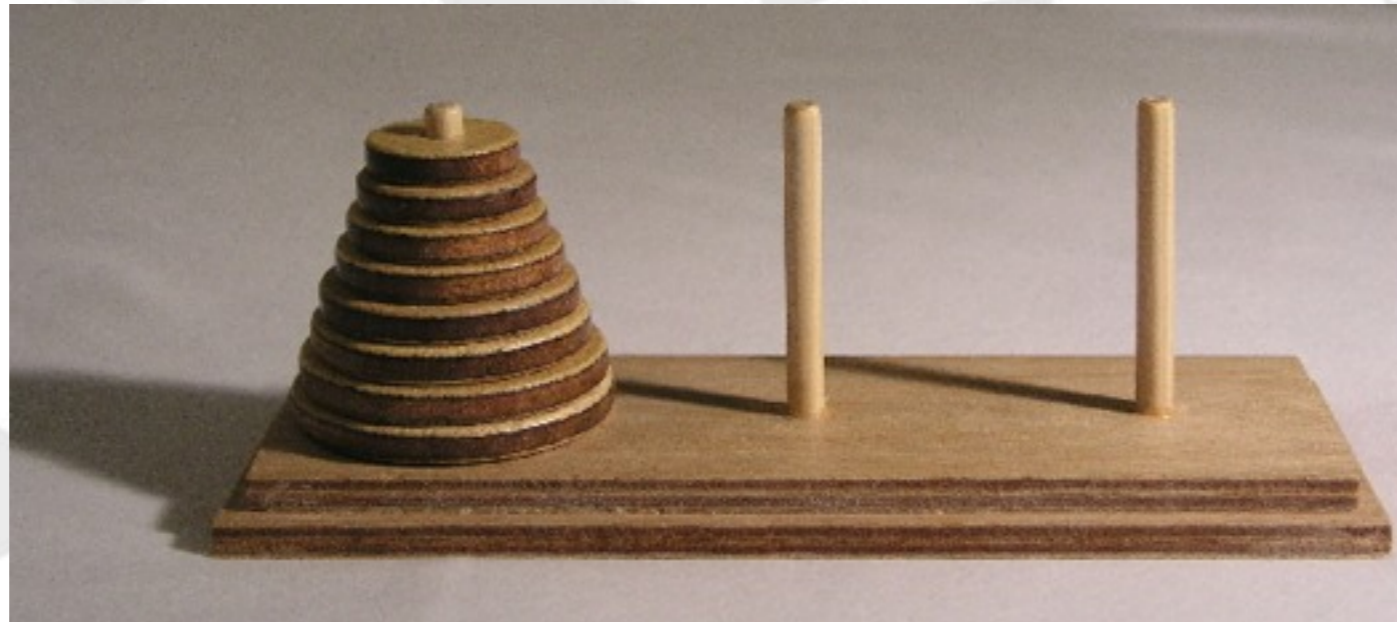
- Tæt forbundet med det gyldne snit

- $f(n+1) / f(n) \rightarrow \text{det gyldne snit}$ for $n \rightarrow \text{uendelig}$

Hanois tårne

- Et spil opfundet af Edouard Lucas i 1883
- Tre pinde med skiver af varierende diameter

- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre
 - Må kun flytte en skive af gangen
 - Må ikke sætte en større skive ovenpå en mindre
 - Alle skiverne, undtagen den der flyttes, skal være på en pind

Hanois tårne

Hanois tårne

- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre, ved brug af den midterste

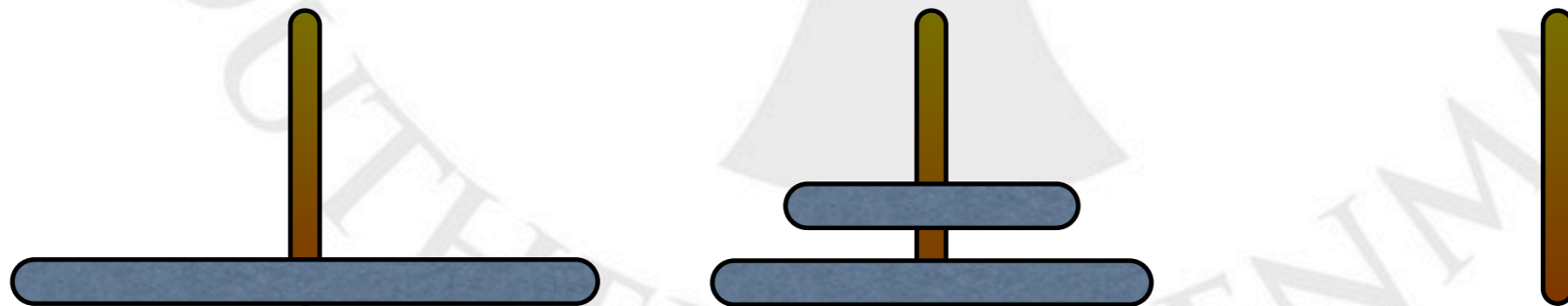
Hanois tårne

- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre, ved brug af den midterste
 - På et tidspunkt skal alle skiver, pånær den største, være på den midterste pind

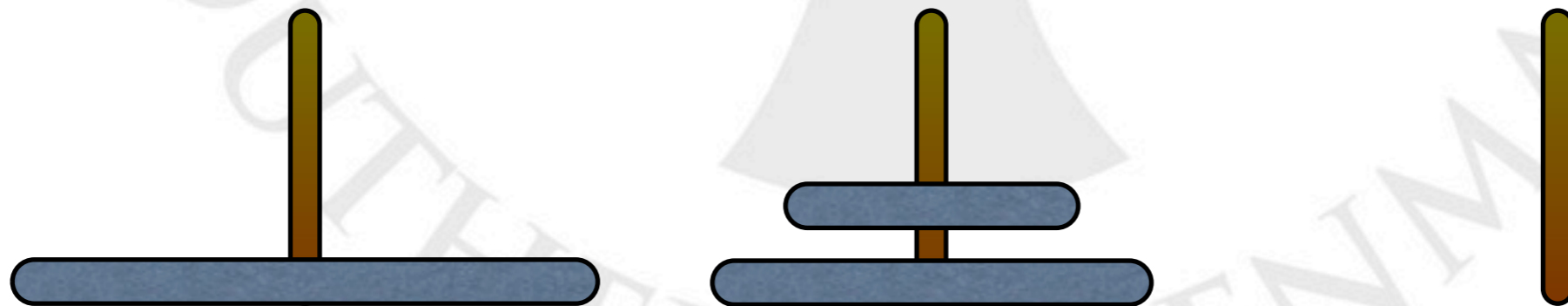
Hanois tårne

- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre, ved brug af den midterste
 - På et tidspunkt skal alle skiver, pånær den største, være på den midterste pind

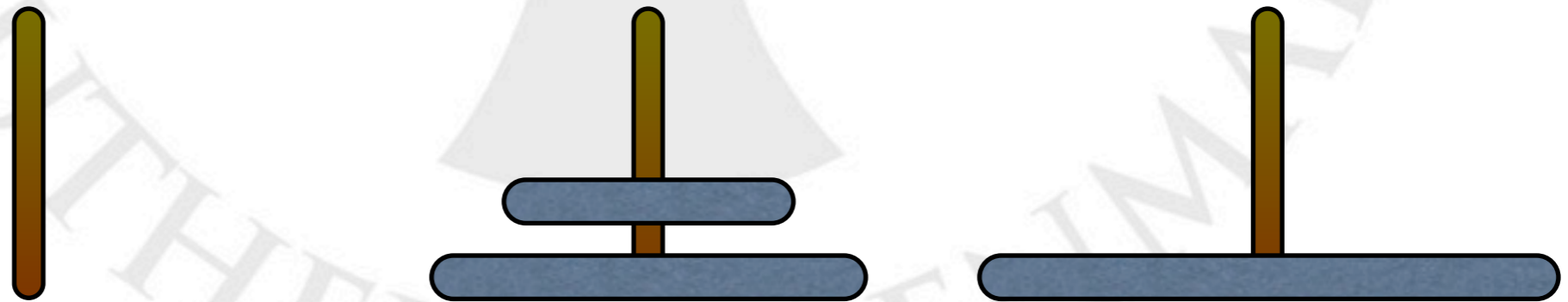
Hanois tårne

- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre, ved brug af den midterste
 - På et tidspunkt skal alle skiver, pånær den største, være på den midterste pind
 - Så flyttes den største skive til den højre pind

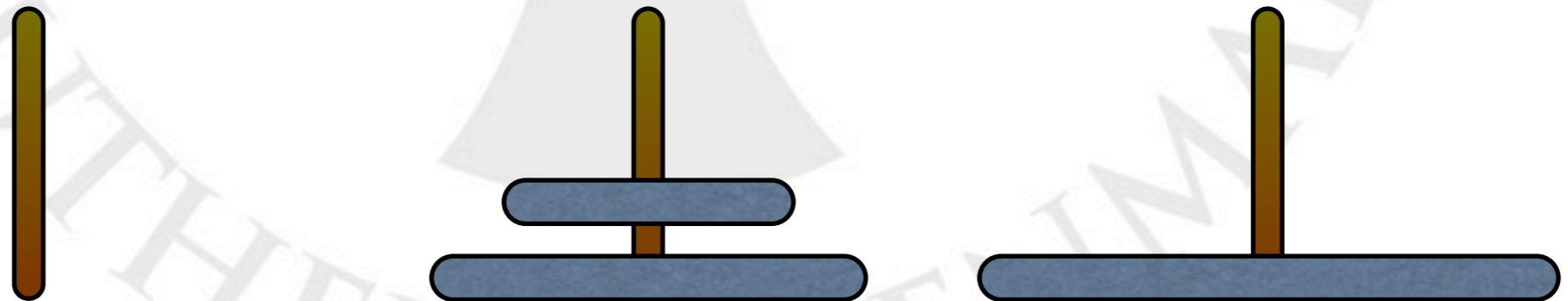
Hanois tårne

- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre, ved brug af den midterste
 - På et tidspunkt skal alle skiver, pånær den største, være på den midterste pind
 - Så flyttes den største skive til den højre pind

Hanois tårne

- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre, ved brug af den midterste
 - På et tidspunkt skal alle skiver, pånær den største, være på den midterste pind
 - Så flyttes den største skive til den højre pind
 - Til sidst skal alle skiverne på den midterste pind flyttes til den højre pind, ved brug af den venstre pind

Hanois tårne

- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre, ved brug af den midterste
 - På et tidspunkt skal alle skiver, pånær den største, være på den midterste pind
 - Så flyttes den største skive til den højre pind
 - Til sidst skal alle skiverne på den midterste pind flyttes til den højre pind, ved brug af den venstre pind

Hanois tårne

- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre, ved brug af den midterste
 - På et tidspunkt skal alle skiver, pånær den største, være på den midterste pind
 - Så flyttes den største skive til den højre pind
 - Til sidst skal alle skiverne på den midterste pind flyttes til den højre pind, ved brug af den venstre pind
- Flyt N skiver fra venstre til højre ved brug af midterste

Hanois tårne

- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre, ved brug af den midterste
 - På et tidspunkt skal alle skiver, pånær den største, være på den midterste pind
 - Så flyttes den største skive til den højre pind
 - Til sidst skal alle skiverne på den midterste pind flyttes til den højre pind, ved brug af den venstre pind
- Flyt N skiver fra venstre til højre ved brug af midterste
 - Flyt $N-1$ skiver fra den venstre pind til den midterste ved brug af den højre

Hanois tårne

- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre, ved brug af den midterste
 - På et tidspunkt skal alle skiver, pånær den største, være på den midterste pind
 - Så flyttes den største skive til den højre pind
 - Til sidst skal alle skiverne på den midterste pind flyttes til den højre pind, ved brug af den venstre pind
- Flyt N skiver fra venstre til højre ved brug af midterste
 - Flyt $N-1$ skiver fra den venstre pind til den midterste ved brug af den højre
 - Flyt sidste skive fra den venstre pind til den højre

Hanois tårne

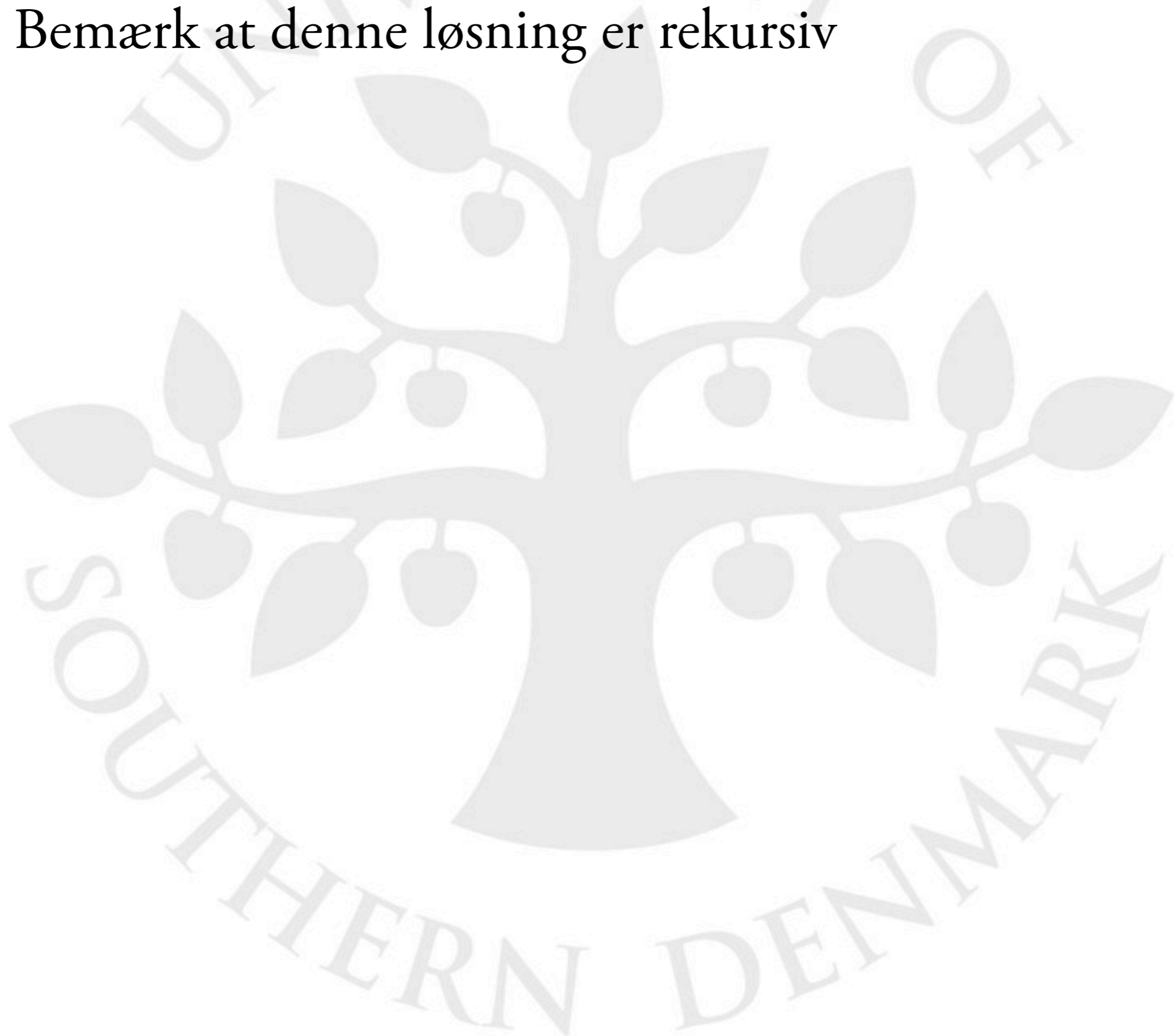
- Flyt alle skiver fra den venstre pind til den højre, ved brug af den midterste
 - På et tidspunkt skal alle skiver, pånær den største, være på den midterste pind
 - Så flyttes den største skive til den højre pind
 - Til sidst skal alle skiverne på den midterste pind flyttes til den højre pind, ved brug af den venstre pind
- Flyt N skiver fra venstre til højre ved brug af midterste
 - Flyt $N-1$ skiver fra den venstre pind til den midterste ved brug af den højre
 - Flyt sidste skive fra den venstre pind til den højre
 - Flyt $N-1$ skiver fra den midterste pind til den højre ved brug af den venstre

Hanois tårne

Hanois tårne

- Bemærk at denne løsning er rekursiv

Hanois tårne

- Bemærk at denne løsning er rekursiv
 - `flyt(antal, start, slut, temp) {`

Hanois tårne

- Bemærk at denne løsning er rekursiv
 - ```
flyt(antal, start, slut, temp) {
 • flyt(antal-1, start, temp, slut);
 flyt(1, start, slut, temp);
 flyt(antal-1, temp, slut, start);
}
```



# Hanois tårne

- Bemærk at denne løsning er rekursiv
  - ```
flyt( antal, start, slut, temp ) {  
  • flyt( antal-1, start, temp, slut );  
  flyt( 1, start, slut, temp );  
  flyt( antal-1, temp, slut, start );  
  • }
```


Hanois tårne

- Bemærk at denne løsning er rekursiv
 - ```
flyt(antal, start, slut, temp) {
 • flyt(antal-1, start, temp, slut);
 flyt(1, start, slut, temp);
 flyt(antal-1, temp, slut, start);
 • }
}
```
- Men vi mangler stadig en ting





# Hanois tårne

- Bemærk at denne løsning er rekursiv
  - ```
flyt( antal, start, slut, temp ) {  
  • flyt( antal-1, start, temp, slut );  
  flyt( 1, start, slut, temp );  
  flyt( antal-1, temp, slut, start );  
  • }  
}
```
- Men vi mangler stadig en ting
 - Hvad?

Hanois tårne

- Bemærk at denne løsning er rekursiv
 - ```
flyt(antal, start, slut, temp) {
 • flyt(antal-1, start, temp, slut);
 flyt(1, start, slut, temp);
 flyt(antal-1, temp, slut, start);
 • }
}
```
- Men vi mangler stadig en ting
  - Hvad?
  - Et basistilfælde

# Hanois tårne

- Bemærk at denne løsning er rekursiv
  - ```
flyt( antal, start, slut, temp ) {
    - flyt( antal-1, start, temp, slut );
    - flyt( 1, start, slut, temp );
    - flyt( antal-1, temp, slut, start );}
```
- Men vi mangler stadig en ting
 - Hvad?
 - Et basistilfælde
 - Hvad er det så?

Hanois tårne

- Bemærk at denne løsning er rekursiv
 - ```
flyt(antal, start, slut, temp) {
 • flyt(antal-1, start, temp, slut);
 flyt(1, start, slut, temp);
 flyt(antal-1, temp, slut, start);
 • }
}
```
- Men vi mangler stadig en ting
  - Hvad?
  - Et basistilfælde
    - Hvad er det så?
    - At flytte én skive fra start til slut

# Hanois tårne

- Bemærk at denne løsning er rekursiv
  - ```
flyt( antal, start, slut, temp ) {  
  • flyt( antal-1, start, temp, slut );  
  flyt( 1, start, slut, temp );  
  flyt( antal-1, temp, slut, start );  
  • }
```
- Men vi mangler stadig en ting
 - Hvad?
 - Et basistilfælde
 - Hvad er det så?
 - At flytte én skive fra start til slut
 - Vi flytter den bare direkte

Hanois tårne

- Vi nummererer pindene fra venstre mod højre: 1, 2 og 3

```
public void move( int n, int start, int end, int temp ) {  
    if( n == 1 )  
        moveOneDisk( start, end );  
    else {  
        move( n-1, start, temp, end );  
        move( 1, start, end, temp );  
        move( n-1, temp, end, start );  
    }  
}
```


Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```


Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

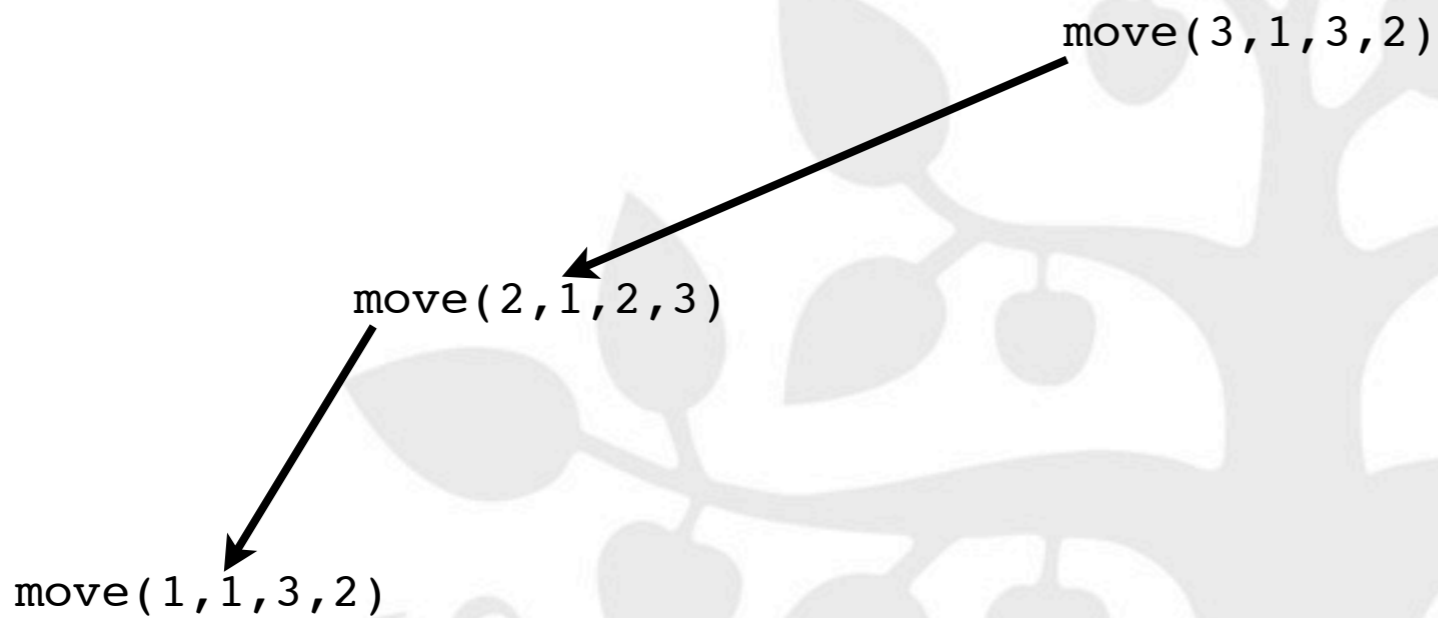
↙

move(2, 1, 2, 3)

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```


Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

move(2, 1, 2, 3)

move(1, 1, 3, 2)

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

↙

move(2, 1, 2, 3)

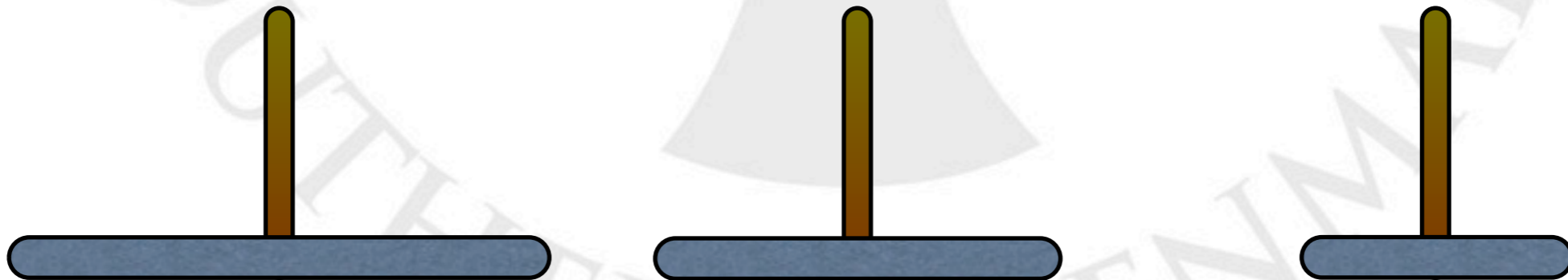

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

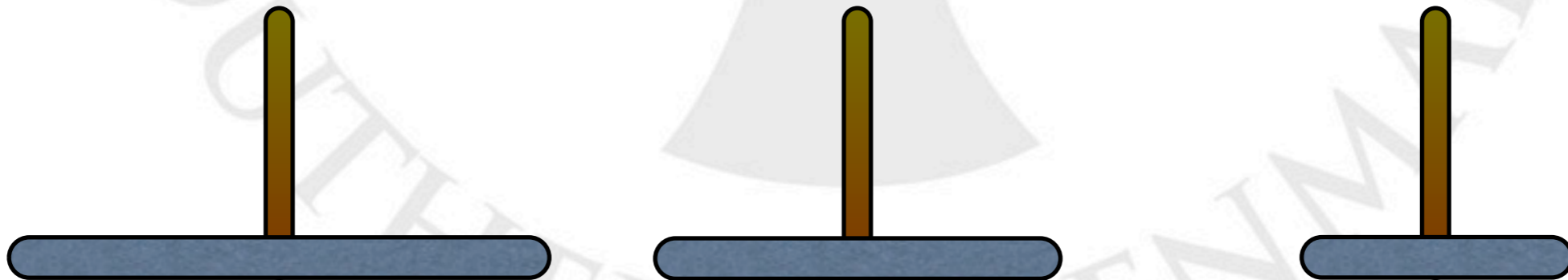
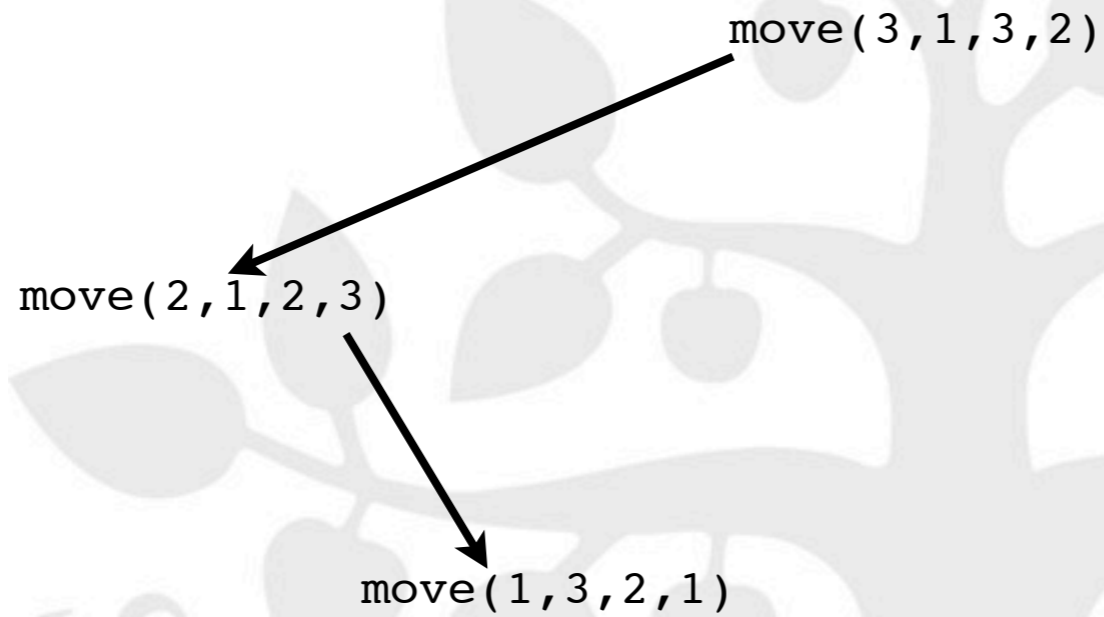
move(3, 1, 3, 2)

move(2, 1, 2, 3)

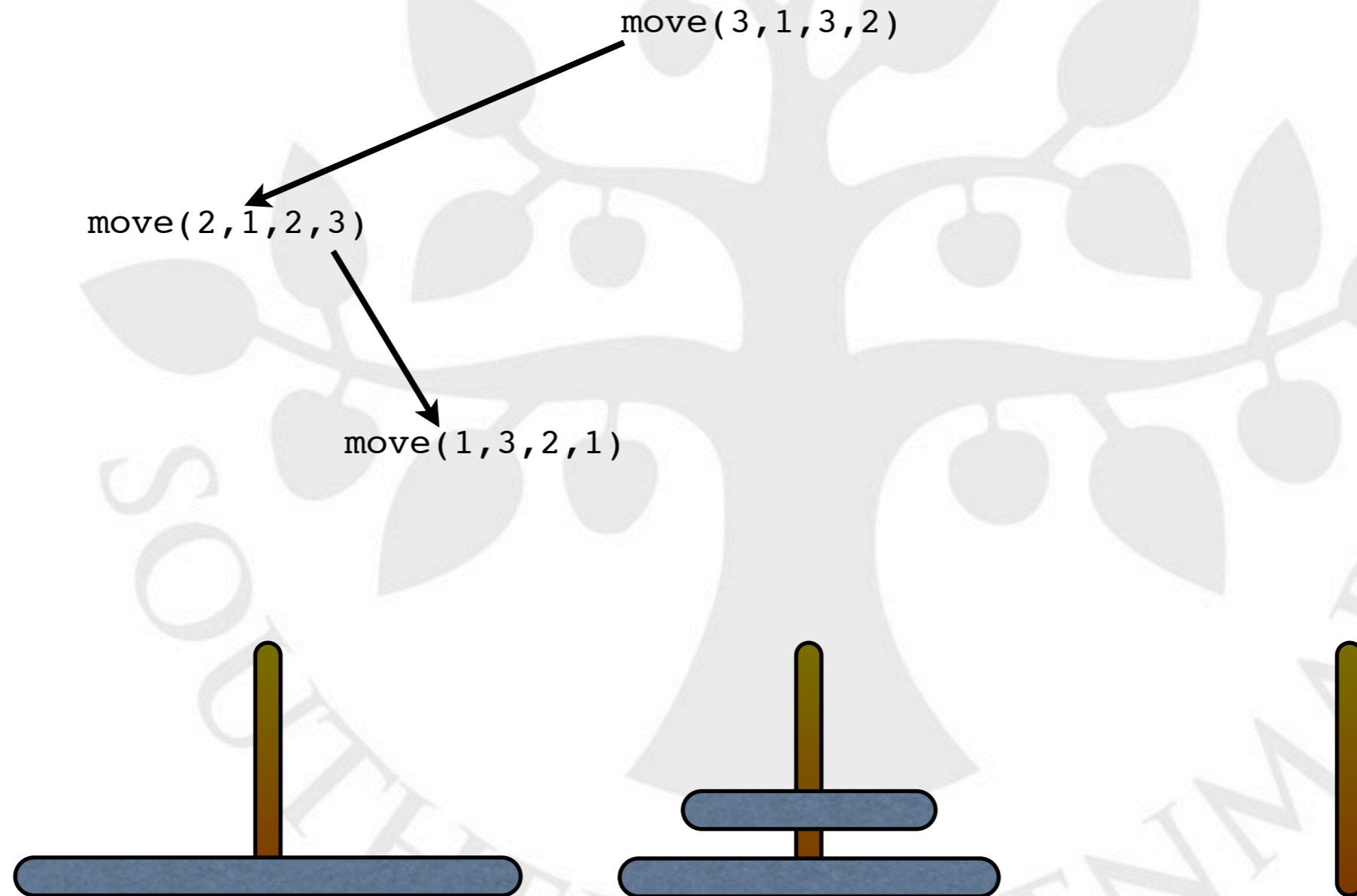
Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```


Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

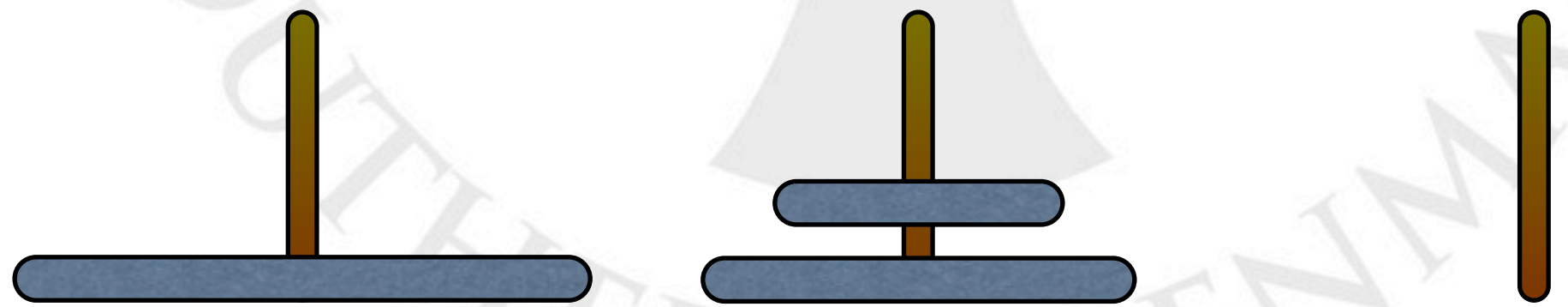

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

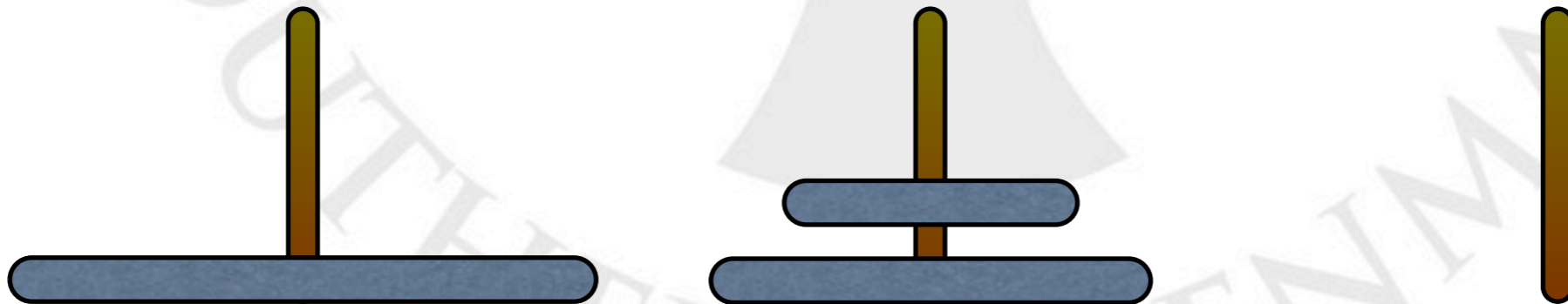
move(2, 1, 2, 3)

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

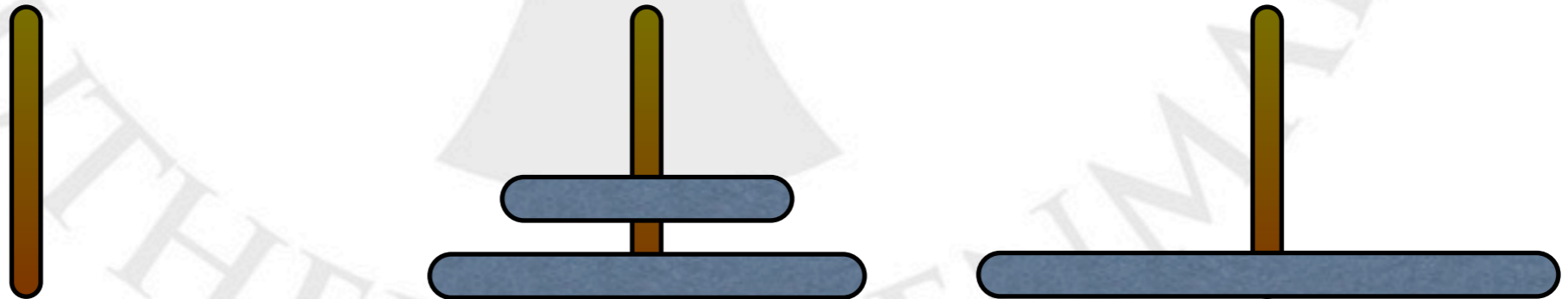
move(3, 1, 3, 2)

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

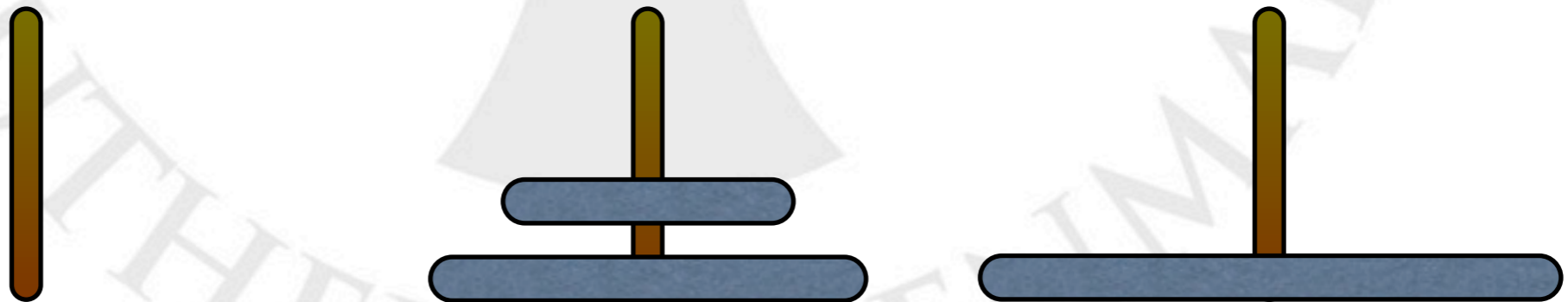

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

move(2, 2, 3, 1)

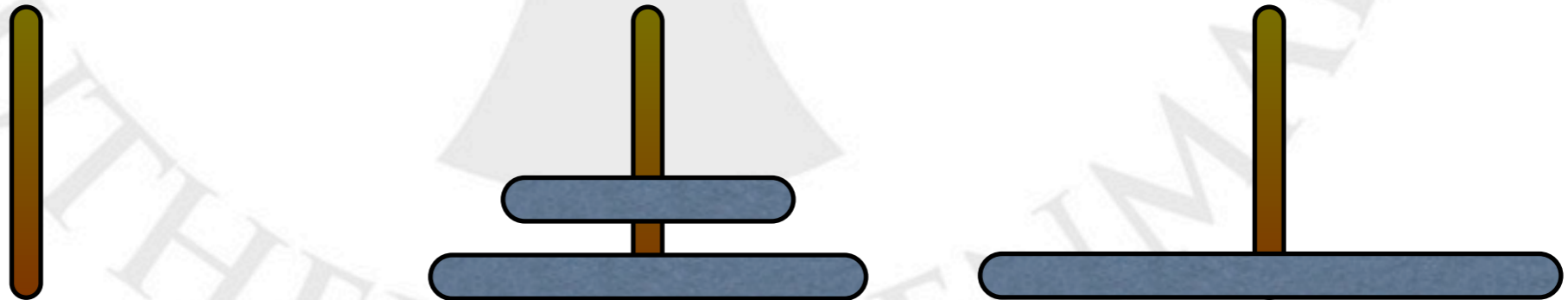
Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

move(2, 2, 3, 1)

move(1, 2, 1, 3)

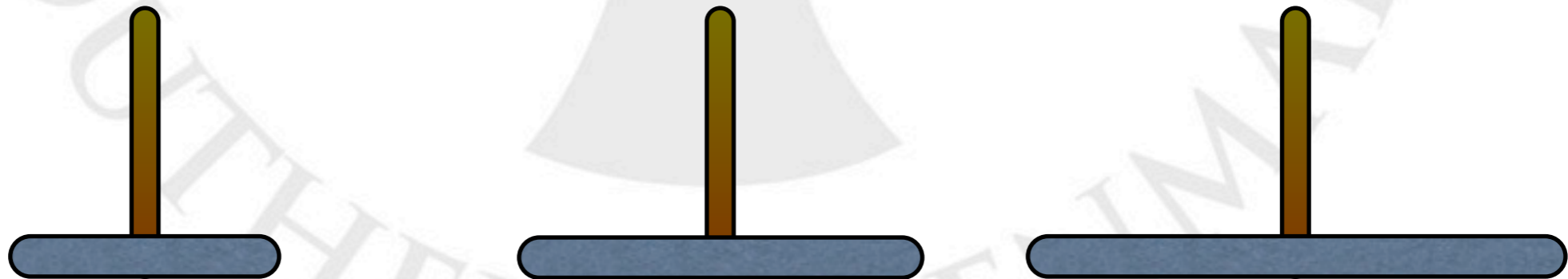
Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

move(2, 2, 3, 1)

move(1, 2, 1, 3)

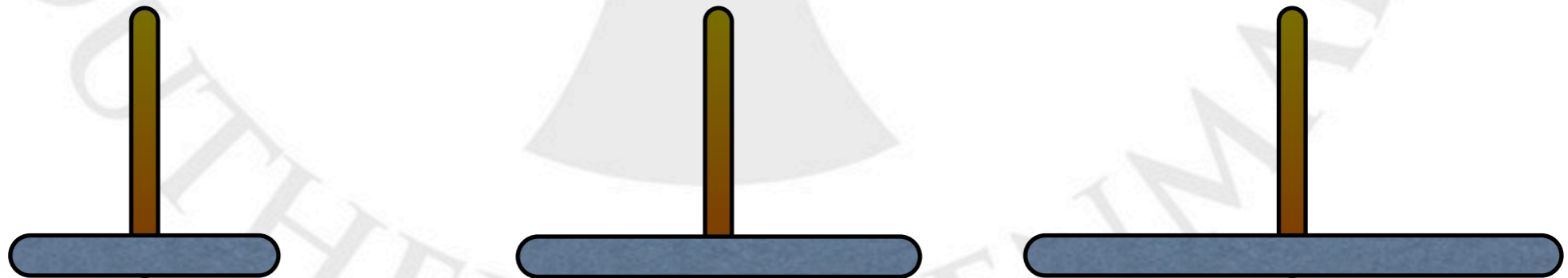

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

move(2, 2, 3, 1)

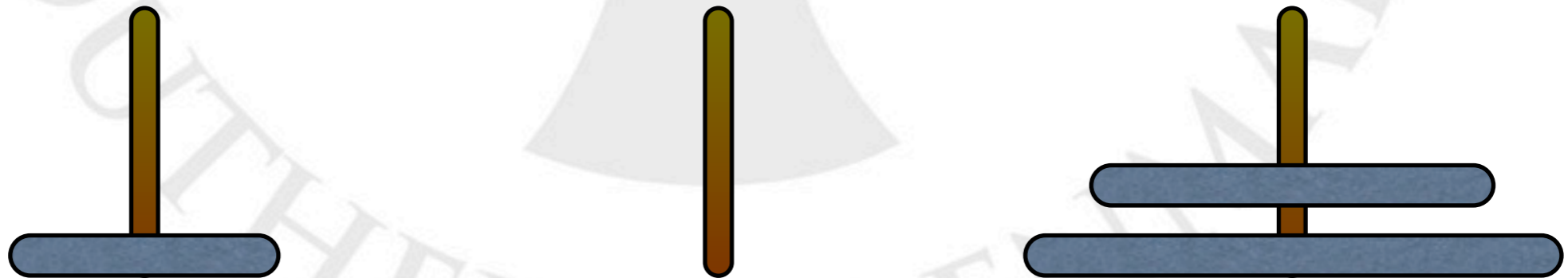

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

move(2, 2, 3, 1)

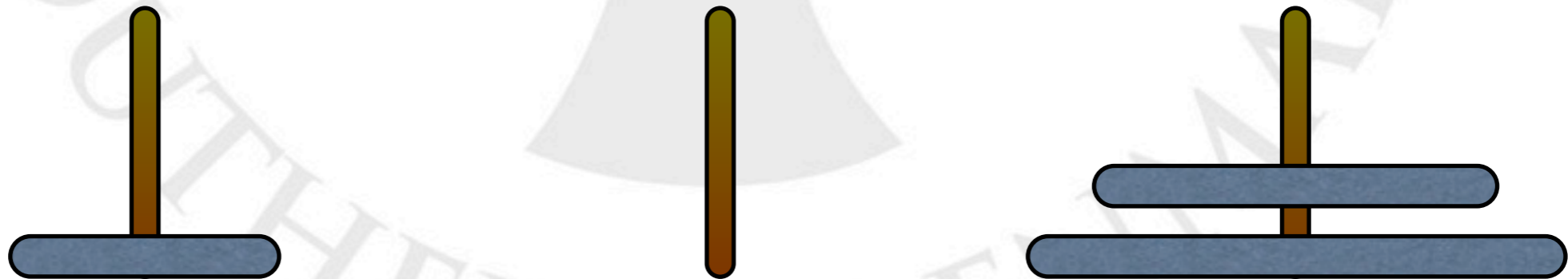
Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

move(2, 2, 3, 1)

move(1, 1, 3, 2)

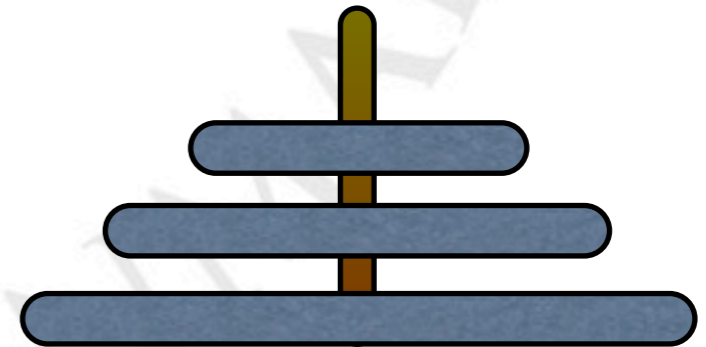
Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

move(2, 2, 3, 1)

move(1, 1, 3, 2)

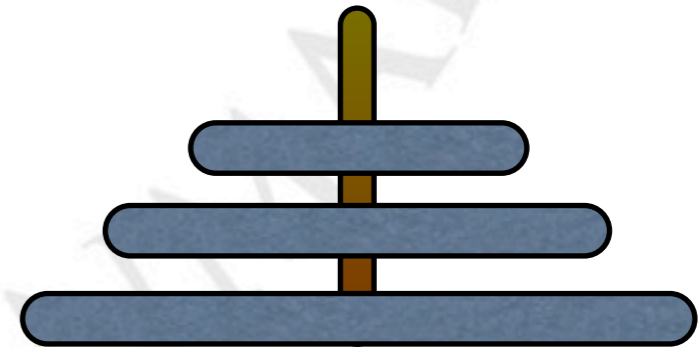

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

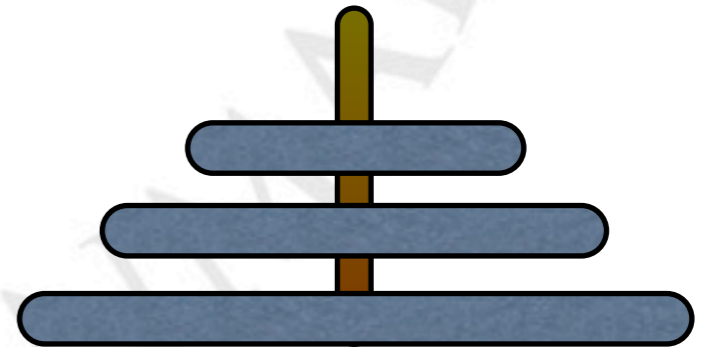
move(2, 2, 3, 1)

Hanois tårne

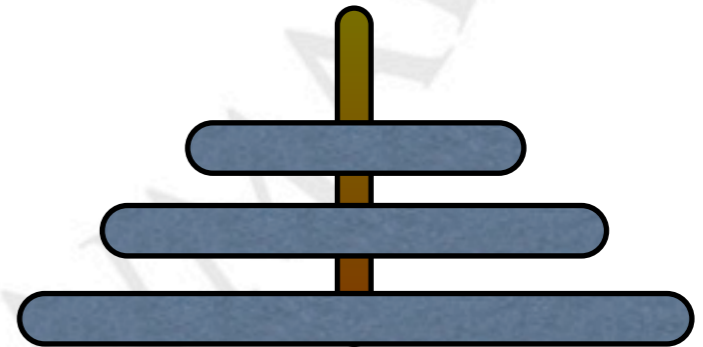
```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```

move(3, 1, 3, 2)

Hanois tårne

```
move(n, start, end, temp) {  
  if(n == 1)  
    moveOneDisk(start, end);  
  else {  
    move(n-1, start, temp, end);  
    move(1, start, end, temp);  
    move(n-1, temp, end, start);  
  }  
}
```


Hanois tårne

Hanois tårne

- Rekursiv løsning

Hanois tårne

- Rekursiv løsning
 - Elegant

Hanois tårne

- Rekursiv løsning
 - Elegant
 - Ineffektiv

Hanois tårne

- Rekursiv løsning
 - Elegant
 - Ineffektiv
 - For n skiver skal der bruges $2^n - 1$ flytninger

Hanois tårne

- Rekursiv løsning
 - Elegant
 - Ineffektiv
 - For n skiver skal der bruges $2^n - 1$ flytninger
 - Iflg. sagnet om de Brahmanske præster, så findes der et tempel hvor præster flytter 64 skiver lavet af guld, og når de er færdige går Verden under

Hanois tårne

- Rekursiv løsning
 - Elegant
 - Ineffektiv
 - For n skiver skal der bruges $2^n - 1$ flytninger
 - Iflg. sagnet om de Brahmanske præster, så findes der et tempel hvor præster flytter 64 skiver lavet af guld, og når de er færdige går Verden under
 - Bare rolig, hvis de flytter en skive hvert sekund, så tager det stadig ca. 600 milliarder år

Hanois tårne

- Rekursiv løsning
 - Elegant
 - Ineffektiv
 - For n skiver skal der bruges $2^n - 1$ flytninger
 - Iflg. sagnet om de Brahmanske præster, så findes der et tempel hvor præster flytter 64 skiver lavet af guld, og når de er færdige går Verden under
 - Bare rolig, hvis de flytter en skive hvert sekund, så tager det stadig ca. 600 milliarder år
 - Universets alder er kun omkring 14 milliarder år

Rekursion

- Rekursion
 - “Når noget er defineret vha. sig selv”
 - Fx datastrukturer, såsom lister
 - Fx funktioner, såsom fakultet, fibonacci, ...
 - Skal indeholde mindst et basistilfælde
- Recursion: If you still don't get it, See: "Recursion".

